

MINISTERUL JUSTIȚIEI
ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A
PENITENCIARELOR
DIN REPUBLICA MOLDOVA

RAPORT
privind activitatea sistemului administrației penitenciare
pentru anul 2022

Ianuarie 2023

CUPRINS

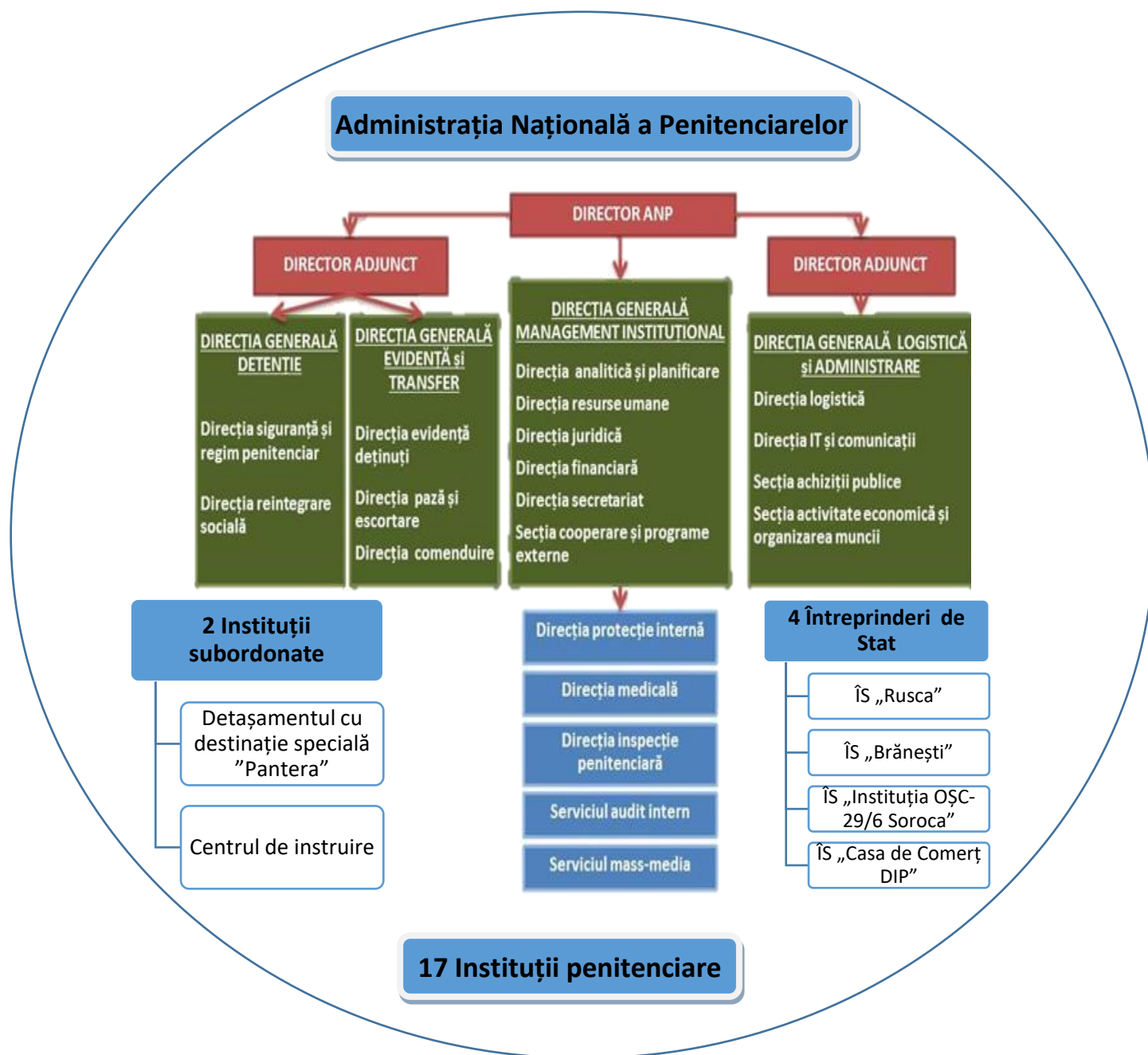
I. INTRODUCERE	3
II. ACTIVITĂȚI SPECIFICE.....	4
1. STRUCTURA POPULAȚIEI PENITENCIARE.....	4
2. SIGURANȚA ȘI REGIMUL PENITENCIAR	10
3. REINTEGRAREA, EDUCAȚIA, ASISTENȚA PSIHOLAGICĂ ȘI ASISTENȚA SOCIALĂ	13
4. ORGANIZAREA MUNCII DEȚINUȚILOR.....	29
5. PAZA ȘI ESCORTAREA DEȚINUȚILOR.....	30
6. ASIGURAREA ASISTENȚEI MEDICALE PERSOANELOR DEȚINUTE	31
7. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII SISTEMULUI ADMINISTRAȚIEI PENITENCIAR	35
III. MANAGEMENTUL INSTITUȚIONAL	36
8. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE	36
9. ACTIVITATEA FINANCIARĂ	40
10. ELABORAREA ȘI PROMOVAREA ACTELOR NORMATIVE	42
11. COOPERAREA EXTERNĂ ȘI IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR	43
12. ORGANIZAREA AUDIENȚEI ȘI LUCRĂRILE DE SECRETARIAT	50
13. MODERNIZAREA SERVICIILOR IT ȘI COMUNICAȚII	55
14. INSPECȚIA PENITENCIARĂ.....	57
15. PROTECȚIA INTERNĂ.....	60
16. IMAGINE ȘI COMUNICARE	61
IV. PRIORITĂȚI.....	61

I. Introducere

Activitatea sistemului administrației penitenciare, pe parcursul perioadei de raportare, s-a desfășurat în conformitate cu:

1. Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare;
2. Hotărârea Guvernului nr. 437/2018, cu privire la organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Structura sistemului administrației penitenicare

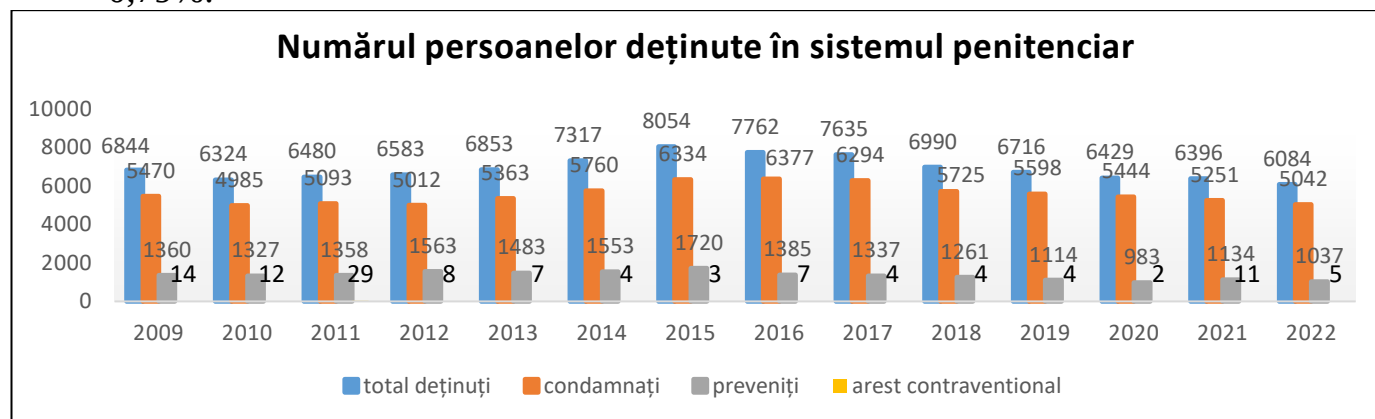
II. Activități specifice

1. Structura populației penitenciare

La 01 ianuarie 2023, în sistemul penitenciar se dețineau **6084** de persoane față de 6396 ce se dețineau în anul 2021. Astfel, se constată o descreștere a numărului de deținuți cu 312 persoane, ceea ce constituie o scădere cu 4,88%.

Numărul total al persoanelor private de libertate în perioada de raport este constituit din:

- condamnați – 5042 (*în 2021-5251*), ce constituie o descreștere cu 3,98%;
- preveniți – 1037 (*în 2021-1134*), ce constituie o descreștere cu 8,55%;
- arestați contravențional – 5 (*în 2021-11*) ce constituie o descreștere cu 54,55%;
- femei – 326 (*în 2021-370*), ce constituie o descreștere cu 11,89%;
- minori (*băieți/fete*) – 34/1 (*în 2021-58/1*), ce constituie o descreștere cu 40,68%;
- ex-funcționari publici – 102 (*în 2021-117*), ce constituie o descreștere cu 12,82%;
- condamnați la detențiune pe viață – 128 (*în 2021-127*), ce constituie o creștere cu 0,79%.

În anul 2022 în sistemul administrației penitenciare au fost primite 2886 de persoane (*în 2021 - 2771*), ce constituie o creștere cu 4,15% și s-au eliberat 3195 de persoane (*în 2021-2840*), ce constituie o creștere cu 12,5%, dintre care condamnați - 1864, preveniți – 1183, arest contravențional - 148.

Cu referire la procesul de liberare au fost înregistrate următoarele date statistice:

A. Condamnați liberați - 1864 de persoane (*în 2021-1729*), ce constituie o creștere cu 7,81%; după executarea integrală a termenului de pedeapsă – 651 de persoane (*în 2021-693*), ce constituie o descreștere cu 6,06%, cu înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă – 228 de persoane (*în 2021-252*) ce constituie o descreștere cu 9,52%, liberați condiționat de pedeapsă înainte de termen – 204 persoane (*în 2021-269*), ce constituie o descreștere cu 24,16%, eliberați pe amnistie – 224 de persoane (*în 2021-10*), creștere datorată implementării Legii nr. 243/2021, grațiați - 4 persoane (*în 2021-3*), pe motiv de boală – 7 persoane (*în 2021-8*); alte motive – 49 de persoane (*în 2021-48*), pe mecanismul compensator – 493 de persoane (*în 2021-435*), ce constituie o creștere cu 13,33%.

B. Preveniți liberați – 1183 de persoane (*în 2021-1013*), ce constituie o creștere cu 16,78%.

C. După executarea arestului contravențional – 148 de persoane (*în 2021-98*), ce constituie o creștere cu 51,02%.

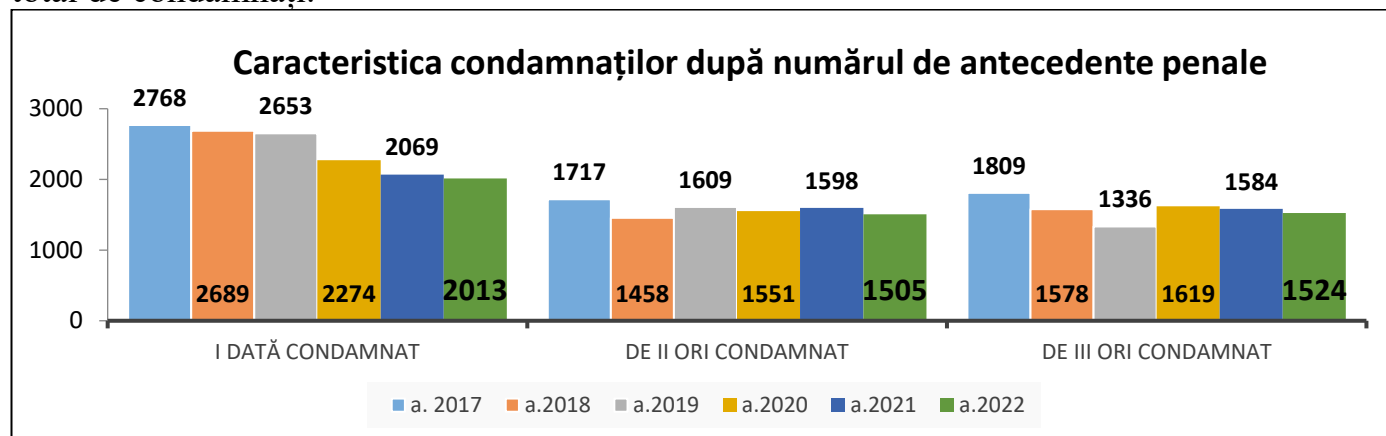
D. Decedați – 23 de persoane (*în 2021–41*), ce constituie o descreștere cu 43,9%.

Cît privește caracteristica după numărul de condamnări repetate s-a constatat că, din numărul total de 5042 de condamnați:

• **Condamnați pentru prima dată** - 2013 persoane, ce constituie 39,92%, din numărul total de condamnați.

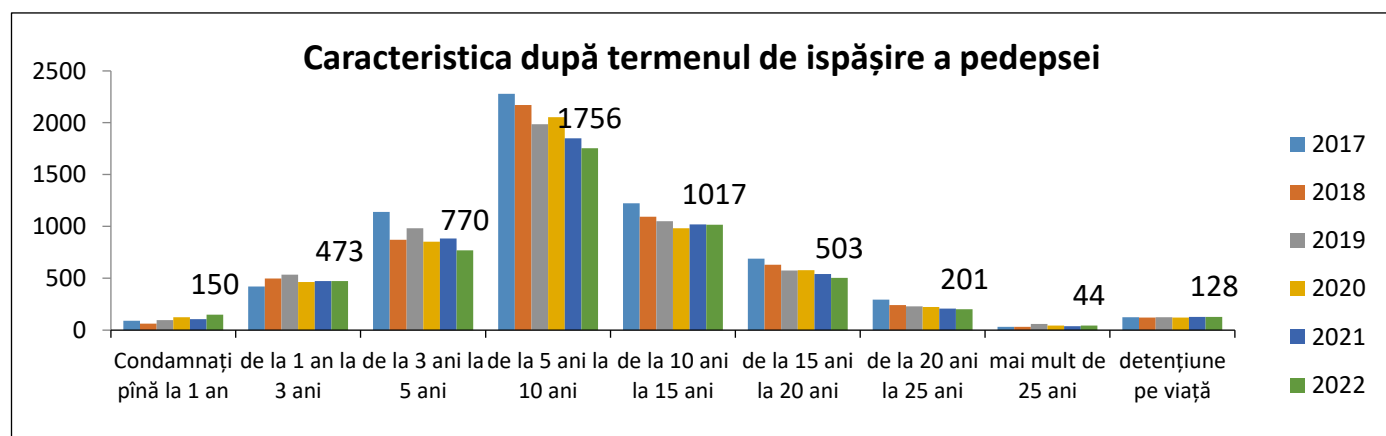
• **Condamnați pentru a doua oară** - 1505 persoane, ce constituie 29,85%, din numărul total de condamnați.

• **Condamnați de 3 ori și mai mult** - 1524 persoane, ce constituie 30,23%, din numărul total de condamnați.

Distribuția persoanelor condamnate după termenul de ispășire al pedepsei este următoarea:

- 150 de persoane ispășesc pedeapsa pe un termen de pînă la 1 an, ce constituie 2,98%;
- 473 de persoane ispășesc pedeapsa pe un termen de la 1 la 3 ani, ce constituie 9,38%;
- 770 de persoane, ce își ispășesc pedeapsa pe un termen de la 3 la 5 ani, (15,27%);
- 1756 de persoane ispășesc pedeapsa închisoriia pentru un termen de la 5 la 10 ani, ce constituie 34,83%;
- 1017 de persoane își ispășesc pedeapsa pe un termen de la 10 la 15 ani (20,17%);
- 503 de persoane ispășesc pedeapsa pe un termen de la 15 la 20 ani (9,98%);
- 201 de persoane ispășesc pedeapsa pe un termen de la 20 la 25 ani (3,98%);
- 128 de persoane ispășesc pedeapsa la detențiune pe viață, ce constituie 2,54%;
- 44 de persoane ispășesc pedeapsa pe un termen mai mult de 25 ani (0,87%).

Făcînd referire la cifrele oficiale cu privire la vîrsta persoanelor condamnate, care execută pedeapsa în sistemul penitenciar la data de 31.12.2022, s-a constatat că:

- 22 de persoane au vîrsta pînă la 18 ani, ce constituie 0,44%;
- 190 de persoane au vîrsta cuprinsă între 18-21 ani, , ce constituie 3,77%;
- 1528 de persoane au vîrsta cuprinsă între 21-30 de ani, ce constituie 30,31%;
- 1680 de persoane au vîrsta cuprinsă între 30-40 de ani , ce constituie 33,32%;
- 964 de persoane au vîrsta cuprinsă între 40-50 ani, ce constituie 19,12%;
- 450 de persoane au vîrsta cuprinsă între 50-60 ani,, ce constituie 8,92%;
- 208 persoane au vîrsta de la 60 ani în sus, ce constituie 4,12%;

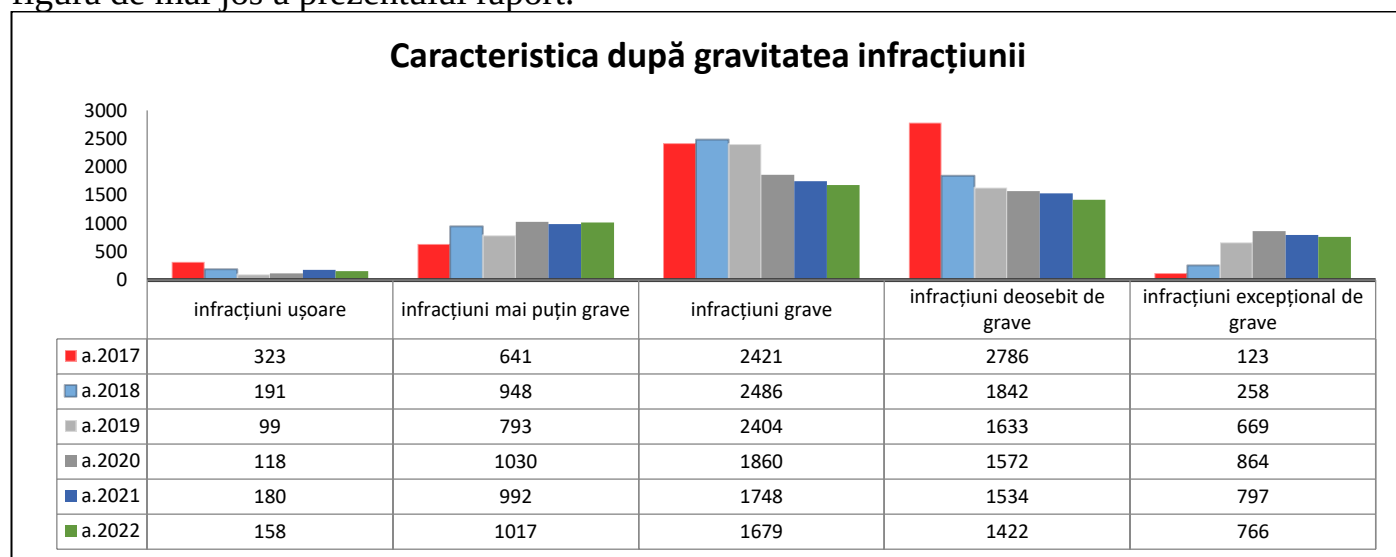
După gravitatea infracțiunilor, un număr de 1679 de persoane (în 2021-1748) se dețin în sistemul penitenciar pentru infracțiuni grave, ce constituie 33,39% din numărul total de condamnați.

Pentru infracțiuni deosebit de grave, în sistemul penitenciar se dețin 1422 de persoane (în 2021-1534), ce constituie 28,12% din numărul total de condamnați.

Pentru infracțiuni mai puțin grave, în sistemul penitenciar se dețin 1017 de persoane, ce constituie 20,17% din numărul total de condamnați (în 2021-992).

Pentru infracțiuni ușoare, în sistemul penitenciar se dețin 158 de persoane, ce constituie 3,13% din numărul total de condamnați (în 2021-180).

Ponderea condamnatilor deținuți care au săvârșit infracțiuni excepțional de grave în comparație cu anul 2017 – 123, a crescut de 6 ori, **în anul 2022 - 766** - trend reflectat și în figura de mai jos a prezentului raport.

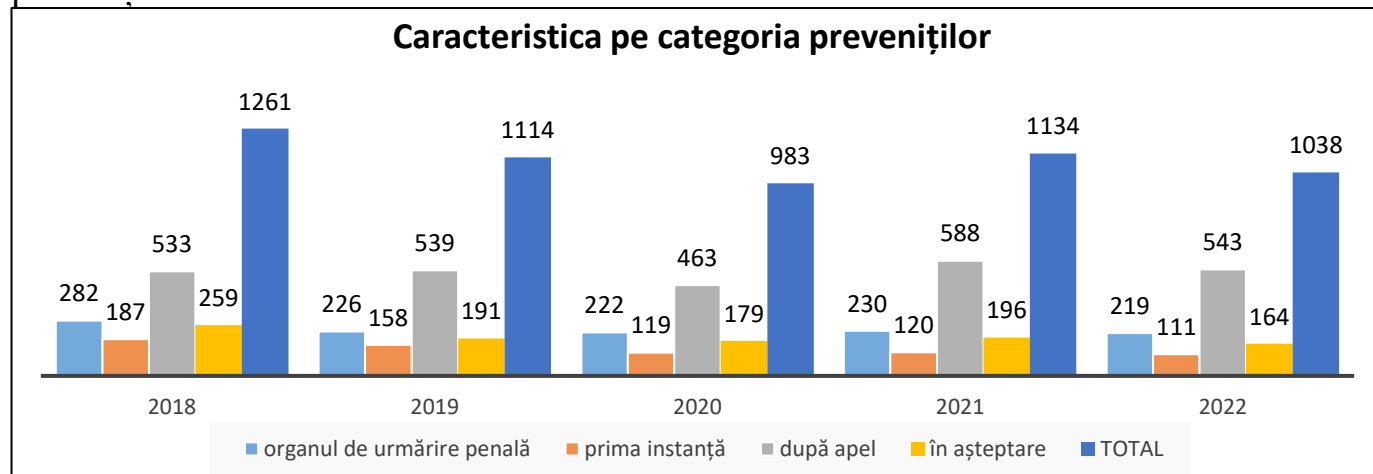

În partea ce vizează **persoanele prevenite, la 1 ianuarie 2022 în evidență erau 1037** de persoane, număr care s-a diminuat comparativ cu anul trecut, când la 1 ianuarie 2021 erau în evidență 1134 detinuti preveniti. Aceasta *constituie o descreștere cu 8,55%*. Conform situației la 1 ianuarie 2023, caracteristica preveniților este următoarea:

- 219 persoane deținute se află în examinare la etapa urmăririi penale (în 2021 - 230), ce constituie 21,12%, din numărul total de preveniți,.
- 111 persoane se află în examinare la prima instanță (în 2021 - 120), ce constituie 10,7%, din numărul total de preveniți,.

- 543 de persoane deținute se află în examinare în ordine de apel sau recurs pentru hotărârile judecătorești care nu sunt supuse apelului (în 2021 - 588), ce constituie 52,37%, din numărul total de preveniți,

- 164 de persoane deținute se află în așteptarea hotărârilor judecătorești sau dispozițiilor de executare (în 2021 - 196), ce constituie 15,81%, din numărul total de preveniți.

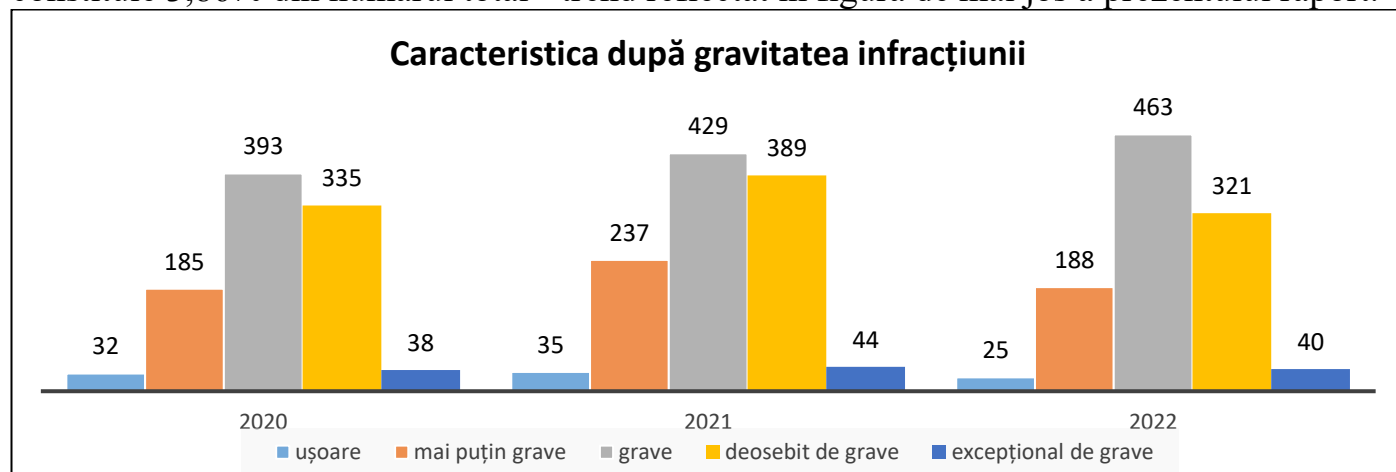
Divizând persoanele aflate în detenție, după gravitatea infracțiunilor, un număr de 463 de persoane (în 2021-429) se află în arest preventiv pentru infracțiuni grave ce constituie 44,65% din numărul total de preveniți.

Un număr de 321 de persoane se află în arest preventiv pentru infracțiuni deosebit de grave (în 2021-389), ce constituie 30,95% din numărul total de preveniți.

Pentru infracțiuni mai puțin grave, în detenție preventivă se află 188 de persoane (în 2021-237), ce constituie 18,13% din numărul total de preveniți.

Pentru infracțiuni ușoare în detenție preventivă se află 25 de persoane (în 2021 - 35), ce constituie 2,41% din numărul total de preveniți.

La capitolul infracțiuni excepțional de grave 40 de persoane (în 2021 - 44), ce constituie 3,86% din numărul total - trend reflectat în figura de mai jos a prezentului raport.

Cifrele oficiale cu privire la vârsta preveniților sunt următoarele:

- 13 persoane (în 2021 - 15) au vârsta până la 18 ani, , ce constituie 1,25%.
- 71 de persoane (în 2021 - 104) au vârsta cuprinsă între 18-21 ani,, ce constituie 6,85%;
- 315 de persoane (în 2021 - 380) au vârsta cuprinsă între 21-30 de ani, , ce constituie 30,38% din numărul total de preveniți;

- 355 de persoane (în 2021 - 392) au vârsta cuprinsă între 30-40 de ani, , ce constituie 34,23% din numărul total de preveniți;

- 181 de persoane (în 2021 - 166) au vârsta cuprinsă între 40-50 ani,, ce constituie 17,45%;

- 73 de persoane (în 2021 - 62) au vârsta cuprinsă între 50-60 ani,, ce constituie 7,04%;

- 29 de persoane (în 2021 - 15) au vârsta de la 60 ani în sus,, ce constituie 2,8%.

În temeiul art. 1 alin. (2) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova au fost constituite comisiile speciale, care funcționează în conformitate cu Regulamentul-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, aprobat prin ordinul MJ nr. 44/2022.

În perioada de raport în instituțiile penitenciare s-au desfășurat 241 comisii speciale în cadrul cărora au fost examinați 2682 de condamnați, ce constituie 53,19% din numărul total de condamnați. Din total condamnați examinat, 1158 de condamnați au fost admiși 43,18%, iar 1524 - au fost respinși 56,82%.

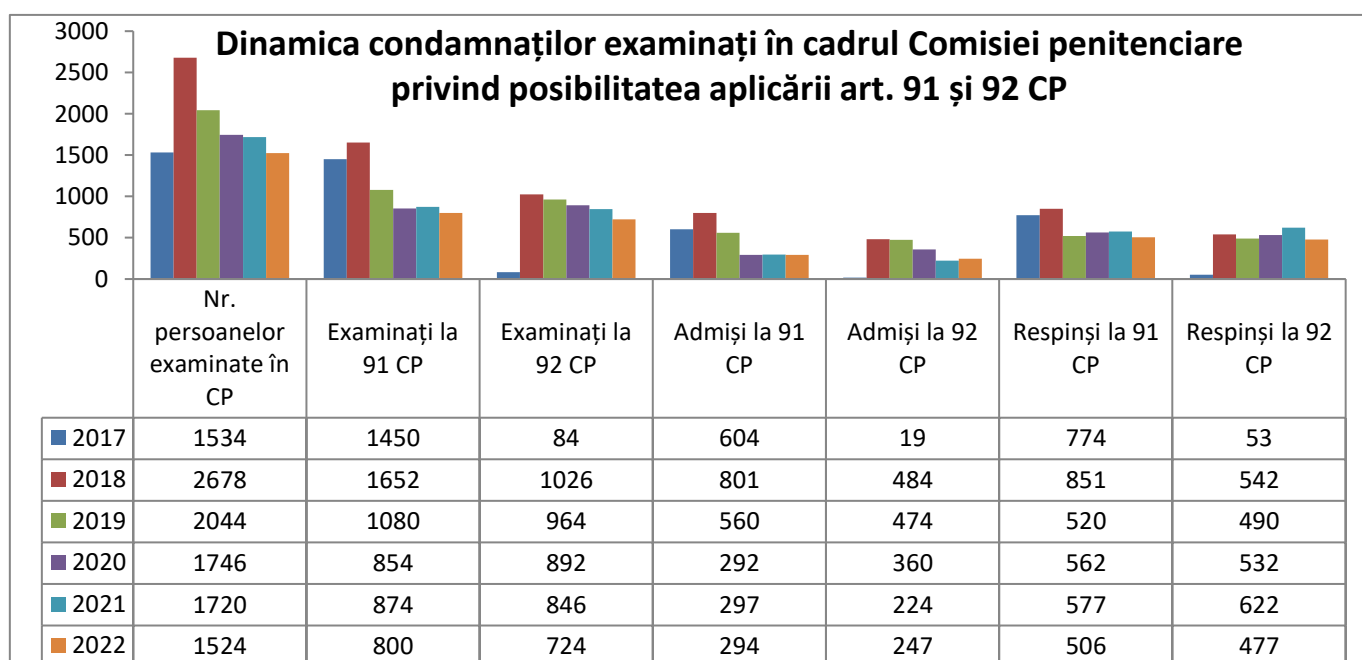
În temeiul art. 469 alin. (1) pct. 15) din Codul de procedură penală 1158 de demersuri au fost înaintate în adresa instanțelor de judecată prin care s-a solicitat aplicarea:

- art. 4 al Legii nr. 243/2021 în privința la 8 condamnați;
- art. 7 – 1150 condamnați.

Au fost amnistiați de către instanțele de judecată 815 deținuți, după cum urmează:

- în baza art. 2 – 119 deținuți;
- în baza art. 4 – 7 deținuți;
- în baza art. 7 – 689 deținuți.

În cadrul Comisiilor penitenciare au fost examinate materialele condamnaților care întrunesc condițiile pentru aplicarea prevederilor art. 91 privind liberarea condiționată înainte de termen și art. 92 privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă Cod Penal.

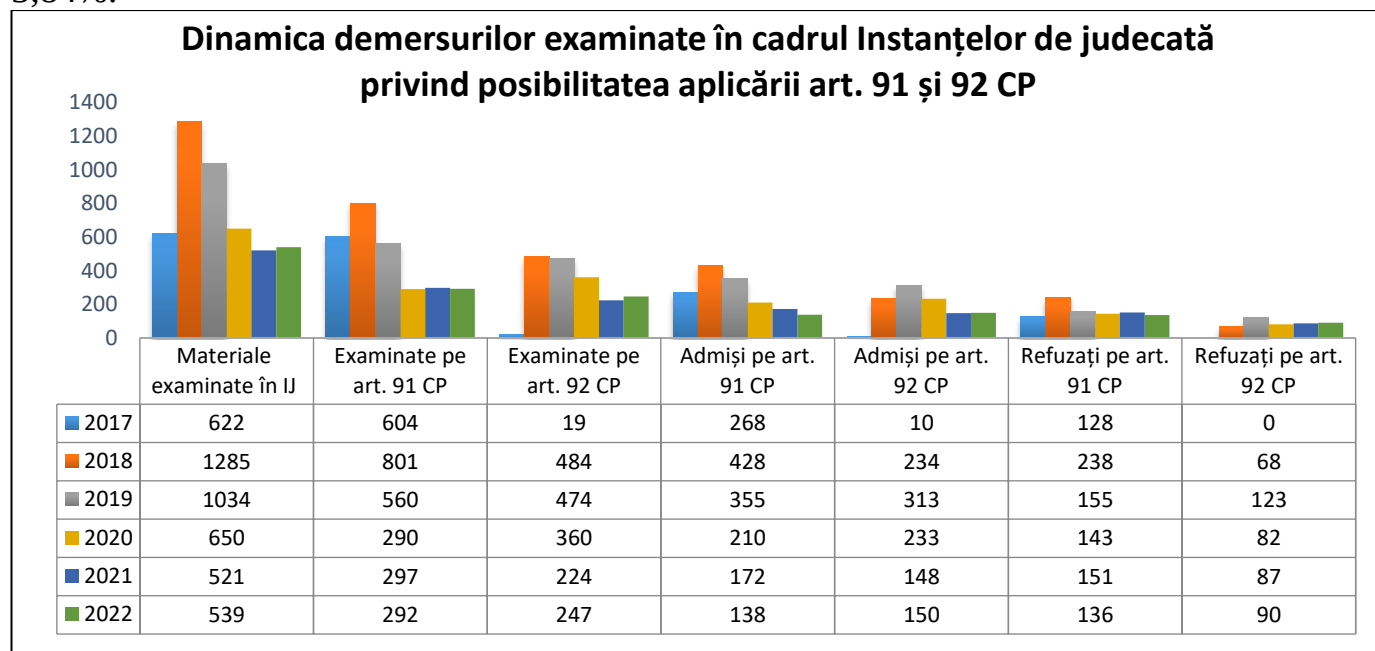

Astfel, în conformitate cu art. 266 din Codul de executare, pe parcursul anului 2022, s-au desfășurat 372 comisii penitenciare în cadrul cărora au fost examinați 1524 de condamnați, pe când în perioada analogică a anului 2021 au fost examinați 1720 de condamnați, ceea ce denotă o descreștere cu 8,55%.

Cu propunerea de eliberare condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art.91 Cod penal au fost **admiși 294 condamnați**, ce constituie 19,29% din numărul persoanelor examinate și **506 respinși**, ce constituie 33,2% din numărul persoanelor examinate.

Cu propunerea de înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art.92 Cod penal au fost admiși **247 condamnați**, ce constituie 16,21% din numărul persoanelor examinate și **477 respinși**, ce constituie 31,3% din numărul persoanelor examinate.

În conformitate cu hotărârile adoptate de comisiile penitenciare, pe parcursul anului 2022, în instanțele de judecată au fost înaintate 541 de demersuri, comparativ cu perioada analogică a anului 2021 când au fost examinate 521 de demersuri, ce denotă o creștere cu 3,84%.

În conformitate cu hotărârile adoptate de Comisiile penitenciare, pe parcursul anului 2022, au fost înaintate în instanțele de judecată **541** demersuri în perioada analogică a anului 2021 au fost examinate **521** demersuri, **ce denotă o creștere de 3,84%**, dintre care:

cu propunerea de eliberare condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art.91 Cod penal – **292** examinate, iar în anul 2021 – **297** examinate, **ce constituie o descreștere de 1,01%, în comparație cu anul trecut.**

Din demersurile expediate au fost examinate **138 au fost admise** (2021 – **172**), ce constituie **47,26%** din numărul total de demersuri și **136 au fost respinse** (2021 – **151**), ce constituie **46,58%**, 18 urmează a fi examinate în anul 2023.

• cu propunerea de înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art.92 Cod penal – **247** examinate, iar în anul 2021 – **224** examinate, **ce constituie o creștere de 10,27%, în comparație cu anul trecut.**

Din demersurile examinate **150 au fost admise** (2021 – 148), ce constituie **60,73%** din numărul total de demersuri și **90 au fost respinse** (2021 – 87), ce constituie **36,44%**, 7 urmează a fi examinate în anul 2023.

În conformitate cu art. 108 Cod Penal, *grațierea* este actul prin care persoana condamnată este liberată, în tot sau în parte, de pedeapsa stabilită ori prin care pedeapsa este comutată. Grațierea se acordă de către Președintele Republicii Moldova în mod individual.

În perioada de raport în instituțiile penitenciare au parvenit spre examinare 197 de solicitări din cadrul Aparatului Președintelui, privind prezentarea actelor pentru examinarea cererilor de grațiere, dintre care examinate în cadrul Comisiilor penitenciare și expediate în adresa Aparatului Președintelui au fost 145 de seturi de materiale. La finele anului 2021 a parvenit o solicitare ce urma a fi examinată în cadrul Comisiei penitenciare, pentru alte 18 solicitări au fost perfectate și expediate răspunsuri în legătură cu faptul că persoanele menționate nu aveau statut de condamnat, 5 nu sunt pasibili, deoarece au săvârșit asupra minorilor una din infracțiunile prevăzute la art. 171-175¹, 201, 206, 208, 208¹ și 208², 3 au refuzat să fie examinați. Patru condamnați au fost grațiați pe parcursul anului 2022.

În privința la 77 de condamnați din partea AP au parvenit refuzuri în acordarea grațierii, spre examinare au rămas 91 condamnați.

În perioada de raport au fost *extrădați* din Republica Moldova 11 cetățeni străini din Penitenciarul nr. 13 – Chișinău. La 01.01.2023 în instituțiile penitenciare se dețineau 92 de cetățeni străini, față de 87, ce se dețineau la 01.01.2021, ce constituie o creștere cu 5,75%.

În perioada de raport în instituțiile penitenciare s-au desfășurat *30483 de ședințe prin intermediul sistemului de videoconferință*, dintre care desfășurate cu prezența deținuților - 24463, în lipsa deținuților 763 și amânate 5275. În perioada anului 2021 prin intermediul videoconferinței au fost desfășurate 12662 de ședințe, ce constituie o creștere cu 58,46%, iar în anul 2020 – 19096 de ședințe prin teleconferințe.

Instituțiile penitenciare au executat 12074 de hotărâri judecătorești prin care s-a dispus escortarea deținutului în instanță pentru participare la ședința de judecată și 76 de ședințe de judecată s-au desfășurat în sediul instituțiilor penitenciare.

Totodată, au fost executate 2360 de cerințe parvenite de la organele de drept, prin care s-a solicitat prezența deținuților pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

2. Siguranța și regimul penitenciar

Pe parcursul anului 2022, serviciile abilitate au efectuat un șir de intervenții, printre care: percheziții, activități speciale, acțiuni de prevenire a introducerii obiectelor/substanțelor interzise, operațiuni de descoperire/curmăre a infracțiunilor ce s-au pregătit/săvârșit în penitenciar.

Astfel, au fost efectuate 15102 percheziții, din care: *planificate* - 7291 și *inopinate* – 7811 (*în 2021 au fost efectuate 12107 percheziții, din care, planificate* - 5176 și *inopinate* – 6931).

La punctele de trecere și control, edificiile de pază ale instituțiilor penitenciare au avut loc măsuri de regim, în rezultatul cărora au fost reținute 58 persoane civile, care au încercat să introducă obiecte și substanțe interzise spre folosire de către condamnați, fiind documentate în conformitate cu prevederile art. 273 Cod de Procedură Penală.

În rezultatul măsurilor de regim petrecute pe parcursul anului 2022, au fost depistate și ridicate de la condamnați, din ascunzișuri și persoane civile, următoarele obiecte interzise:

Anul 2022

Nr. d/o	Obiecte interzise	Total	Depistate pe teritoriul instituției penitenciare	Contracarate la edificiile de pază și PTC
1.	Obiecte tăioase / ascuțite (unități)	863/ 782	826/ 753	37/ 29
2.	Băuturi alcoolice/bragă (litri)	1077,12 basamac/ 15340,35 bragă 3 vin 1 bere	992,13 basamac / 15298 bragă	84,99 basamac/ 42,35 bragă 3 vin 1 bere
3.	Bani (lei/valută)	10221,8 lei 2421,2 euro, 10 \$ SUA, 500 ruble rusești 100 hrivne	2981,65 lei 7,2 euro 100 hrivne	7240,15 lei 2414 euro 10 \$ SUA 500 ruble rusești
4.	Substanțe narcotice (cazuri)	142	64	78
5.	Telefoane mobile (unități)	1762	1580	182

Anul 2021

Nr. d/o	Obiecte interzise	Total	Depistate pe teritoriul instituției penitenciare	Contracarate la edificiile de pază și PTC
1.	Obiecte tăioase / ascuțite (unități)	920/ 1393	920/ 1223	-/ 170
2.	Băuturi alcoolice/bragă (litri)	954,28 basamac/ 15718,2 bragă	759,35 basamac/ 15711,7 bragă	194,93 basamac/ 6,5 bragă
3.	Bani (lei/valută)	5083 lei, 165 euro, 30 franci elvețieni, 2050 ruble rusești, 5 hrivne	1788 lei, 10 euro, 30 franci elvețieni	3295 lei, 155 euro, 2050 ruble rusești, 5 hrivne
4.	Substanțe narcotice (cazuri)	160	39	121
5.	Telefoane mobile (unități)	1730	1539	191

Pe parcursul anului 2022 au fost înregistrate:

- 1128 de cazuri de leziuni corporale, din care: în mediul deținuților – 810 cazuri și în timpul escortărilor – 318 cazuri (în 2021 - 1153 cazuri, dintre care în mediul deținuților 883 de cazuri și în timpul escortărilor 270 de cazuri).

- 279 de cazuri de aplicare a forței fizice și 253 de cazuri de aplicare a mijloacelor speciale asupra deținuților (în 2021 - 475 de cazuri de aplicare a forței fizice și 389 de cazuri de aplicare a mijloacelor speciale).

- 14 cazuri de atac asupra personalului (în 2021 - 22).

- 748 de cazuri de declarare a grevei foamei de către deținuți din penitenciarele ANP (în anul 2021 au fost 711 cazuri de greva foamei).

- 729 de cazuri de automutilări (în 2021 - 839).

- 569 de deținuți pe parcursul anului au beneficiat de asigurarea securității personale conform art. 206 Cod de Executare (în 2021 - 525).

Cu referire la faptele ilicite din sistemul administrației penitenciare în anul 2022 sunt prezentate următoarele date statistice.

Nr. d/o	Denumirea	12 luni anul 2022		
		cazuri aflate în gestiunea organelor procuraturii	cazuri soldate cu dosare penale/contravenționale	Total
1.	Circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe teritoriul instituțiilor penitenciare/ transmiterea ilegală a unor obiecte interzise persoanelor deținute în penitenciare (art. 217-217/5, 322 CP)	152	254	406
2.	Transmiterea sau tentative de a transmite către deținuți obiecte, substanțe, produse interzise (art. 343, 354 Cod Contravențional), procurarea ori păstrarea ilegală de droguri (85 Cod Contravențional)	7	-	7
3.	Amenințarea sau violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere (art. 349 CP)	4	1	5
4.	Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății (art. 151 CP)	2	1	3
5.	Vătămarea integrității corporale (art. 78 Cod Contravențional)	1	-	1
6.	Trafic de influență (art.326 CP) Tortura și tratamentele inumane (art. 166/1 CP)	-	-	-
7.	Acțiuni violente cu caracter sexual (art. 171, 172 CP)	-	-	-
8.	Omorul intenționat (art. 145 CP)	-	-	-
9.	Evadarea/eschivarea de la ispășirea pedepsei din locurile de detenție (art. 317, 319 CP)	1	-	1

10.	Justificarea public a sinuciderii (art.150 ¹ CP)	-	-	-
11.	Furt (art.186 CP)	1	-	1
12.	Tâlhară/șantaj (art. 188, 189 CP)	1	-	1
13.	Escrocheria (art. 190 CP)	-	-	-
14.	Huliganismul (art. 287 CP)	-	-	-
15.	Crearea sau conducerea unei organizații criminale (art. 284 CP)	-	-	-
16.	Nesupunerea prin violență cerințelor administrației penitenciarului/acțiuni ce dezorganizează activitatea penitenciarului (art. 321, 286 CP)	2	4	6
17.	Proxenetismul (art. 220 CP)	-	-	-
18.	Trafic de ființe umane (art.165 CP)	-	-	-
19.	Neîndeplinirea obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului (art. 63 Cod Contravențional)	-	-	-
20.	Coruperea pasivă/ activă (art. 324, 325 CP)	-	-	-
21.	Fabricarea, procurarea, prelucrarea, păstrarea, transportarea, folosirea sau neutralizarea substanțelor explosive ori a materialelor radioactive (art. 292 CP)	-	-	-
22.	Abuzul de putere sau abuzul de serviciu (art. 327 CP)	-	-	-
23.	Luarea, sustragerea, tăinuirea, degradarea sau distrugerea documentelor, imprimantelor, ștampilelor sau sigiliilor (art. 360 CP)	-	-	-
24.	Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine (art. 104 CC)	-	-	-
25.	Alte cazuri (art./denumirea)	5	-	5
TOTAL:		176	260	436

3. Reintegrarea, educația, asistența psihologică și asistența socială

Reintegrarea socială reprezintă una dintre misiunile prioritare ale Sistemului Administrației Naționale a Penitenciarelor. Serviciile prestate de către educatori, psihologi și asistenți sociali în instituțiile penitenciare sunt orientate spre facilitarea procesului de resocializare a persoanelor private de libertate prin organizarea și desfășurarea activităților de reintegrare, oferirea ajutorului calificat pentru pregătirea de liberare în scopul reducerii riscului comiterii de noi infracțiuni.

Referindu-ne la procesul de instruire gimnazială, menționăm că deținuții minori înmatriculați în anul de învățământ 2022-2023, cât și condamnații maturi implicați în procesul de instruire liceală, au frecventat orele după cum urmează:

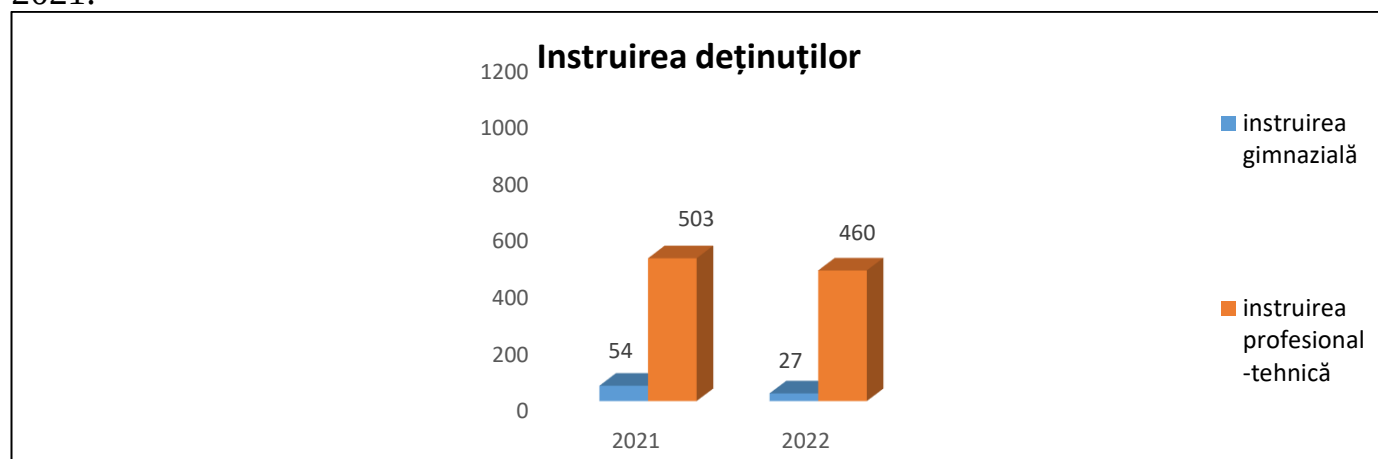
Instituția penitenciară	P-4	P-5	P-7	P-10	P-11	P-13	P-17	Total deținuți
Instituția de învățământ	Liceul Teoretic „Vasile Lupu”, mun. Chișinău	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” or. Cahul	Liceul Teoretic s. Lăpușna	Liceul „Nicolae Bălcescu” com. Ciorescu	Liceul Teoretic „Lucian Blaga”, mun. Bălți	Gimnaziul „Dumitru Matcovschi” mun. Chișinău	Gimnaziul Saharna, or. Rezina	
Beneficiari de instruire gimnazială/ liceală	1	0	1	5	0	15	5	27

Formarea profesională a persoanelor condamnate se realizează, în funcție de recomandările din planul individual de resocializare, opțiunile și aptitudinile lor, prin programe de inițiere, calificare și specializare, stabilite de instituția de învățământ profesional-tehnic secundar.

Prin urmare, în anul 2022 au finalizat cursurile de instruire profesional-tehnică 460 de deținuți, iar pentru anul de studii 2022-2023, la instruirea profesional-tehnică au fost înmatriculate 431 de persoane la 14 meserii.

Prin urmare, pe parcursul anului 2022, de instruire profesional tehnică au beneficiat 954 de persoane (din care 629 pers. au beneficiat de formari profesionale descurtă durată, iar 325 – de învățământ profesional tehnic dual) la 23 de meserii.

Se observă o descreștere a numărului de condamnați implicați în procesul de studii la instruirea gimnazială/liceală și o descreștere a numărului de condamnați în procesul de studii la instruirea profesional-tehnică, comparând numărul acestora cu perioada analogică a anului 2021.

Oferta cadru de programe și activități de reintegrare socială, reprezintă un pachet de servicii de specialitate, pe care administrația instituțiilor penitenciare le pune la dispoziția condamnaților în scopul catalizării procesului de corijare.

Programele și activitățile de reintegrare socială sunt particularizate la nivelul fiecărei subdiviziuni penitenciare, în funcție de nevoile și riscurile identificate la nivelul populației de condamnați, fiind puse în aplicare, în intervale determinate de timp, potrivit dispozițiilor *Metodologiei privind procedura de elaborare și implementare a Planului individual de resocializare pentru condamnați*, aprobată prin Ordinul DIP nr. 34 din 31.01.2018.

Pentru satisfacerea nevoilor și riscurilor identificate ce vizează domeniul educativ, condamnații sunt incluși în următoarele programe disponibile:

Instituția penitenciară	Program de adaptare la mediul penitenciar	Program de alfabetizare	Program PRO SPORT	Program de creație artistică	Program de educație moral-spirituală	Program informativ privind modul și condițiile de încadrare în câmpul muncii	Program Cetățenie Activă	Program de inițiere a deținuților în domeniul științelor socio-juridice
P.1-Taraclia	88	1	83	71	20	79	26	0
P.2-Lipcani	128	0	173	120	39	275	89	0
P.3-Leova	141	0	129	47	16	150	83	0
P.4-Cricova	93	6	249	61	48	215	55	0
P.5-Cahul	122	2	176	70	23	34	6	0
P.6-Soroca	77	17	247	59	38	10	51	0
P.7-Rusca	60	15	38	49	0	129	15	54
P.8-Bender	105	0	78	10	7	154	32	0
P.9-Pruncul	160	32	229	25	45	15	150	0
P.10-Goian	21	0	128	33	9	33	4	0
P.11-Bălți	322	0	168	21	9	15	21	0
P.12-Bender	25	0	62	0	34	116	15	0
P.13-Chișinău	19	1	134	0	4	11	19	0
P.15-Cricova	82	3	48	49	43	154	63	0
P.16-Pruncul	8	0	0	0	9	17	7	0
P.17-Rezina	164	0	164	23	30	87	81	0
P.18-Brănești	337	4	77	29	11	96	120	0
Total	1952	84	2183	667	385	1591	837	54

Implicarea în programe de terapie socială cu condamnați implicați în activități sportive este benevolă și se efectuează în baza listei nominale a participanților întocmite de persoana responsabilă de desfășurarea programului la diverse probe sportive.

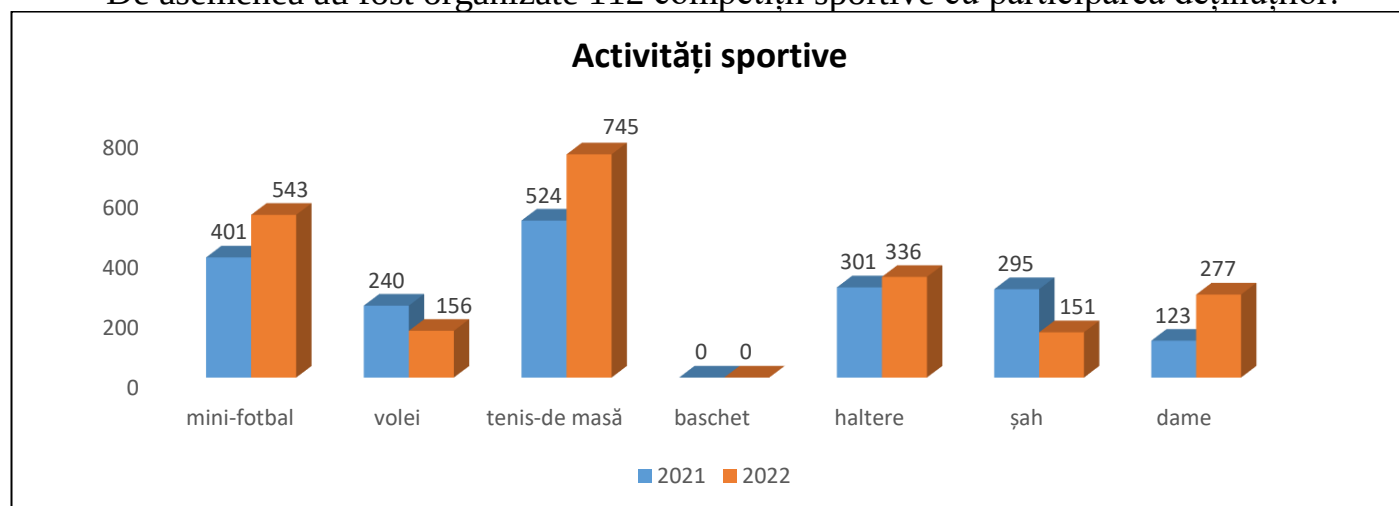
În același timp, având ca scop promovarea procesului de cultivare față de deținuți a interesului de cultură și dezvoltare fizică multilaterală, în penitenciare au fost desfășurate cu regularitate activități sportive conform graficelor aprobate în modul corespunzător de către administrația instituțiilor.

În procesul de educare fizică în penitenciare au fost create grupuri de deținuți care au practicat diferite probe sportive, după cum urmează:

Instituția penitenciară	Mini- fotbal	Volei	Tenis de masă	Baschet	Haltere	Șah	Dame
P.1-Taraclia	33	14	7	0	15	5	9
P.2-Lipcani	41	40	43	0	25	5	19
P.3-Leova	87	0	20	0	0	22	0
P.4-Cricova	106	7	42	0	46	6	42
P.5-Cahul	31	0	123	0	9	8	12
P.6-Soroca	40	28	68	0	56	28	42

P.7-Rusca	0	16	0	0	0	11	11
P.8-Bender	28	0	25	0	25	0	0
P.9-Pruncul	54	0	104	0	71	0	0
P.10-Goian	18	24	23	0	13	22	28
P.11-Bălți	0	0	145	0	0	0	23
P.12-Bender	0	0	25	0	25	8	4
P.13-Chișinău	0	0	63	0	0	6	65
P.15-Cricova	22	8	0	0	10	8	0
P.16-Pruncul	0	0	0	0	0	0	0
P.17-Rezina	54	0	43	0	36	16	18
P.18-Brănești	29	19	14	0	5	6	4
Total	543	156	745	0	336	151	277

De asemenea au fost organizate 112 competiții sportive cu participarea deținuților.

Prin urmare, reieșind din cele menționate conchidem că, numărul competițiilor și a activităților sportive a crescut în comparație cu anul precedent.

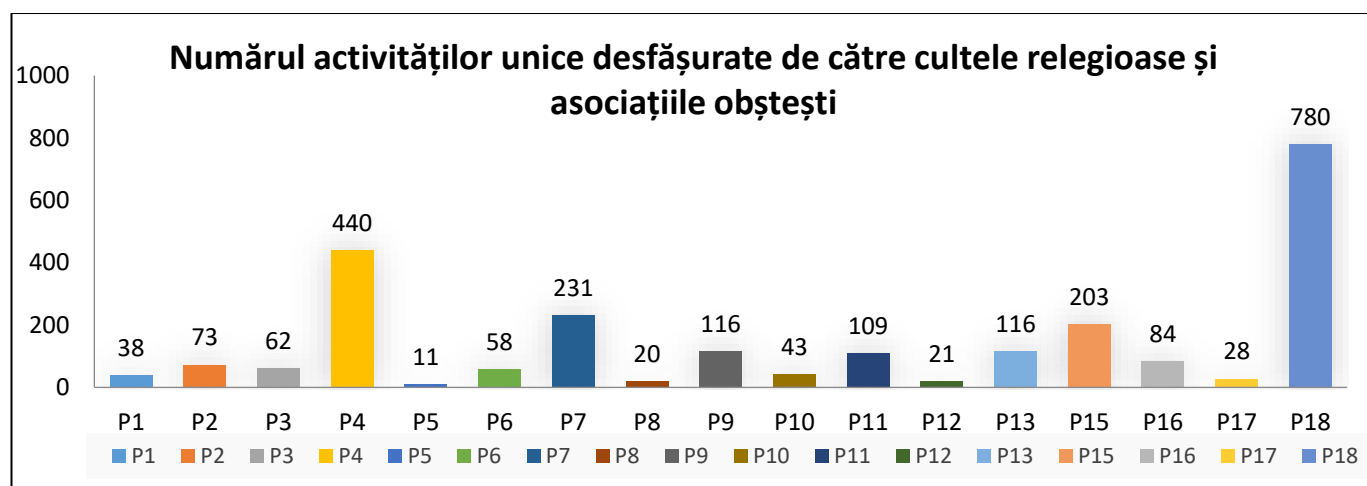
Un compartiment aparte, care este necesar de a fi evidențiat îl constituie întocmirea și revizuirea Programelor individuale de executare a pedepsei, aprobat prin Ordinul ANP nr. 249 din 14.08.2019.

Astfel, la momentul raportării avem următoarele date:

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total
Programe individuale întocmite	77	117	158	295	11	167	60	68	88	12	24	18	32	84	27	44	266	1548

Aportul cultelor religioase și asociațiilor obștești asupra procesului de reintegrare a persoanelor private de libertate constă în studierea multiaspectuală a Bibliei, desfășurarea consilierilor individuale sau de grup și alte activități moral-spirituale.

Pe parcursul anului 2022, în cadrul activităților și programelor desfășurate de către entitățile sus menționate, au fost incluși 2433 de deținuți, un număr mai mare comparativ cu anul 2021.

Un rol suplimentar în susținerea efortului de reintegrare socială a persoanelor private de libertate îl au și activitățile unice împreună cu orele informative care sunt organizate și desfășurate în contextul diferitor evenimente de ordin social.

Astfel, în decursul anului 2022, au fost organizate activități unice, semistructurate după cum urmează:

- Activități pe diverse tematici în număr de 380, cu implicarea a 3325 de condamnați;
- Ore informative pe diverse tematici în număr de 333, cu implicarea a 2858 de condamnați. Măsurile menționate supra cumulând un număr total de 6183 de participanți.

O activitate nu mai puțin importantă în reeducarea deținuților, o constituie autoeducarea, prin intermediul lecturii individuale și frecventării bibliotecii penitenciarului. Completarea fondului de carte a bibliotecilor din cadrul penitenciarelor se efectuează din donațiile efectuate de către persoanele fizice și juridice cointerestate de reintegrarea în societate a persoanele aflate în detenție.

Totodată, la suplینirea fondului de carte din biblioteci, se ține cont de preferințele cititorilor, limba vorbită de aceștia, motivarea de a citi, ridicarea nivelului de cunoștințe juridice, dezvoltarea intelectuală și de cultură generală a deținuților.

Pe parcursul perioadei raportate, fondul de carte a fost suplinit cu aproximativ 7602 de cărți, oferite bibliotecilor din instituții prin act de donație.

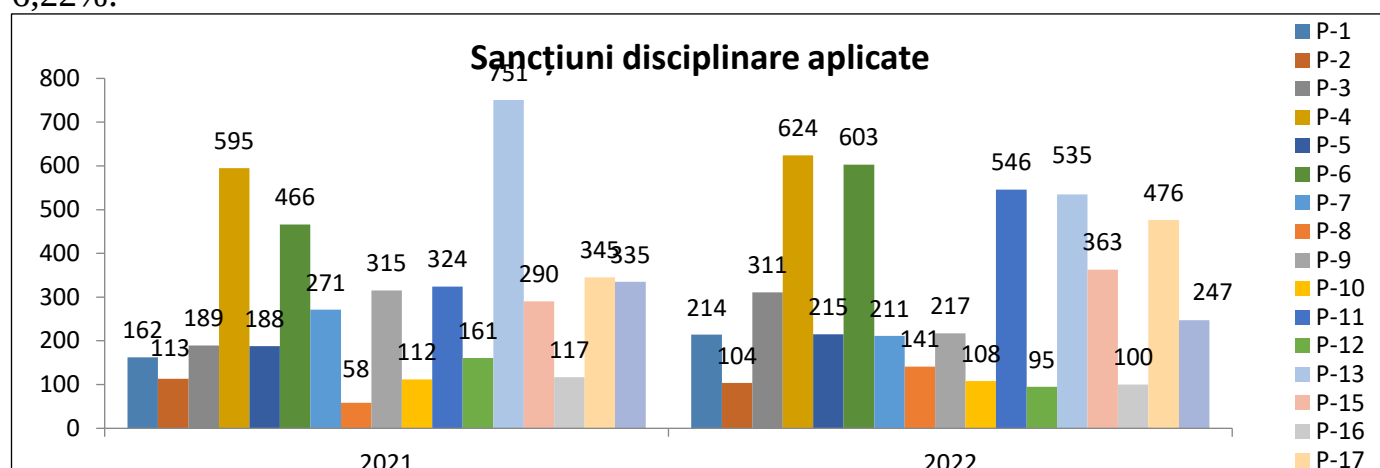
Pe parcursul perioadei raportate bibliotecile din cadrul penitenciarelor au fost frecventate de 3748 de condamnați, fiind înregistrate 20906 vizite.

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total
Numărul de vizite	1193	2693	2356	1330	65	2241	2524	220	3972	95	850	584	1125	423	263	197	775	20906
Numărul de condamnați	187	107	211	535	40	710	150	62	245	27	266	103	624	60	67	72	282	3748

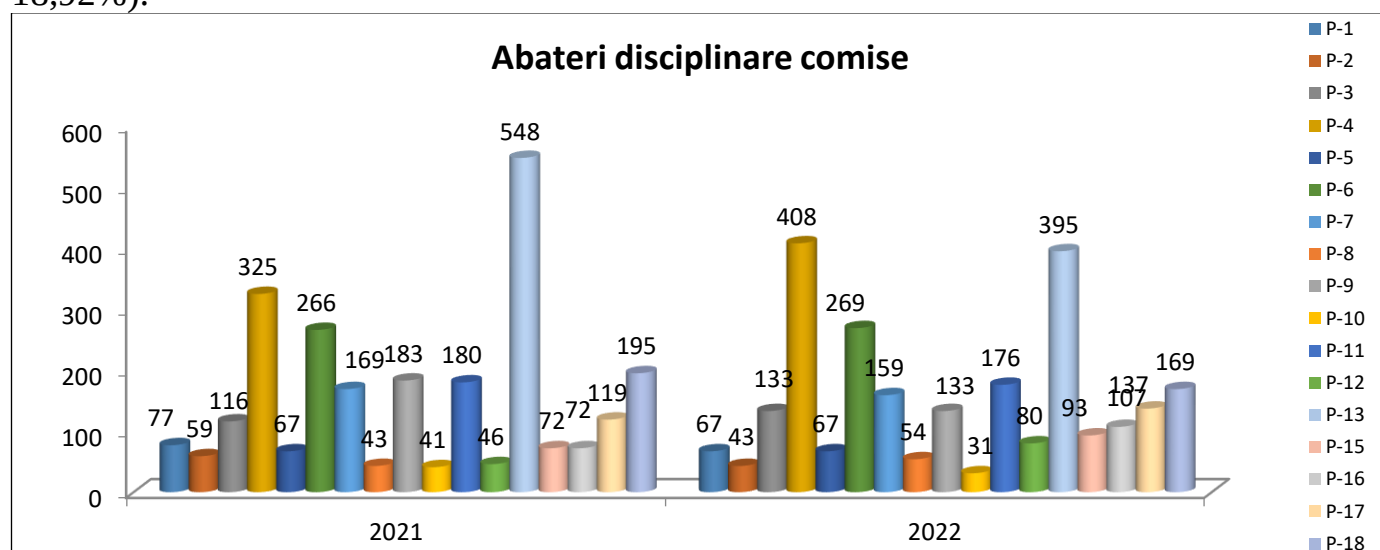
Cu referire la practica disciplinară, în rândul condamnaților putem menționa că este atestată o creștere a numărului de sancțiuni disciplinare aplicate condamnaților comparativ cu în anul 2021, în același timp, se află în descreștere numărul condamnaților care au comis abateri disciplinare.

Prin urmare, la acest capitol, avem următoarele date:

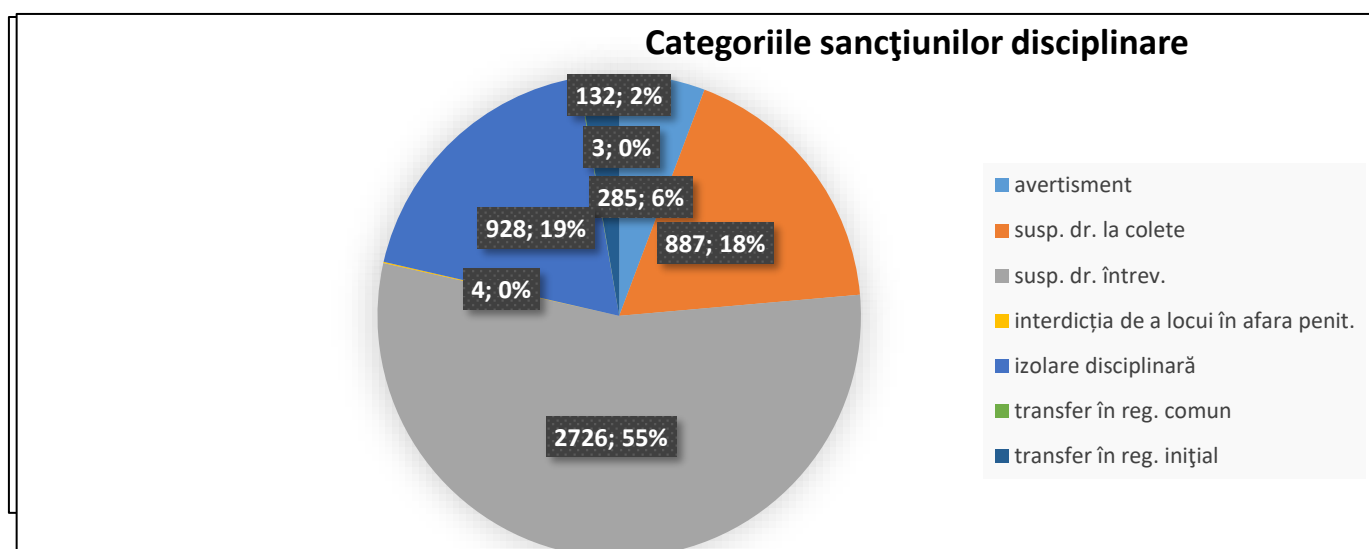
Total sancțiuni aplicate – 5110 (în anul 2021 în anul 2021 - 4792), în creștere cu 6,22%.

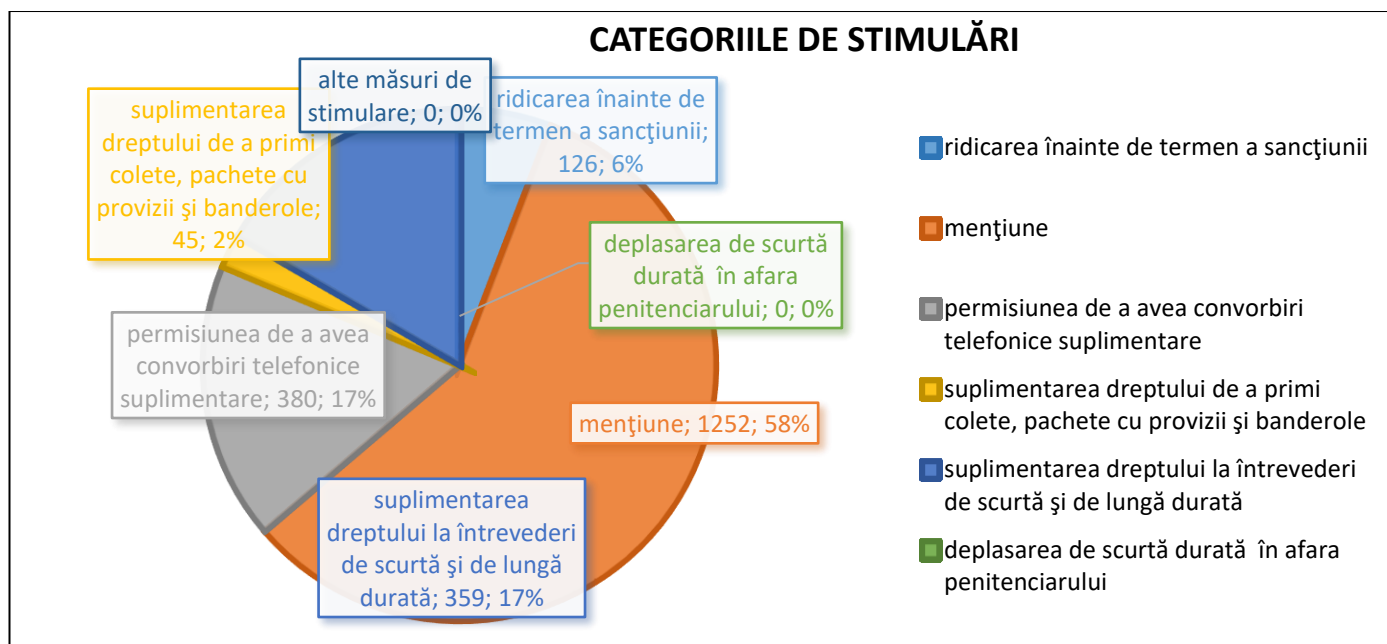
Numărul de condamnați care au comis abateri – 2521 (în anul 2021 – 2578), în descreștere cu aproximativ 2,26% (Abateri nesancționate – 280 (în anul 2021 - 333), în scădere cu 18,92%).

Categoriile de sancțiuni disciplinare aplicate:

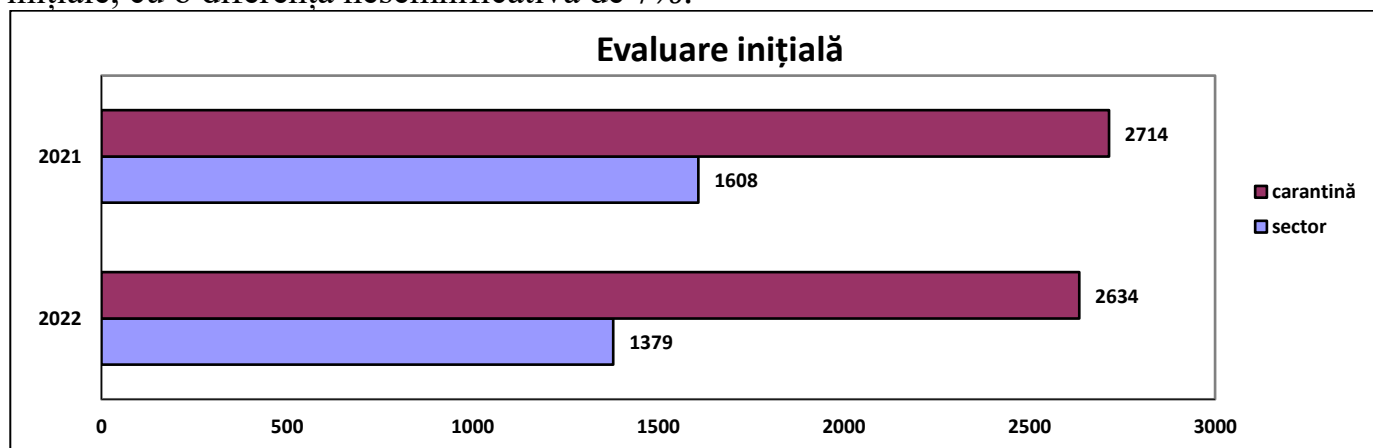
Total stimulări aplicate – 2162 (în anul 2021 - 2010), în creștere cu 7,03%.

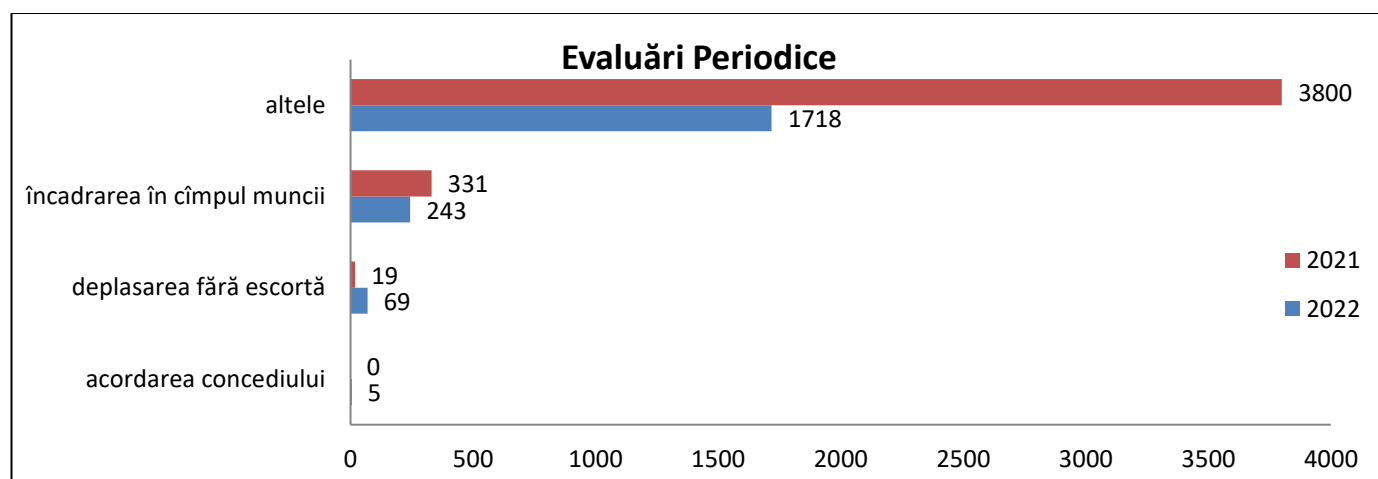
Sarcina de bază a psihologilor constă în asistarea și pregătirea persoanelor private de libertate pentru revenirea în comunitate. Astfel, specialiștii psihologi sunt responsabili de:

1. **Psihodiagnostic**, care se desfășoară în trei etape:

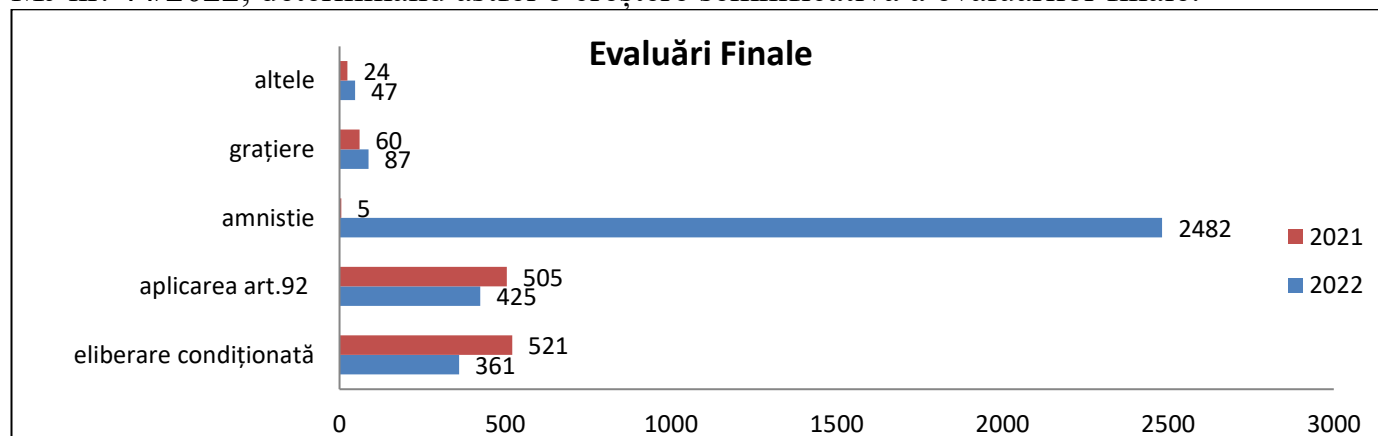
➤ **Evaluarea psihologică inițială presupune** investigarea imediat după parvenirea în instituție, a persoanei, astfel încât informația obținută să ajute psihologul în elaborarea recomandărilor și a planificării traseului execuțional, în funcție de nevoile, riscurile, abilitățile și deprinderile identificate. Astfel, pe parcursul anului 2022 au fost efectuate 4013 evaluări inițiale, iar în perioada similară a anului 2021, au fost efectuate 4322 de evaluări inițiale, cu o diferență nesemnificativă de 7%.

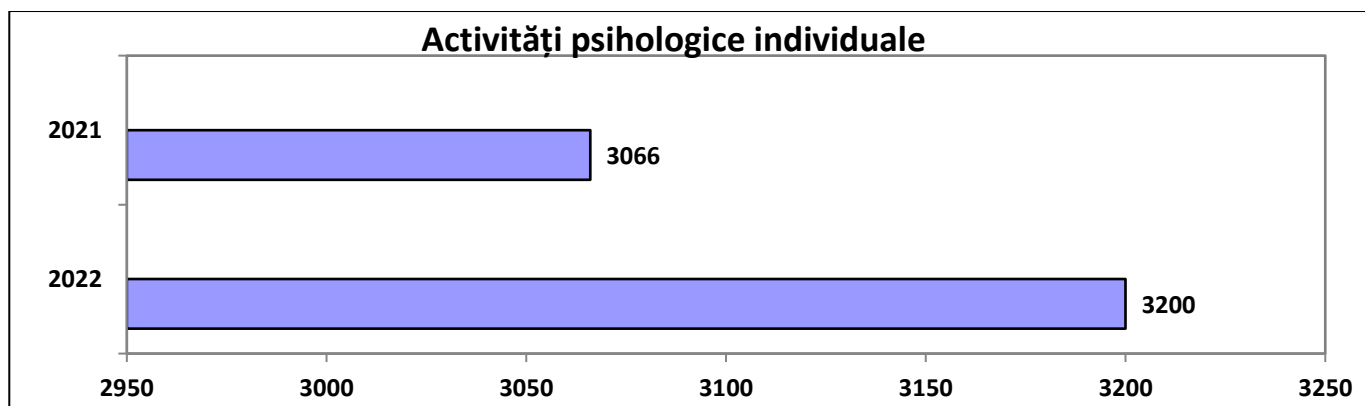
➤ **Evaluarea psihologică continuă** permite reinvestigarea nevoilor și riscurilor fiecărei persoane custodiate, pe traseul executării pedepsei privative de libertate. Evaluarea psihologică, realizată pe parcursul acestui traseu, investighează caracteristicile de personalitate cu influență asupra nevoilor criminogene, factorii de risc personal raportați la siguranța individului și a altor persoane private de libertate, precum și riscul de recidivă. Astfel, pe parcursul anului 2022 au fost înregistrate 2035 de evaluări periodice, iar în perioada similară a anului 2021, au fost înregistrate 4150 de evaluări continue, *observându-se o descreștere cu 51% a evaluărilor continue, comparativ cu perioada similară a anului precedent*. Această diferență poate fi determinată și de prioritizarea evaluării riscului de recidivă, desfășurat ca evaluare finală.

➤ *Evaluarea finală* a persoanelor private de libertate constă în identificarea progreselor/regreselor înregistrate de persoanele custodiate în plan atitudinal și comportamental în timpul executării pedepsei, reprezentând drept ultimul segment de specialitate realizat înainte ca persoana privată de libertate să fie examinată pentru liberare condiționată înainte de termen, astfel, fiind efectuate 3402 evaluări finale pe parcursul anului 2022, iar în perioada similară a anului 2021, au fost înregistrate 1115 evaluări finale. Reieșind analiza comparativă a datelor statistice, *se observă o creștere semnificativă cu 67,23% a numărului de evaluări finale efectuate. în perioada.* Menționăm că inițierea procedurii de evaluare finală, depinde de cererile depuse de condamnați pentru a fi examinați la comisia penitenciarului, reieșind din termenul de pedeapsă, precum și de promulgarea Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și a Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, aprobat prin ordinul MJ nr. 44/2022, determinând astfel o creștere semnificativă a evaluărilor finale.

2. Intervenția psihologică se realizează cu scopul prevenției și remedierii problemelor emoționale, cognitive și de comportament, precum și reducerea unor simptome sau comportamente disfuncționale sau de reechilibrare și restructurare a personalității. Psihologii realizează cel mai frecvent consiliere psihologică individuală, în dependență de nevoile/riscurile deținuților (autocunoaștere, depresie, anxietate, probleme de relaționare, stimă de sine scăzută, hetero/autoagresiune, refuz de hrană ș.a.). Astfel, în perioada anului 2022 au fost desfășurate 3200 consilieri individuale cu deținuții, comparativ cu perioada similară din anul 2021 – 3066 de ședințe de consiliere precum:

Reieșind din datele prezentate, au fost desfășurate consilii psihologice în situație de criză în număr 1106, cu persoanele aflate la evidența psihologului ca incluse în grupul de risc, în număr de 706, iar în alte cazuri în număr de 1388.

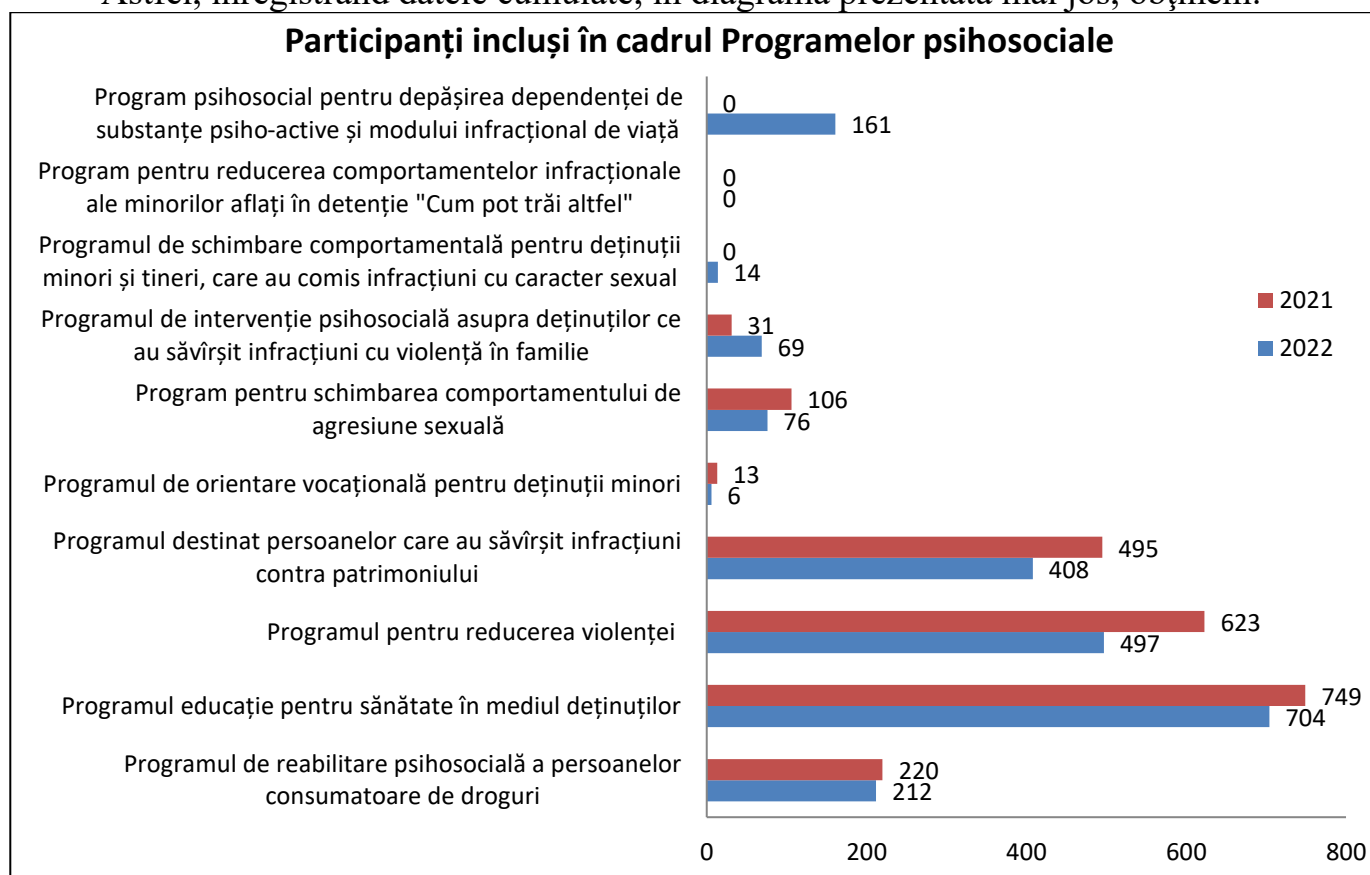
Astfel, se observă o creștere nesemnificativă cu 4,19% a numărului de ședințe de consiliere psihologică.

3. Intervenția psihologică de grup reprezintă o componentă a parcursului psihologic, ca și cea individuală, care spre deosebire de aceasta permite observarea comportamentului interpersonal direct în situație, unde realitatea socială a individului poate fi mai bine înțeleasă.

Pe parcursul anului 2022 au fost revizuite și aprobate 4 programe psihosociale de schimbare comportamentală.

Totodată menționăm că, la 30.09.2022, prin Ordinul ANP nr. 496, a fost aprobat pentru pilotare *Programul de reabilitare pentru femeile victime ale VBG (violență în baza de gen) condamnate la pedepse private de libertate pentru fapte cu violență împotriva agresorului lor.*

Astfel, înregistrând datele cumulate, în diagrama prezentată mai jos, obținem:

Făcând o analiză comparativă cu perioada similară a anului precedent, se înregistrează o *descreștere nesemnificativă cu 2,68% a numărului total de participanți incluși în programe*, și anume, în perioada anului 2022 sunt incluși 2147 de persoane, iar în perioada anului 2021, au fost incluși 2206 de participanți. Segregînd numărul total al ședințelor de programe, rezultă că în perioada anului 2022 – 2039 de ședințe, iar pe perioada anului 2021 – 2079 de ședințe, înregistrîndu-se astfel o *descreștere cu 2% a ședințelor din cadrul programelor psiho-sociale*.

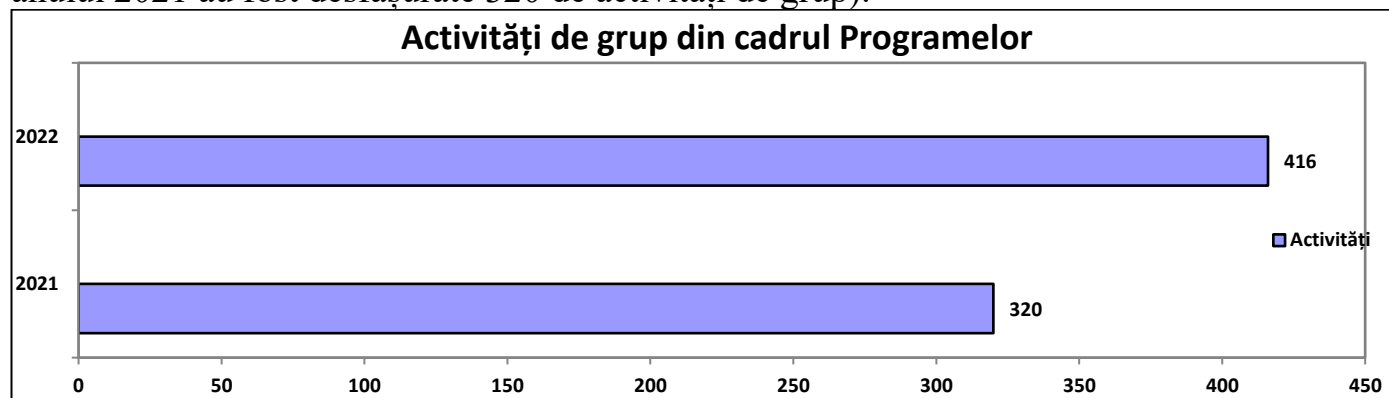
Comunitatea Terapeutică din cadrul Penitenciarului nr. 9-Pruncul, activează începînd cu 30.07.2018, scopul fiind susținerea participării rezidentului în procesul de recuperare și însușire a unui mod corect de viață, schimbarea comportamentală, dezvoltarea și formarea de noi abilități și responsabilități sociale.

La data de 31.12.2022, în sectorul destinat Comunității Terapeutice se dețineau 10 rezidenți, fiind selectați ca urmare a deciziei echipei multidisciplinare, pe parcursul funcționării comunității.

În anul 2022, echipa multidisciplinară s-a întrunit în 16 ședințe, unde au fost abordate mai multe subiecte, selecția rezidenților, extinderea CT, dezvoltarea programului de post-reabilitare.

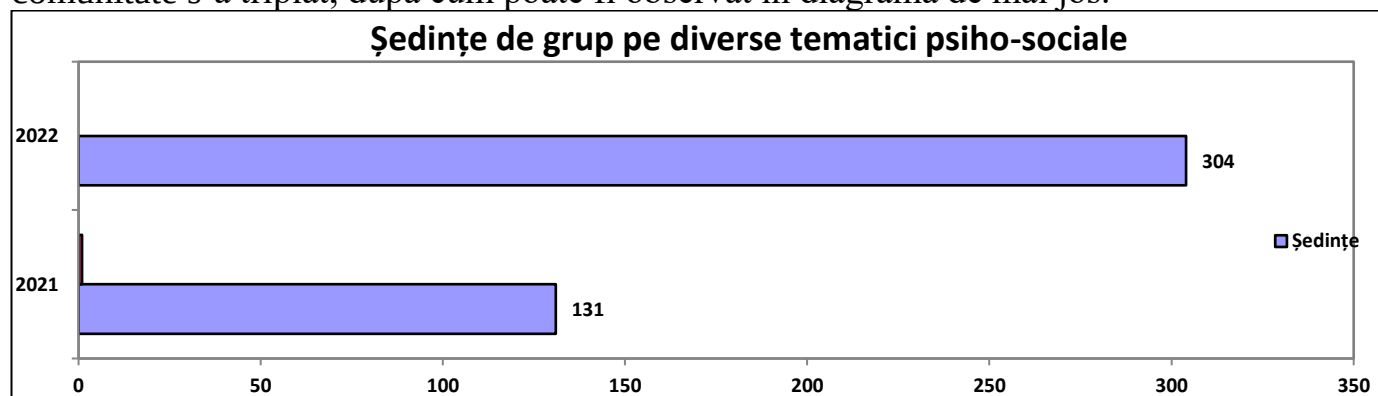
Programele de bază care se implementează în comunitate sunt desfășurate de către specialiștii din cadrul secției reintegrare socială din instituție și reprezentanții AO „Inițiativa Pozitivă”.

Totodată, au fost înregistrate *416 activități de grup*, dintre care 140 de ședințe desfășurate de către angajații secției reintegrare socială a Penitenciarului nr. 9-Pruncul și 276 de ședințe desfășurate de către AO „Inițiativa Pozitivă” (comparativ cu perioada similară a anului 2021 au fost desfășurate 320 de activități de grup):

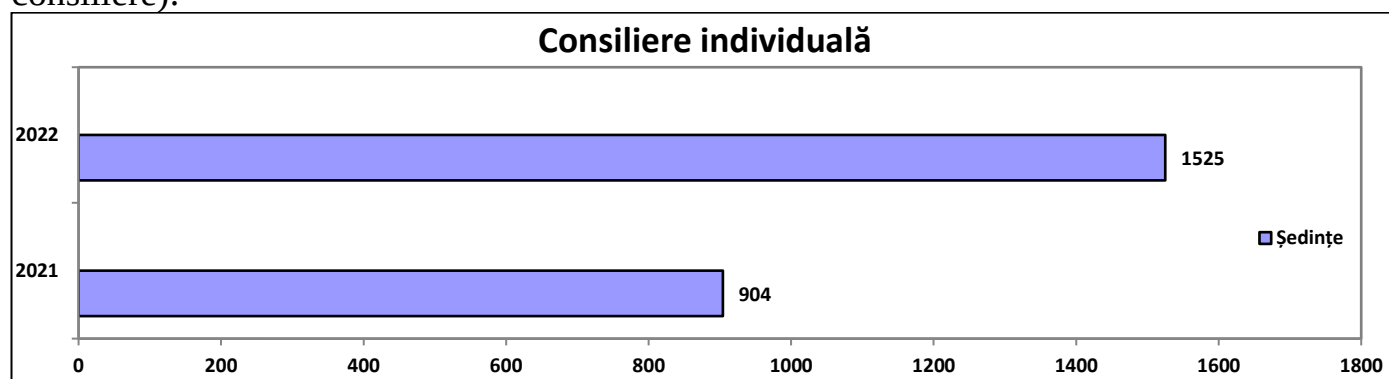

Reieșind din cele menționate mai sus se observă o *creștere cu 23% a activităților de grup* din cadrul programelor.

Comparativ cu anul precedent, în 2022 numărul ședințelor de grup derulate în comunitate s-a triplat, după cum poate fi observat în diagrama de mai jos.

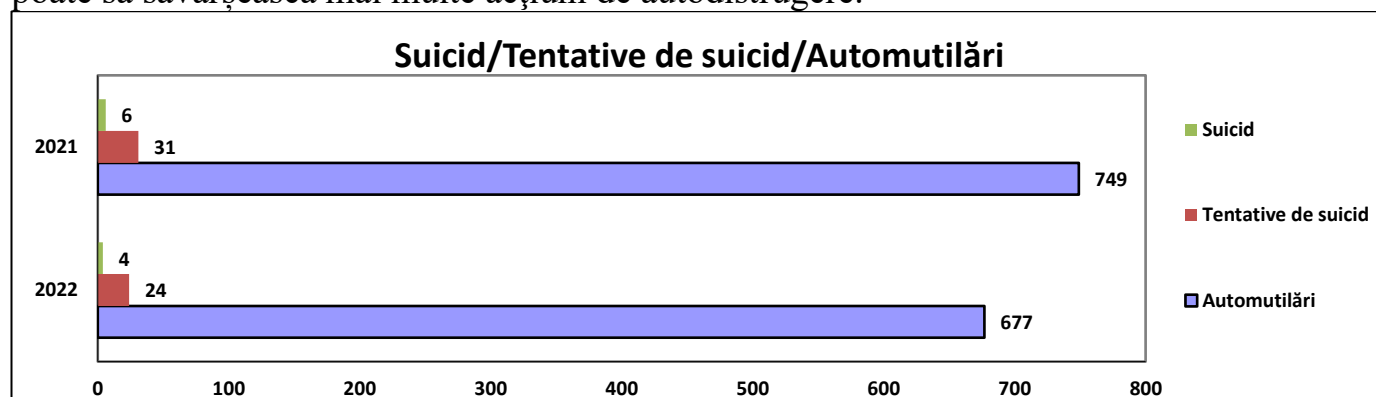
În vederea susținerii psiho-sociale și asistării în procesul de dezvoltare și integrare a personalității rezidenților, au fost desfășurate de către specialistul psiholog, asistentul social și consilierul de la egal la egal, *1525 de ședințe de consiliere individuală*, dintre care 403 consilieri au fost desfășurate de către angajații ANP și 1122 de către reprezentanții AO „Inițiativa Pozitivă” (comparativ cu perioada similară a anului 2021, 904 de ședințe de consiliere):

Observându-se o creștere semnificativă cu 68,69% a ședințelor de consiliere psihologică în perioada de 12 luni a anului 2022.

O altă sarcină este diminuarea fenomenului suicidal în mediul deținuților și permanent se depun eforturi pentru reducerea acțiunilor de automutilare și tentativelor de suicid în rândurile deținuților.

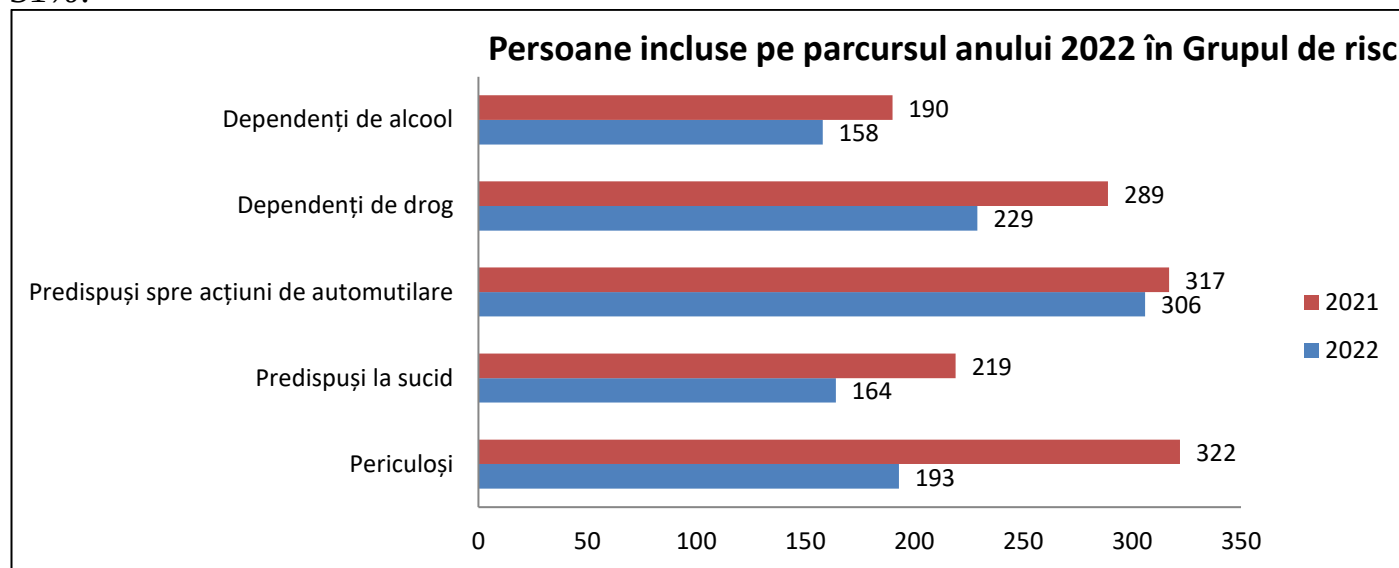
Menționăm că, există o diferență semnificativă între numărul de cazuri de automutilări și numărul de persoane ce recurg la astfel de acțiuni. Fiind multiple situații în care o persoană poate să săvârșească mai multe acțiuni de autodistrugere.

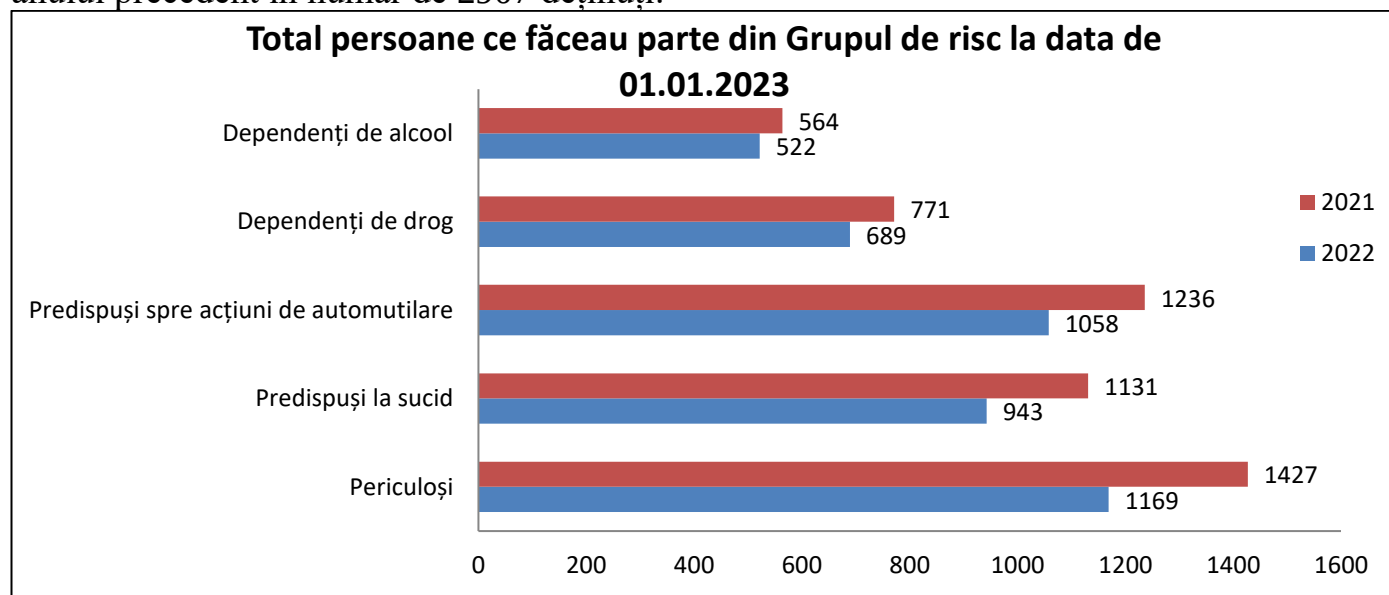
Se atestă o evoluție pozitivă a fenomenului automutilărilor. Astfel au fost înregistrate 677 de cazuri de automutilări în perioada anului 2022, toate asistate de psiholog, pe când în anul 2021, au fost înregistrate 800 cazuri, dintre care 749 - asistate de psiholog. Astfel, din cele menționate mai sus se observă o descreștere nesemnificativă a numărului de automutilări asistate, cu 9,62%.

O altă sarcină nu mai puțin importantă este identificarea deținuților care prezintă risc sporit de periculozitate, vulnerabilitate sau dependență cu luarea la evidență a acestora și includerea în „Grupul de risc”, în conformitate cu prevederile Instrucțiunii cu privire la grupa de risc (ordinul DIP nr. 466 din 29 decembrie 2015), acestora fiindu-le asigurată asistența psihologică în funcție de problemele și necesitățile identificate.

Pe parcursul anului 2022 psihologii au inclus în grupul risc 691 de deținuți, comparativ cu perioada similară a anului 2021, când au fost incluși 1002, observându-se o *descreștere cu 31%*.

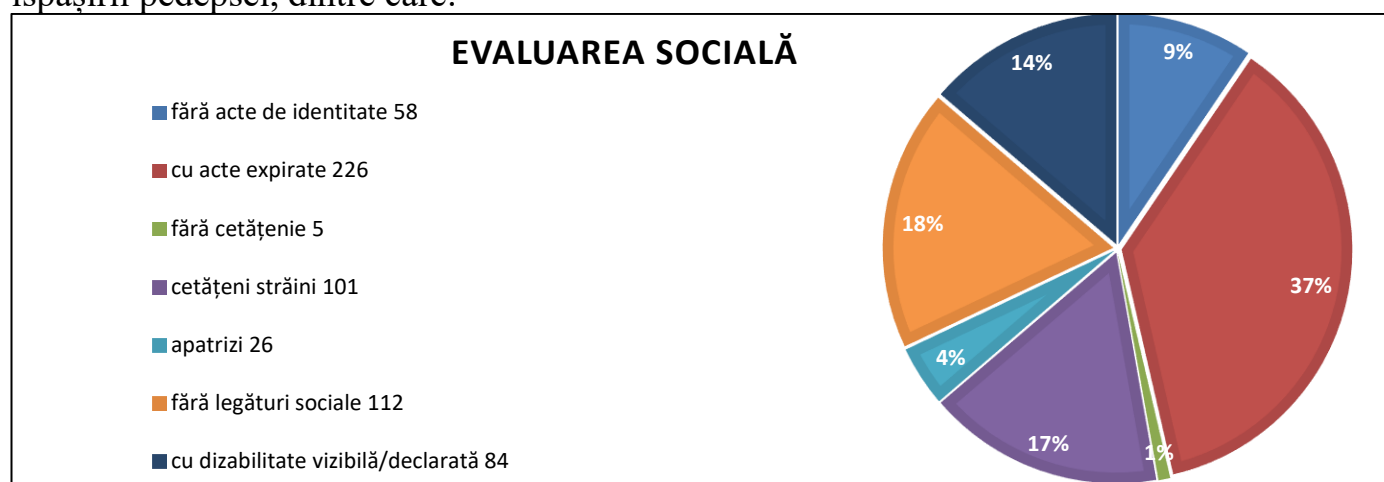
Totodată, menționăm că din numărul total de deținuți aflați în detenție, la momentul raportării sunt 2279 de deținuți incluși în grupul de risc, comparativ cu perioada similară a anului precedent în număr de 2907 deținuți.

Activitatea asistenților sociali este orientată pe următoarele direcții: evaluarea nevoilor sociale, consiliere pe probleme sociale, administrarea și desfășurarea programelor sociale, acordarea suportului socio-juridic.

1. Evaluarea socială – la momentul plasării deținuților în carantină, în perioada de raportare, *4802 de deținuți* au fost evaluați inițial (anchete psiho-sociale, PIEP, evaluarea inițială a condamnaților cu termen de până la 6 luni). Comparativ cu perioada analogică a anului 2021 - de evaluare inițială au beneficiat *4227 de deținuți*. Evaluarea inițială este desfășurată de către asistenții sociali prin convorbiri individuale, în vederea completării fișelor/anchetelor de evaluare a nevoilor sociale sau secțiunii I al Programului individual de executare a pedepsei, în urma cărora sunt identificate nevoile și problemele sociale cu care se confruntă persoanele noi-sosite în penitenciar, care ulterior sunt consemnate în Planurile

individuale de resocializare a condamnaților, în vederea soluționării acestora în perioada ispășirii pedepsei, dintre care:

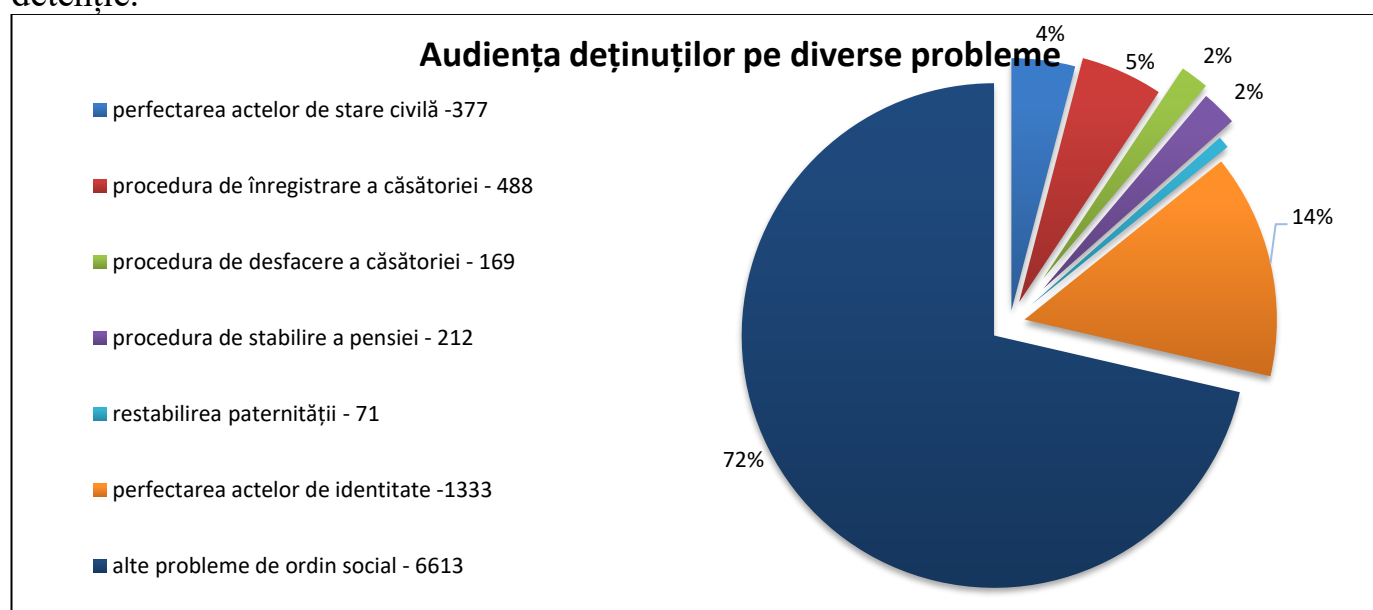

2. *Activități derulate cu condamnații la etapa executării pedepsei privative de libertate.* Cea mai importantă și eficientă metodă de identificare a nevoilor sociale și de acordare a suportului social, este primirea în audiență a deținuților de către ofițerii asistenți sociali. Astfel, în perioada de raportare au fost primiți în audiență 9263 de deținuți pe diverse probleme de ordin social.

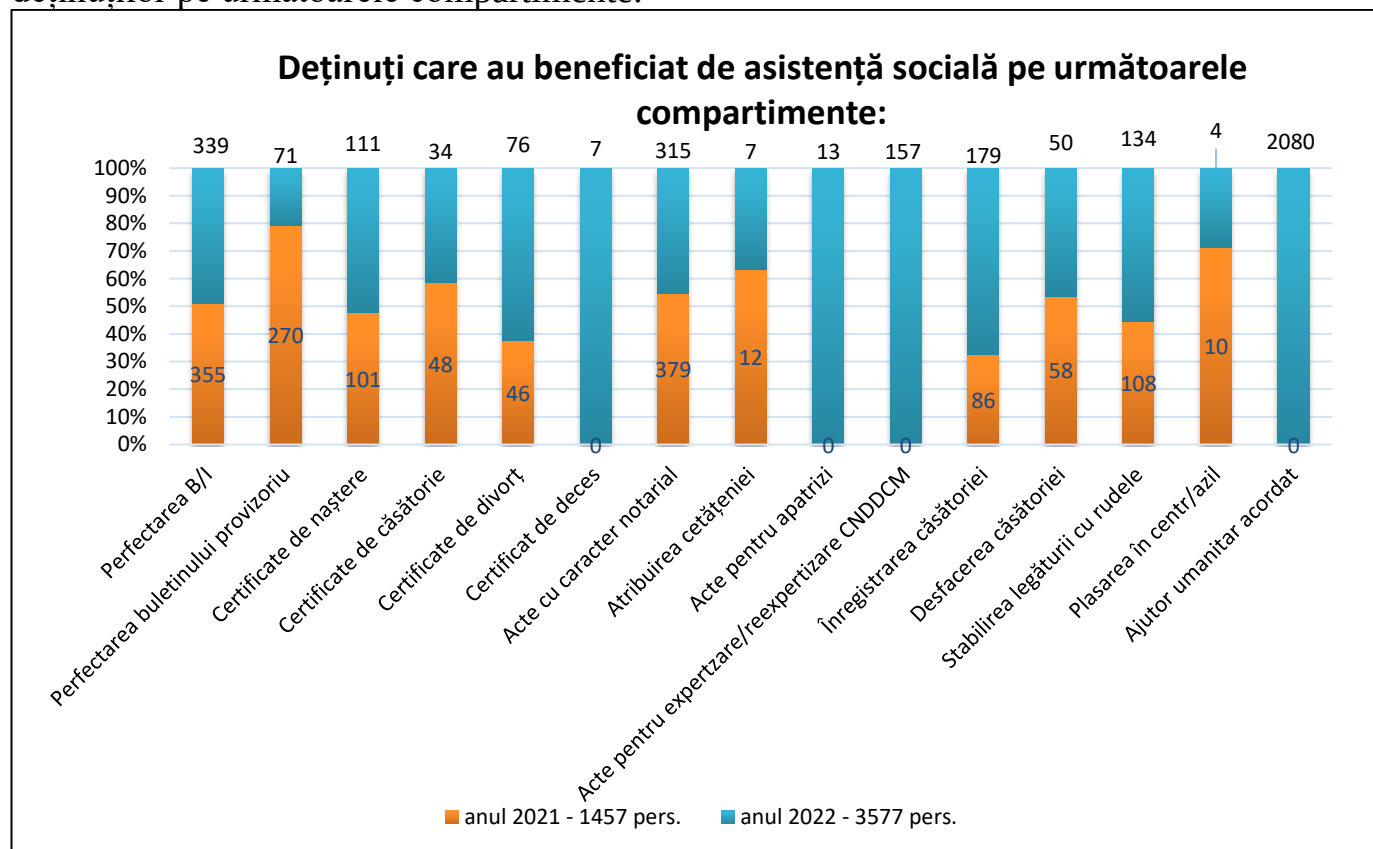
Cele mai frecvente nevoi sociale, cu care se confruntă deținuții în perioada de executare a pedepsei penale prin privațiune de libertate sunt: realizarea procedurilor legislației civile privind înregistrarea/desfacerea căsătoriei, recunoașterea paternității, perfectarea actelor de identitate/stare civilă, totodată, și prestațiile sociale garantate de către stat cum ar fi: stabilirea și achitarea pensiilor de vârstă/dizabilitate și a diverselor indemnizații, care pot fi acordate persoanelor private de libertate.

O importantă deosebită se acordă deținuților care și-au pierdut legăturile de familie. În acest sens, se întreprind toate măsurile pentru stabilirea sau restabilirea legăturilor cu rudele apropiate. Suportul dat se realizează prin diverse metode prevăzute de legislația națională.

De asemenea, se întreprind măsuri în vederea asigurării cu loc de trai stabil sau temporar pentru deținuții care nu posedă domiciliu după eliberarea din detenție, astfel în perioada anului de raportare 4 deținuți au fost asigurați cu loc de trai în urmă eliberării din detenție.

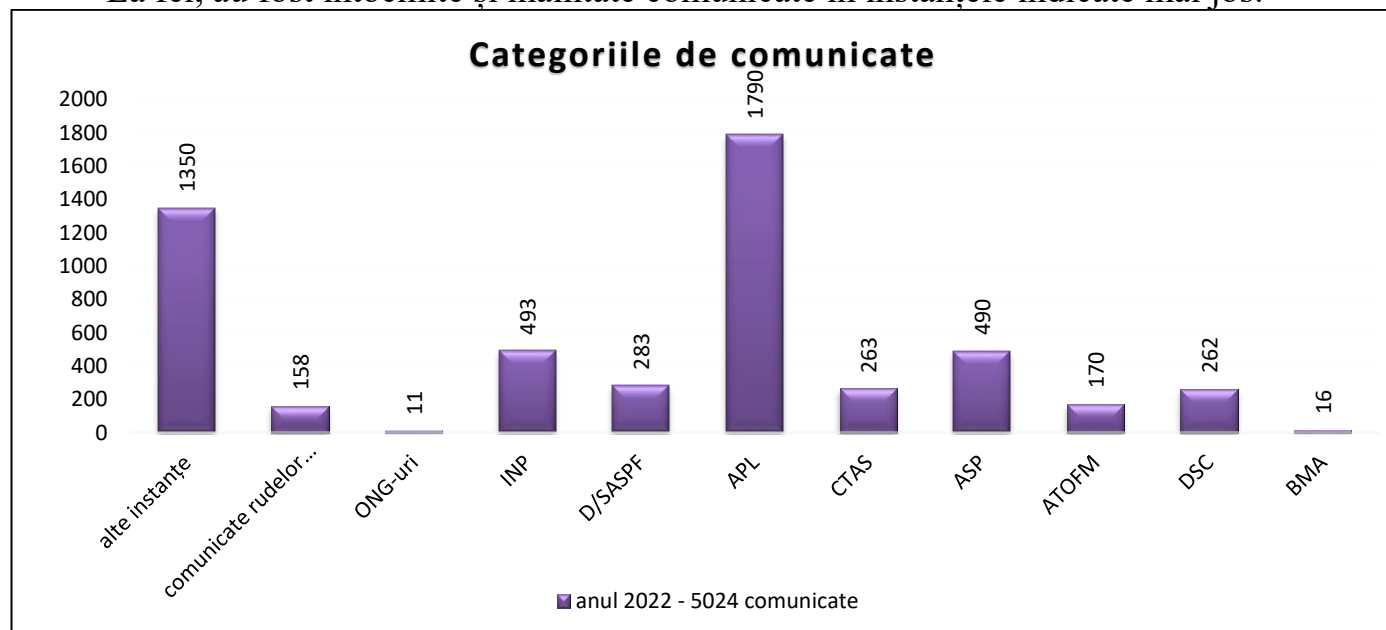

În perioada de raportare, în vederea soluționării nevoilor sociale ale deținuților și asigurării unei reintegrări eficiente în societate a fost acordată asistență specializată deținuților pe următoarele compartimente:

Adnotare: pentru perioada unde este indicată valoarea – 0, acestea reprezintă categoriile de servicii sociale care anterior erau prestate de asistenții sociali, însă nu erau incluse în raportarea statistică.

La fel, au fost întocmite și înaintate comunicate în instanțele indicate mai jos:

3. Activitățile cu condamnații la etapa pregătirii pentru eliberare din detenție. Metodele de bază în asigurarea procesului de schimbare a comportamentului infracțional al deținuților este implementarea programelor de pregătire pentru eliberare a deținuților. Așadar, pe parcursul anului 2022, la Programul de pregătire pentru liberare a deținuților

conform sfârșitului de termen au participat 332 – *deținuți*, iar la pregătirea pentru liberarea condiționată înainte de termen - 973 *de participanți*. Scopul ambelor programe este de a informa și a învăța condamnații să soluționeze problemele cu care se vor confrunta în urma eliberării din detenție și de a se reintegra cu succes în societate, demonstrând astfel un comportament prosocial.

Prin Ordinul ANP nr.511 din 07.12.2020 cu privire la aprobarea și implementarea Programului de dezvoltarea a abilităților sociale în instituțiile penitenciare, care are drept scop dezvoltarea abilităților prosociale ale persoanelor private de libertate prin crearea și sporirea abilităților de comunicare asertivă, capacităților empatice, abilităților de relaționare și gestionarea situațiilor conflictuale, abilităților de a rezolva probleme, etc. pentru o reușită incluziune socială ulterioară după eliberare. Astfel, în instituțiile penitenciare au fost desfășurate 361 de ore informative ale programului respectiv, cu participarea a 401 condamnați.

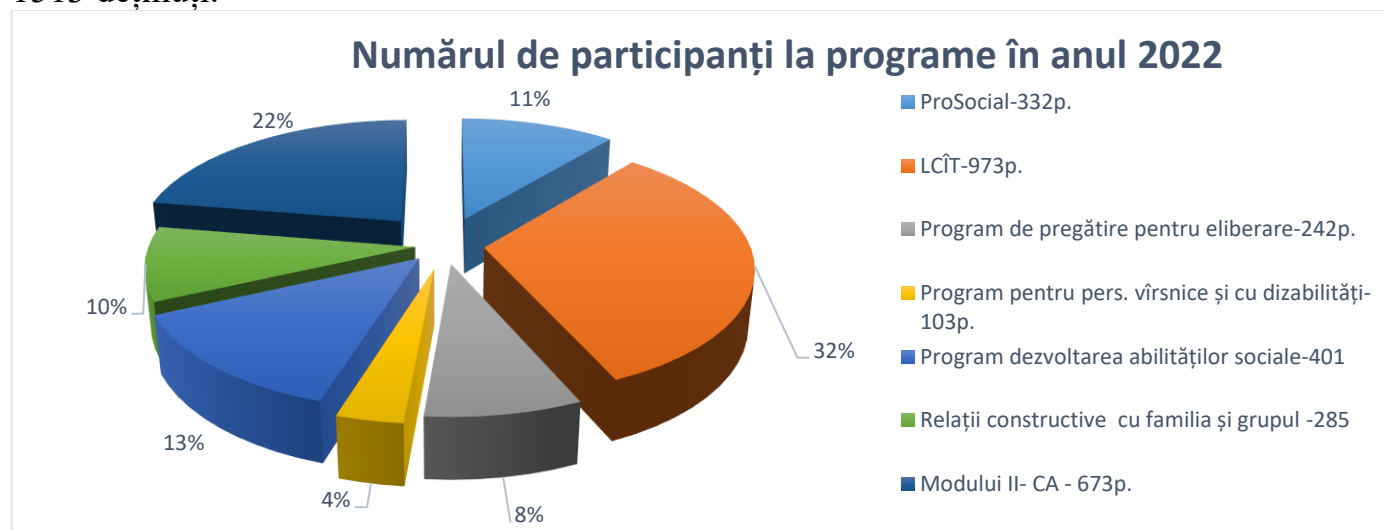
Prin Ordinul ANP nr.373 din 18.11.2019 a fost aprobat Programul psiho-social destinat persoanelor în etate și cu dizabilități fizice în instituțiile penitenciare, care se desfășoară în fiecare penitenciar unde se dețin condamnați conform criteriilor de includere în program, cu un număr total de 103 *participanți* și 140 *de ședințe*.

Prin Ordinul ANP nr. 189 din 02.04.2021 a fost aprobat Programul „Relații constructive cu familia și grupul”, care are drept grup-țintă deținuții ce urmează să înregistreze o căsătorie, care au decis să întemeieze o familie sau care au relații familiale stabile. În cadrul acestui program au participat 285 *de condamnați*, în cadrul a 269 *de ședințe*.

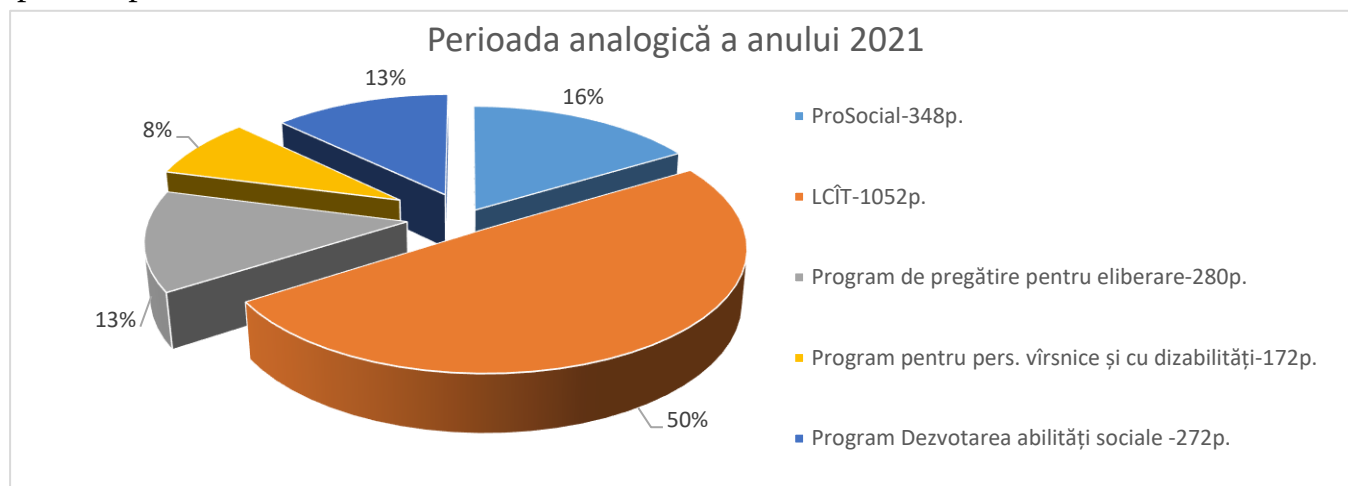
A fost desfășurat programul informativ „Cetățenia Activă”, care cuprinde 3 module. Asistentul social este responsabil de desfășurarea modulului II a programului, deoarece cuprinde tematici în vederea dezvoltării abilităților sociale a deținuților. În cadrul acestui program, au fost desfășurate 278 *de ședințe* cu 673 *de deținuți*.

La fel, în penitenciare se implementează Programul de pregătire pentru liberare, unde sunt incluși deținuți din ultimul an de executare a pedepselor. În cadrul ședințelor acestui program, deținuții însușesc și dezvoltă abilități care îi va ajuta să adopte un comportament prosocial și să nu repete infracțiunile pentru care au fost condamnați. În perioada de raportare au fost implicați în acest program - 242 *de deținuți*.

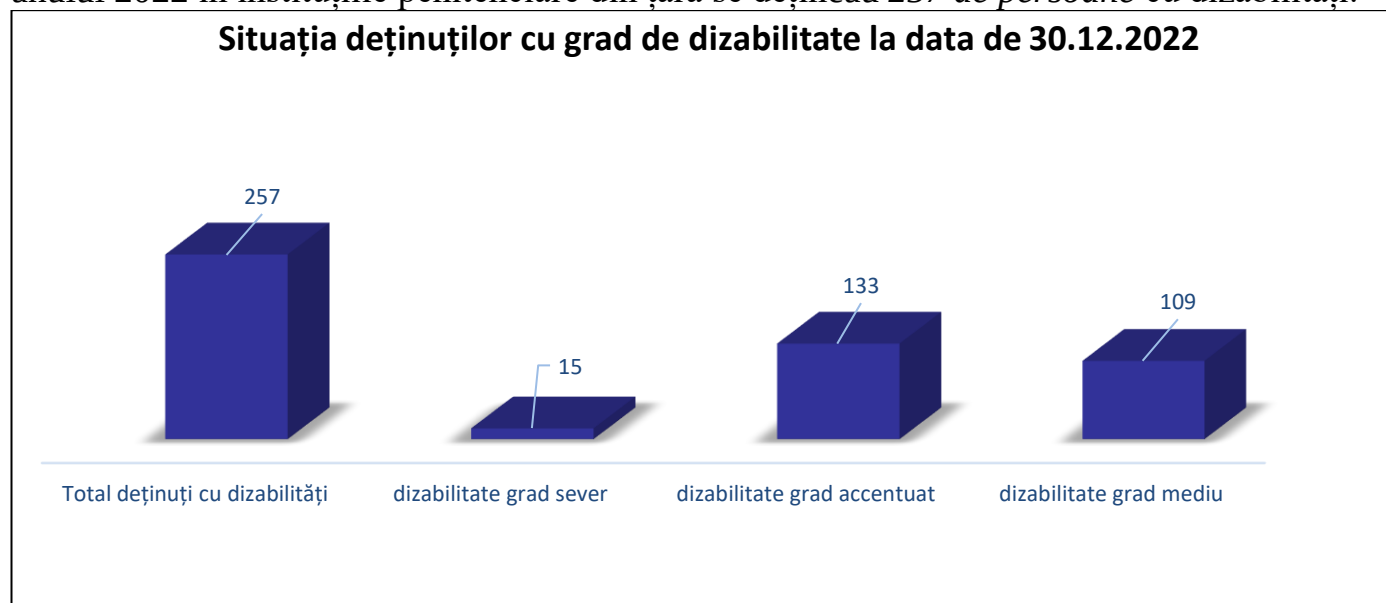
Menționăm că, sunt desfășurate și diverse activități unice cum ar fi: ore informative și ședințe de terapie socială desfășurate în număr total de 199 de ore/ședințe cu implicarea a 1513 deținuți.

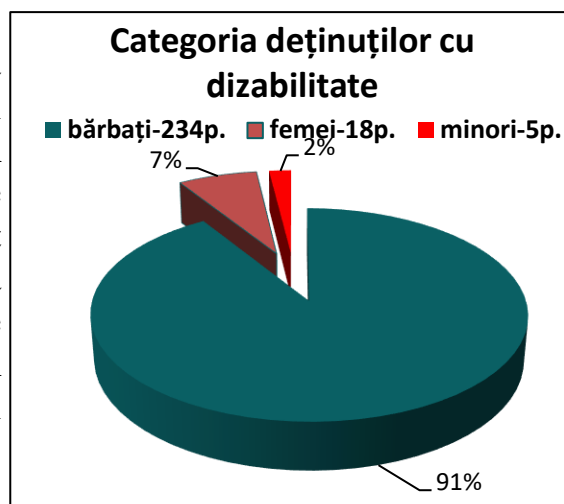
După cum se observă, tendința de implicare și participare în cadrul programelor psiho-sociale este în creștere, la fel și diversificarea tipurilor de programe, pentru acoperirea diverselor nevoi sociale întâlnite la deținuți. Acest fapt derivă din completarea Ofertei de programe recuperative, toptodată constituind un rezultat al sporirii motivației deținuților prin prisma modificărilor legislației execuțional-penale și anume condițiile și criteriile pentru aplicare prevederilor art. 91 CP.

4. *Asistența socială acordată deținuților cu dizabilități.* În cadrul instituțiilor penitenciare sunt create condiții adecvate pentru accesibilitatea fizică și informațională a persoanelor cu nevoi speciale, prin repartizarea acestei categorii de beneficiari la etajul I al blocurilor locative, în apropierea spațiilor sanitare și a secțiilor medicale. Totodată, este asigurată stabilirea/restabilirea și achitarea pensiei pentru limita de vîrstă/dizabilitate care, în urma acumulării și depunerii setului necesar de acte la oficiile teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale (CNAS), în dependență de dislocarea penitenciarului, este transferată pe contul de peculiu ale deținutului. Astfel, la finele anului 2022, în sistemul administrației penitenciare 204 deținuți beneficiau de pensii, dintre care 85 deținuți beneficiau de pensie pentru dizabilitate, iar 119 - pentru limită de vîrstă. Concomitent, comunicăm că la finele anului 2022 în instituțiile penitenciare din țară se dețineau 257 de persoane cu dizabilități.

La fel, în conformitate cu Ordinul ANP nr. 58 din 29.01.2020 1999 „Cu privire la modificarea Ordinului ANP nr. 304 din 27.09.2019 cu privire la retribuirea muncii deținuților pentru executarea lucrărilor de deservire gospodărească” în instituțiile penitenciare au fost create funcții de asistent personal (din rândul condamnaților), salariul de bază fiind un spor de compensare conform Hotărârii de Guvern nr. 152/2004 „Cu privire cuantumului sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile”.

Pe parcursul anului 2022, pentru 157 de condamnați au fost perfectate actele cu privire la expertizarea/reexpertizarea în cadrul comisiei ”Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă”.

5. *Activitatea desfășurată în penitenciare cu femeile gravide și mamele care au copii în vârstă de până la 3 ani.* Penitenciarul nr.7-Rusca, are 5 locuri pentru deținerea mamelor cu copii până la vârsta de 3 ani și Penitenciarul nr.16-Pruncul, dispune de 10 locuri pentru deținerea mamelor cu copii până la vârsta de 3 ani. La data de 31.12.2022, în Penitenciarul nr.7-Rusca se deține o condamnată, care are la întreținere o fiică minoră și o altă condamnată, care la moment nu a atins vârsta majoratului. Dar, pe parcursul semestrului I, în acest sector s-au deținut trei condamnate, care au avut la întreținere 3 copii minori.

În sectorul „Casa mamei și a copilului” din Penitenciarul nr.16-Pruncul la 04.01.2023, se dețineau 5 femei cu 4 copii și o deținută gravidă. În perioada detenției, deținutele din sectorul respectiv, au parte de diferite donații, produse alimentare, produse de igienă personală și menaj, vestimentație după sezon, jucării pentru copii, dulciuri și îmbrăcăminte pentru copilași, scutece, Sectorul este asigurat și cu o camera de joacă, dotată cu echipament corespunzător și curte de plimbare, unde copiii au posibilitatea de a se juca împreună cu mamele și unde pot practica diferite activități cognitive, care ar fortifica legăturile dintre mamă și copil.

4. Organizarea muncii deținuților

În perioada de raport au fost coordonate 52 de contracte de prestări servicii de oferire a forței de muncă din rândul persoanelor deținute cu diferite persoane fizice și/sau juridice (2021 - 53), cu implicarea ulterioară în muncă, conform prevederilor contractuale a circa 660 de condamnați și 25 de contracte de locațiune/comodat (în 2021 - 19).

Conform situației din 01.12.2022, la munci remunerate au fost plasați 1116 deținuți (2021-895), dintre care:

- 668, la deservirea gospodărească a penitenciarelor (2021-675);
- 448, la munci contractuale (2021-220).

Grație măsurilor întreprinse s-a dublat numărul deținuților angajați în câmpul muncii remunerate la întreprinderile de stat și/sau agenții economici privați, iar ponderea deținuților

încadrați în câmpul muncii la munci remunerate din totalul de persoane aflate în detenție a crescut de la 13,99% la 18,34% în decurs de un an.

Totodată, au fost desfășurate activități economice și de producere în 4 întreprinderi de stat:

Întreprinderea de Stat „Brănești” – specializată în domeniul extragerii pietrei de calcar, are înregistrată o mină pentru dobândirea pietrei de calcar pentru construcții, iar în procesul de producere al întreprinderii activează în mediu 37 de condamnați.

Întreprinderea de Stat „Russca” – specializată exclusiv în confecționarea hainelor, echipamentelor speciale, uniforme pentru personalul instituțiilor de forță și a accesoriilor acestora. La întreprindere activează în mediu 46 de deținuți.

Întreprinderea de Stat „a instituției OSC-29/6” Soroca – specializată în confecționarea articolelor din metal și prestări servicii de încălțăminte. La întreprindere au activat în mediu 22 de condamnați.

Întreprinderea de Stat „Casa de Comerț DIP” – specializată în prestarea serviciilor de comerț, principala sarcină este cea de asigurare cu mărfuri și produse de strictă necesitate în gheretele penitenciarelor din subordine pentru condamnați. Activitatea acestora este una indispensabilă pentru sistemul administrației penitenciare din motiv că prețurile mărfurilor sunt identice pentru fiecare penitenciar în parte.

5. Paza și escortarea deținuților

Pe parcursul anului 2022, în cadrul sistemului administrației penitenciare a fost aplicată pe larg practica privind desfășurarea ședințelor de judecată prin intermediul teleconferințelor, însă periodic, în baza cerințelor înaintate, aceste ședințe sunt desfășurate cu prezentă fizică la sediul instanțelor de judecată.

Cel mai frecvent misiuni de escortare la sediul instanțelor de judecată au fost efectuate de către penitenciarele nr.4-Cricova, nr.9-Pruncul și nr.15-Cricova.

În aceeași ordine de idei, informăm că, pe parcursul anului 2022, în cadrul sistemului administrației penitenciare au fost efectuate **16544** misiuni de escortare în cadrul cărora au fost escortate **56767** persoane deținute conform tabelului de mai jos:

Specificația	Perioada de raport (2022)		Perioada de raport (2021)		Dinamica	
	nr. misiunilor de serviciu	nr. persoanelor deținute	nr. misiunilor de serviciu	nr. persoanelor deținute	nr. misiunilor de serviciu	nr. persoanelor deținute
Instanțe de judecată						
Primă instanță (Judecătoria)	1539	2875	1308	2832	+231	+43
Curtea de Apel	584	1024	535	1026	+49	-2
Instituții medicale						
Consultare/investigare medicală	1762	3485	1860	3185	-98	+300
Internare	408	411	350	353	+58	+58
Transfer în cadrul sistemului administrației penitenciare						
Planificat	868	6527	722	5995	+146	+532
Neplanificat	134	373	211	586	-77	-213
Puncte de lucru						

Permanente/sezoniere	367	10581	371	11662	-4	-1081
Temporare (deservirea penitenciarului)	10753	31217	11348	30227	-595	+990
Altele (se specifică)						
Perfectarea actelor	13	45	23	101	-10	-56
Funeralii	53	53	42	44	+11	+9
Măsurile educative/sportive	20	94	34	166	-14	-72
Altele	43	82	73	136	-30	-54
TOTAL	16544	56767	16877	56313	-333	+454

Statistic, per sistem, pe parcursul anului 2022, au fost înregistrate 441 cazuri de aruncări observate peste edificiile de pază, dintre care:

Aruncări observate	Perioada de raport (2022)	Perioada de raport (2021)	Dinamica
Ridicate de personal	172	139	+33
Ridicate de persoane deținute	269	273	-4
TOTAL	441	412	+29

6. Asigurarea asistenței medicale persoanelor deținute

În conformitate cu prevederile legale, în sistemul administrației penitenciare se asigură asistență medicală tuturor deținuților, cu respectarea protocoalelor clinice naționale, instituționale și standardelor medicale de tratament aprobate de către Ministerul Sănătății.

În structura morbidității pe primul loc se situează bolile sistemului digestiv pe locul II -tulburările mintale și de comportament, pe locul III se clasează patologii infecțioase

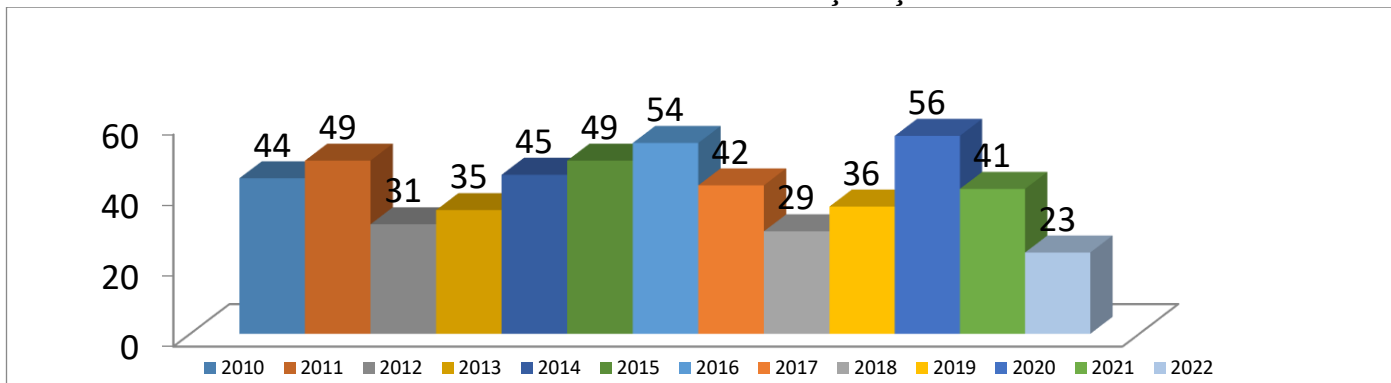
Structura morbidității deținuților pentru anii 2016-2022 (12 luni)

N r. d/ o	Capitolul maladiei	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Boli infecțioase și parazitare	1132	1037	1114	901	1700	1634
	<i>Tuberculoza</i>	61	89	98	91	152	116
	<i>HIV</i>	124	130	149	168	176	196
2	Tumori	40	37	38	36	28	29
3	Bolile sîngelui	113	98	79	83	99	87
4	Bolile endocrine	305	289	247	211	207	503
5	Tulburări mintale și comportamentale	4829	3731	3094	2845	3147	2855
6	Bolile sistemului nervos	439	586	682	603	708	690
7	Bolile ochiului și anexelor	601	542	440	430	479	432
8	Bolile urechii și apofizei	303	235	173	175	236	201
9	Bolile sistemului cardio-vascular	1400	1176	1170	1187	1222	1249
10	Bolile sistemului respirator	3198	2127	1843	1467	1550	1580
11	Bolile sistemului digestiv	3377	3524	3171	2194	3203	2983
12	Bolile pielii și țesutului subcutanat	609	512	456	330	573	380
13	Bolile sistemului articular	432	406	425	376	301	279

14	Bolile aparatului genitor-urinar	921	813	758	806	847	856
15	Malformații congenitale	2	1	1	3	3	1
16	Traume si intoxicații	1477	1108	1376	1221	1756	1562
	Morbiditatea generală	19178	16222	15067	12956	16211	15321

În structura mortalității pe prim plan se situează bolile sistemului digestiv cu 7 cazuri, urmată de 5 cazuri de boli ale sistemului cardiovascular. Pe locul III se clasează tumorile și suicitele cu a câte 4 cazuri fiecare.

Mortalitatea în rândul deținuților

Mortalitatea per nozologii 2016-2022

Nr. d/o	Maladia	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Tuberculoza	4	4	0	2	4	1	0
	și HIV/TB	0	1	0	0	0	0	1
2	SIDA propriu zis (fără TB)	2	0	0	0	0	0	0
3	Cancer	12	9	4	6	12	11	4
4	Bolile sistemului nervos	4	0	4	1	8	3	0
5	Bolile sistem cardiovascular	8	12	9	10	14	11	5
6	Bolile sistem respirator (fără TB)	0	2	2	1	4	1	0
7	Bolile sistem digestiv	10	4	1	2	1	6	7
8	Leziuni traumatice, intoxicații	5	2	1	3	6	0	2
9	Suicid	6	3	6	9	7	6	4
10	Altele	3	5	1	2	0	2	0
Total:		54	42	29	36	56	41	23

În scopul creșterii nivelului calității asistenței medicale acordate deținuților, este implementat Sistemul de management al calității.

Pe parcursul anului curent au fost organizate 5 ședințe ale Consiliului calității, în cadrul cărora a fost discutate, evaluate și aprobate:

1. Planul de activitate anual al Consiliului alității și activitățile realizate.
2. Activitatea comitetelor medicale de calitate.

3. Planificarea și realizarea chestionarului privind satisfacția în muncă a personalului medical.

4. Planificarea și realizarea auditului medical intern în cadrul a 16 secții medicale din 16 penitenciare și spitalul penitenciar. Au fost identificate 123 de neconformități și 54 de observații, perfectate 269 de recomandări pentru tratarea lor.

Achiziționarea medicamentelor și produselor parafarmaceutice în instituțiile penitenciare, se efectuează în baza prezentării cerinței medicamentelor către CAPCS, care conform Hotărârii Guvernului nr. 568 din 10.09.2009 organizează și desfășoară la nivel național achizițiile publice centralizate de medicamente și alte produse de uz medical. În anul 2022 ANP a încheiat 74 de contracte cu agenții economici în suma totală de 11 236 352,0532 lei (2021-10896150,18lei). Au fost primite medicamente de la agenții economici în sumă de buget 9.083.117,33 lei (2021-8256621,42 lei) și extrabuget 6.996.696,85 lei (2021-2134688,91 lei), distribuite în instituțiile penitenciare buget 7.357.935,62 lei (2021-8 224211,09 lei) și extrabuget 5.921.024,83 lei (2021-2 630234,64 lei).

În sistemul administrației penitenciare este efectuată examinarea profilactică radiologică obligatorie a tuturor deținuților la intrarea în sistemul administrației penitenciare și ulterior o dată la 6 luni. Pe parcursul perioadei de raport au fost realizate 9 146 de radiografii a cutiei toracice.

Pe parcursul anului 2022 au fost efectuate 3 584 de probe pe microscopia tuberculozei (BAAR), investigații prin metoda GeneXpert - 860 probe.

Astfel, au fost depistate 41 de cazuri noi și 14 cazuri recidive a tuberculozei.

Cazurile de tuberculoză înregistrate în perioada 2016-2022

Categoria	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cazuri noi	49	41	63	58	39	98	41
Recidivă	16	20	26	22	15	58	18
Numărul de bolnavi la 12 luni	100	61	89	98	54	75	53

Tratamentul pacienților este efectuat prin scheme standardizate, conform Strategiei DOTS și DOTS+.

Pe parcursul anului au inițiat tratamentul 71 de deținuți, au finisat tratamentul 76 de deținuți.

La finele perioadei de raportare în sistemul administrației penitenciare se află în evidență - 196 de pacienți HIV, dintre care 26 de cazuri noi. De tratament antiretroviral beneficiază la moment - 185 de deținuți, inclusiv - 11 pacienți noi incluși în tratament și 3 au reinițiat tratamentul.

Au fost efectuate 5586 de teste rapide HIV/SIFILIS pe sânge, 86 - pozitive la HIV/SIFILIS și 102 - teste pozitiv la SIFILIS.

Cazurile de HIV înregistrate în perioada 2015-2022

Indicator	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Deținuți testați la HIV	693	880	1140	2276	2473	2812	4496	5586
cazuri noi HIV în rândul deținuților	16	8	15	30	29	22	20	26
Număr deținuți HIV infectați	116	110	124	130	149	168	178	196

Număr deținuți la 31.XII a anului	7317	8054	7635	6996	6865	6517	6429	5807
--	------	------	------	------	------	------	------	------

Programul Terapia de substituție cu Metadonă derulează în 13 penitenciare, inclusiv în 4 IUP, numărul cumulativ fiind de 697 de beneficiari (*de la inițierea proiectului – 2005*).

Către finele anului, de tratament permanent beneficiază 101 persoane drog dependente, fiind incluși pe parcursul anului curent 32 de beneficiari noi, 19 condamnați au finisat tratamentul de substituție cu Metadonă și 29 de beneficiari au abandonat tratamentul.

De asemenea, 20 de condamnați au beneficiat de continuitatea tratamentului de substituție cu Metadonă prin transfer de caz de la Ministerul Sănătății și 33 de beneficiari s-au eliberat din detenție.

De tratament de substituție cu Buprenorfina, la sfârșitul perioadei de raport, beneficiază 22 de deținuți. Pe parcursul anului au fost incluși 31 de beneficiari noi, 4 au reinitiat tratamentul, 13 beneficiari au abandonat tratamentul și 8 persoane au fost excluse pentru sustragere.

Asistența medicală în domeniul combaterii a hepatitelor virale este acordată conform Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 342 din 26.05.2017.

Pentru includerea în programul de tratament al hepatitelor virale C pacienții urmează să fie investigați corespunzător. În acest context a fost încheiat un contract cu IMSP Centrul Republican de Diagnosticare Medicală în sumă de 650 000,00 lei.

În perioada de raportare au fost investigați 172 de deținuți (2021-191), au fost depuse 97 de dosare la Ministerul Sănătății (2021-115), nu s-au încadrat în principiile de includere în tratamentul antiviral 39 de pacienți (2021-35), în lucru 41 de dosare, neconfirmați – 11, incluși în tratament HVC – 63 de condamnați și HVB – 3 condamnați.

Teste rapide pentru depistarea HVC – 1831, dintre care 318 - pozitive. Teste AgHbs – 1101, dintre care 50 - pozitive.

Pentru realizarea obiectivelor și asigurarea asistenței medicale calificate persoanelor deținute în sistemul administrației penitenciare au fost încheiate contracte cu 17 instituții medico-sanitare publice în valoare totală de 2 813 000,00 lei.

Cu referire la evaluarea și acreditarea secțiilor medicale a instituțiilor penitenciare e de menționat că de către Secția medicală a P4-Cricova a fost depus dosarul către CNEAS, astfel, a fost recepționată acreditare condiționată pentru 6 luni. În Secția medicală a Penitenciarului nr.10-Goian, sunt în executare recomandările Centrului de Sănătate Publică pentru a obține autorizația sanitară. În cadrul Secției medicale a Penitenciarului nr. 6-Soroca a fost angajat medic internist și doi asistenți medicali.

Cât despre profilaxia, diagnosticul și tratamentul infecției SarsCov-2, a fost aprobată Ordinul ANP nr. 390 din data de 25 iulie 2022, în contextul agravării stării epidemiologice în instituțiile penitenciare și Ordinul ANP nr. 85 din data de 15 februarie 2022 cu privire la managementul de caz al deținuților care întrunesc criteriile definiției de caz COVID-19.

În sistemul administrației penitenciare, pe parcursul pandemiei au fost înregistrate 482 de cazuri COVID-19 în rândul deținuților și 746 de cazuri în rândul angajaților, totodată, în perioada anului 2022, au fost înregistrate 173 de cazuri în rândul deținuților și 207 cazuri la angajați.

Teste SARS-CoV-2 Antigen Rapid realizate total în perioada de pandemie - 3593 de teste rapide, totodată în perioada anului 2022 au fost efectuate 2243 de teste.

Doze de vaccine recepționate

Categoria	Anti-COVID-19	Anti-hepatic	Anti-gripal
Deținuți	3819	905	423
Colaboratori	2346	107	77
Total doze administrate	6730	2036	500

Au fost oferite ajutoare materiale din partea Ambasadei Austriece în sumă de 16370,12 lei și un lot de ajutor cu EPP de la OMS în sumă de 457.952.22 lei.

7. Dezvoltarea infrastructurii sistemului administrației penitenciar

În vederea îmbunătățirii condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare și a condițiilor de muncă ale angajaților sistemului administrației penitenciare au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- reparate 306 spații de detenție, 68 de birouri și alte încăperi precum: blocuri alimentare, săli de lectură, depozite, farmacii, arhiva medicală, coridoare, punct de trecere și control, gherete, blocuri sanitare etc., 27 de acoperișuri, inclusiv ale foisoarelor de pază;
- separate prin perete și ușă 41 de wc-uri;
- reparat capital un perimetru de pază interior și 3 sectoare de gard;
- reînnoite tâmplăriile în 3 sectoare de detenție (înlocuite tâmplăriile vechi din lemn, pe tâmplării noi din PVC).

Reparația spațiilor de detenție	Instituția penitenciară																	TOTAL
	P 1	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	P 7	P 8	P 9	P 10	P 11	P 12	P 13	P 15	P 16	P 17	P 18	
Numărul spațiilor de detenție reparate	17	18	17	41	22	26	15	15	6	14	33	10	27	12	7	19	7	306
a) Capacitate mică (până la 5 persoane)	16	9	14	15	22	15	10	9	1	14	2	10	26	4	2	16	6	191
b) Capacitate medie (până la 15 persoane)	1	7	1	15	0	4	5	6	3	0	31	0	1	4	5	3	1	87
c) Capacitate mare (peste 15 persoane)	0	2	2	11	0	7	0	0	2	0	0	0	0	4	0	0	0	28

Cu referire la obiectivele de investiții capitale, aflate în curs de realizare, menționăm următoarele:

1. *Obiectivul „Construcția Casei de arest Bălți, cu capacitatea de 650 locuri (etapa I)”. A fost proiectat în conformitate cu normele și recomandările Consiliului Europei, cu o capacitate de 650 de locuri pentru persoane lipsite de libertate, în care vor fi deținute atât persoanele aflate în arest preventiv, cât și persoanele condamnate la regim inițial, iar construcția acestuia este preconizată până la finele anului 2024. Reprezintă un obiectiv cu patru blocuri de detenție, cu spații aferente, precum și turnul de legătură. Pe lângă perimetrul de pază, va fi construit și un bloc alimentar, cu depozite agro-alimentare, prima etapă este executată în proporție de 93,51%.*

2. *Obiectul „Reconstrucția clădirii Penitenciarului nr. 5-Cahul”*. Pentru anul 2022 au fost alocate 10 mln. lei. Licitația publică pentru achiziționarea lucrărilor de construcție la obiectul respectiv a fost desfășurată de 3 ori. În primul caz au participat doi ofertanți, care au fost descalificați. În al doilea caz nu a participat nici un ofertant, iar în al treilea caz a participat un singur ofertant, oferta căruia nu a corespuns cerințelor expuse în documentația de atribuire, fiind decis anularea procedurii de contractare a lucrărilor.

3. *Obiectul „Reconstrucția perimetrului de pază a Penitenciarului nr. 7-Rusca”*. Pentru anul 2022 au fost alocate 5 mln. lei. Documentația de proiect a fost elaborată la finele anului 2021, drept rezultat a fost inițiată și desfășurată procedura de achiziție, privind achiziționarea lucrărilor la obiectul respectiv în luna februarie 2021, la care nu sa calificat nici un ofertant, astfel, în luna iunie a anului 2022, a fost lansată repetat procedura de achiziție, în urma căreia a fost desemnat învingătorul, cu care a fost semnat contract de realizare a lucrărilor. La moment, sunt executate lucrări de construcție-montaj a turnurilor de pază. Gradul de absorbție a mijloacelor financiare alocate este de 95,57 %.

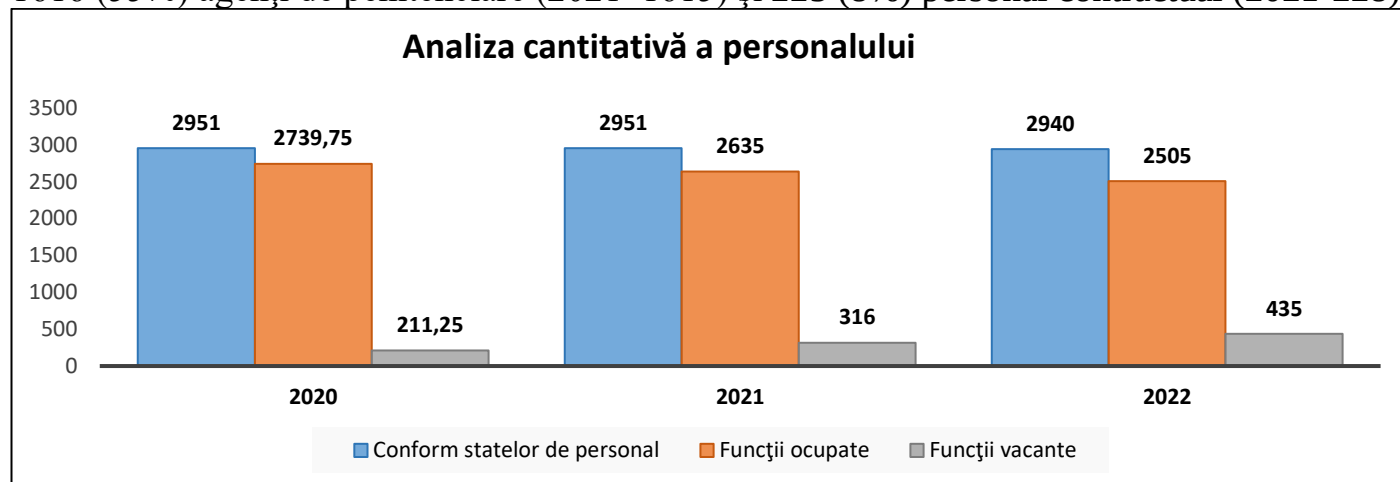
4. *Obiectul „Reconstrucția perimetrului de pază, Penitenciarul nr. 10-Goian”*. Contractul a fost încheiat în sumă de 19 752 635,33 lei (inclusiv TVA), mijloace financiare alocate din bugetul de stat. Astfel, gradul de realizare este în proporție de 70 %, iar gradul de absorbție a mijloacelor financiare alocate pentru anul 2022, este de 69,62 %.

5. *Obiectul „Construcția acoperișului și sistemului de ventilare al blocului de ftiziatrie din cadrul Penitenciarului nr. 16-Pruncul”*. Costul total al lucrărilor a fost stabilit în mărime de 5 324 060,00 lei, fără TVA. La moment, procedura se află la faza de evaluare a ofertelor depuse.

III. Managementul instituțional

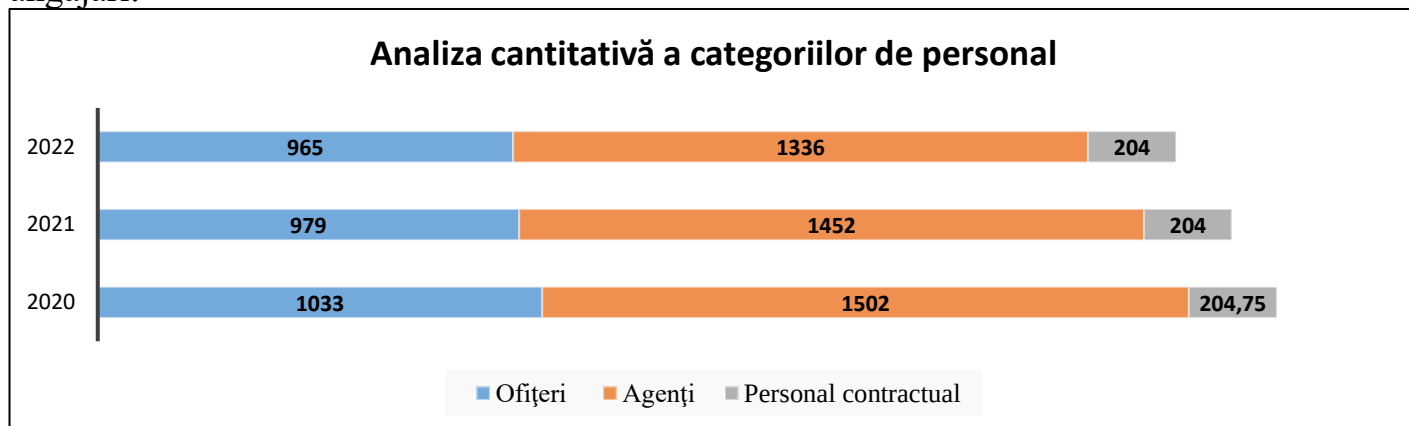
8. Managementul resurselor umane

În perioada de raport, efectivul limită al sistemului administrației penitenciare constituia 2940 unități (2021 – 2951 unități), inclusiv 1099 (37%) ofițeri de penitenciare (2021-1108), 1616 (55%) agenți de penitenciare (2021-1615) și 225 (8%) personal contractual (2021-228).

Prin urmare, se observă creșterea numărului de funcții vacante în cadrul sistemului administrației penitenciare, deoarece fluxul concedierilor a depășit fluxul numărului de noi

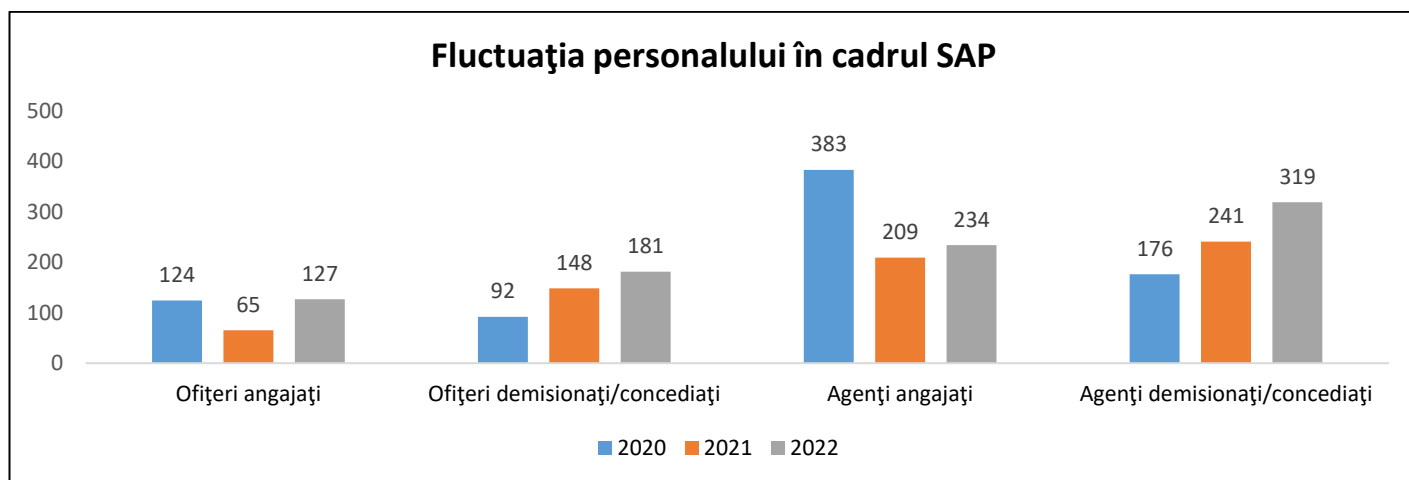
angajări.

Conform datelor prezentate, din totalul de 2940 de unități: 2505 unități sunt funcții ocupate (2021-2635) și 435 unități sunt funcții vacante (2021-316).

Din totalul de 2505 angajați, la 01.01.2023, doamne erau 751 (29,98%), dintre care în funcții de conducere - 101 ofițeri și 14 agenți, iar în funcții de execuție - 252 ofițeri și 252 agenți 132 personal contractual.

Pe parcursul anului 2022, se atestă o creștere a numărului de angajări în funcțiile publice cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, corpul de ofițeri 127 de angajați, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2021 – 65 de angajați, corpul de agenți 234 de angajați, comparativ cu 209, pentru perioada anului 2021. Astfel, în funcții publice cu statut special au fost încadrate – 361 de persoane, iar în anul 2021 – 274 de persoane. Se constată o creștere a numărului persoanelor demisionate – 500 fpss, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2021 – 389 de fpss, în deosebi în rândul corpului agenților de penitenciare - 319 demisionari.

La subiectul respectiv, pentru anul 2023 a fost aprobat majorarea valorii de referință pentru corpul agenților de penitenciare - 2000 lei (comparativ cu anul 2022-1900 lei) și respectiv motivarea financiară va stopa fluctuația personalului din corpul agenților de penitenciare.

Trezește îngrijorare faptul demisionării tinerilor specialiști, pe parcursul anului fiind întrerupte raporturile de serviciu pe diverse motive 302 persoane, dintre care cu o vechime de până la 1 an – 42 de persoane și respectiv de la 1-3 ani – 91 de persoane.

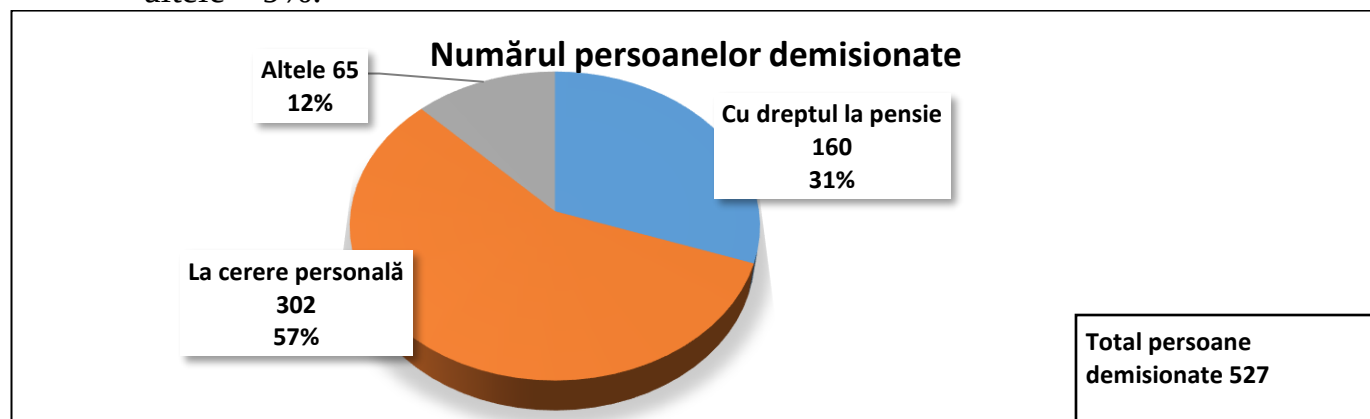
Aceasta din urmă, se datorează și atitudinii necorespunzătoare față de îndeplinirea obligațiilor de serviciu a mentorilor/îndrumătorilor, șefilor nemijlociți și celor direcți ai personalului, deseori angajații nefiind familiarizați cu condițiile de muncă, sarcinile și atribuțiile ce le revin conform fișei postului etc., se dezamăgesc în profesia aleasă și demisionează.

Astfel, se impune acordarea unei atenții deosebite față de tinerii specialiști ai sistemului administrației penitenciare, mai cu seamă a absolvenților Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, secția învățământ de zi, buget de stat, anul curent fiind repartizate la serviciu 7 persoane și absolvenților Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare, or. Târgu Ocna, România, fiind repartizați la serviciu 5 absolvenți.

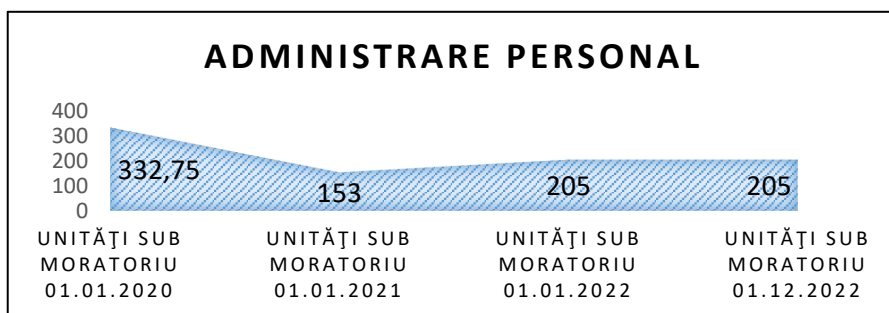
În această ordine de idei, remarcăm că, numărul impunător de demisii din sistemul administrației penitenciare se datorează în mare parte și indiferenței conducătorilor de verigă mijlocie și superioară față de problemele de zi cu zi ale subalternilor, lipsa condițiilor minime de muncă, neconsolidarea unui climat moral-psihologic favorabil în colectiv, lipsa motivației personalului etc.

Astfel, în urma analizei chestionarelor depuse de angajați în legătură cu demisia pe parcursul anului 2022 – 527 de angajați, s-a stabilit că majoritatea din ei au luat această decizie imputând următoarele motive:

- salarizarea necorespunzătoare a muncii în combinație cu climatul-moral psihologic + condiții nesatisfăcătoare de muncă, lipsa spațiului locativ – 57%;
- întrunirea condițiilor pentru solicitarea demisiei ce acordă dreptul la pensie – 34%;
- altele – 9%.

În contextul instituirii moratorului temporar privind încadrarea personalului în sectorul bugetar, în cadrul sistemului administrației penitenciare, pentru anul 2022 s-a suspendat încadrarea pentru 205 unități.

În vederea promovării la fiecare nivel de instruire a conținuturilor educaționale care ar asigura buna funcționare a sistemului administrației penitenciare, dezvoltării abilităților și formării unui personal calificat, au fost inițiate următoarele activități:

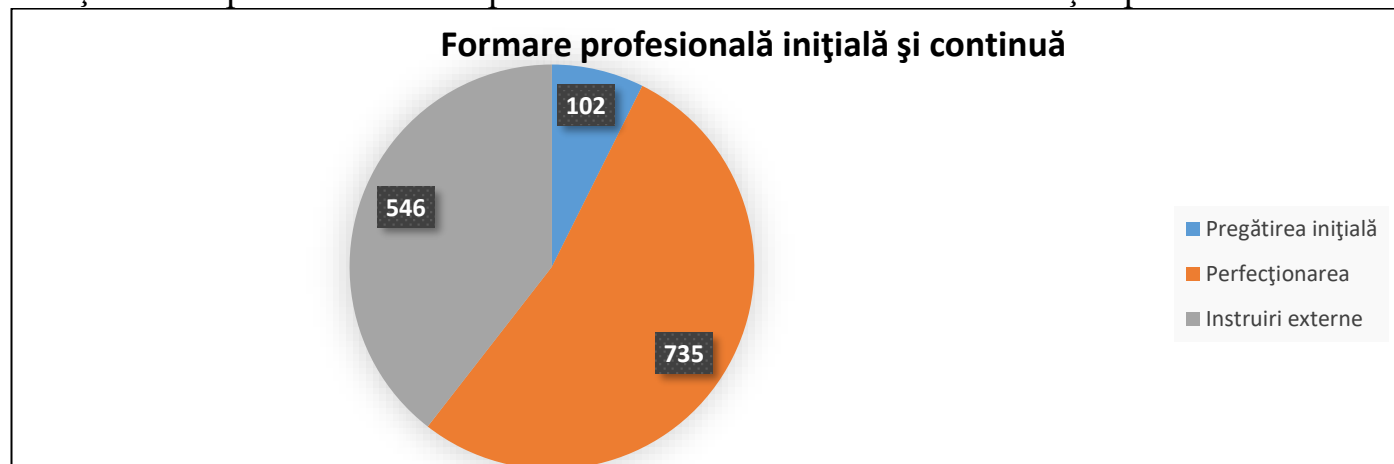
- dezvoltarea conținuturilor prevăzute în Programul de desfășurare a formării profesionale în sistemul administrației penitenciare;
- organizarea întrunirii cu specialiștii responsabili de formare profesională din cadrul instituțiilor penitenciare pentru identificarea nevoilor și necesităților de instruire;
- desfășurarea formării profesionale continue cu angajații subdiviziunilor resurse umane din cadrul tuturor instituțiilor subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Totodată, în conformitate cu ordinul ANP nr. 211 din 06 aprilie 2022 „Cu privire la organizarea și desfășurarea instruirilor privind utilizarea și aplicarea mijloacelor speciale”, de au fost desfășurate instruirii cu angajații din cadrul tuturor instituțiilor penitenciare – 293 de funcționari publici cu statut special (specialiști din cadrul subdiviziunilor siguranță și regim penitenciar/pază și escortare).

De asemenea, angajații penitenciarelor nr.10-Goian, nr.13-Chișinău și nr.18-Brănești au desfășurat instruirii suplimentare cu implicarea angajaților DDS „Pantera” privind aplicarea mijloacelor de imobilizare și iritant-lacrimogene.

Un alt aspect important ce vizează resursele umane constituie formarea profesională a personalului sistemului administrației penitenciare. La acest aspect, personalul nou angajat în cadrul sistemului administrației penitenciare beneficiază de formare profesională inițială și formare profesională continuă (perfecționare) în cadrul Centrului de instruire, în format fizic.

Tot în acest sens, Centrul Național Anticorupție și Oficiul Avocatului Poporului împreună cu Centrul de instruire au stabilit noi obiective și modalități de îmbunătățire a programelor de studii ce urmează a fi realizate pe parcursul anului 2022, destinate funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

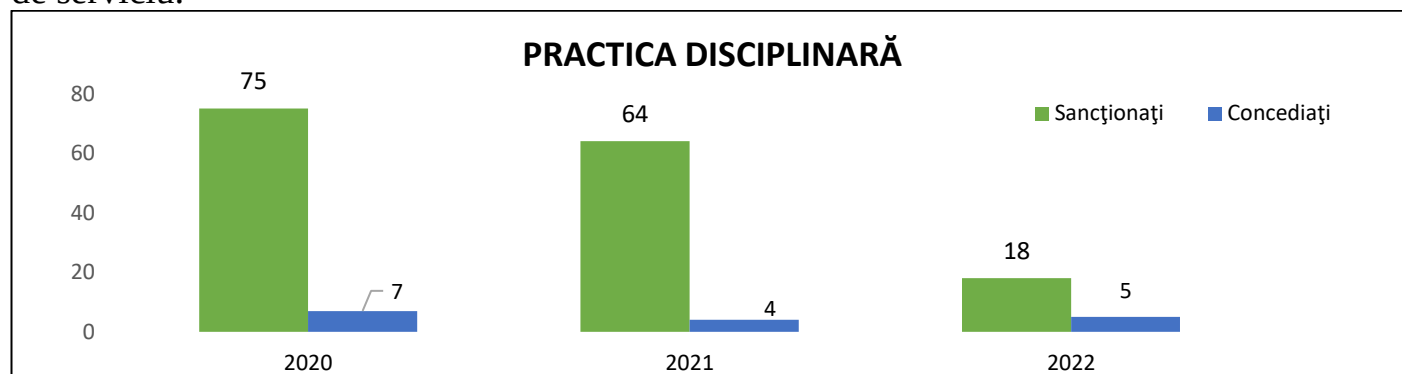
În premieră pentru sistemul administrației penitenciare, în conformitate cu Dispoziția nr. 68d din 09 noiembrie 2022, efectivul a fost supus testării online a cunoștințelor acumulate în cadrul sesiunilor de formare profesională continuă desfășurate în instituție.

Astfel, din numărul total de funcții de ofițeri per sistem – 1098, dintre care 960 ocupate, 660 de funcționari publici cu statut special din corpul ofițerilor au completat chestionarul online.

Totodată, datele acumulate au permis de a depista problematica și necesitățile suplimentare de instruire a funcționarilor publici cu statut special.

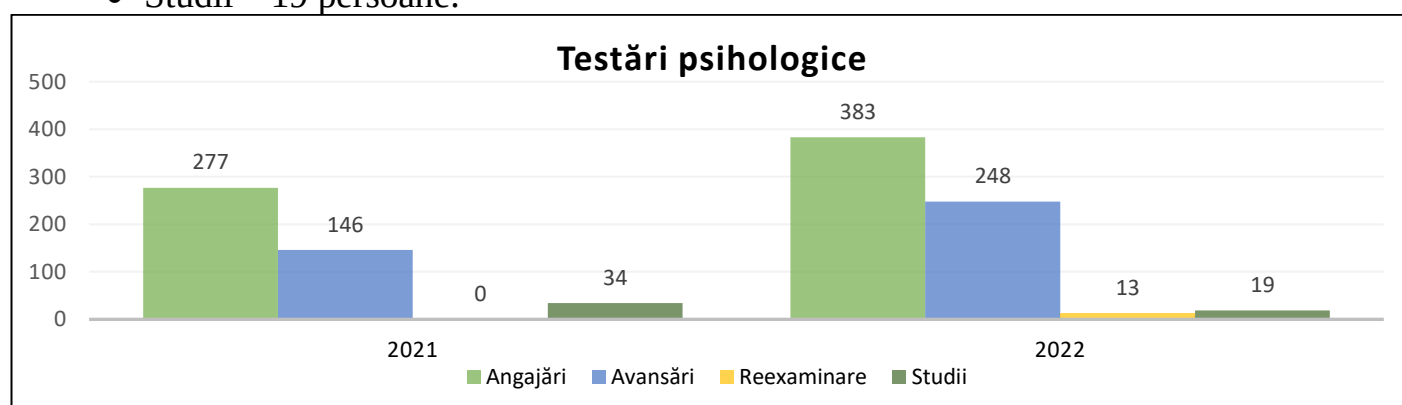
Referitor la practica disciplinară, pe parcursul anului 2022 în sistemul administrației penitenciare, au fost aplicate un număr de 18 sancțiuni disciplinare, ținându-se cont de cauza, gravitatea și împrejurările ce au dus la săvârșirea abaterilor.

Cinci (5) angajați au fost concediați pe motive negative, urmare a încălcării disciplinei de serviciu.

Cu referire la activitatea de evaluare psihologică în procesul de selecție a personalului în cadrul sistemului administrației penitenciare, în perioada a 12 luni ale anului 2022, au fost testate:

- Angajare – 383 de persoane;
- Avansare – 248 de persoane;
- Reexaminare – 13 persoane;
- Studii – 19 persoane.

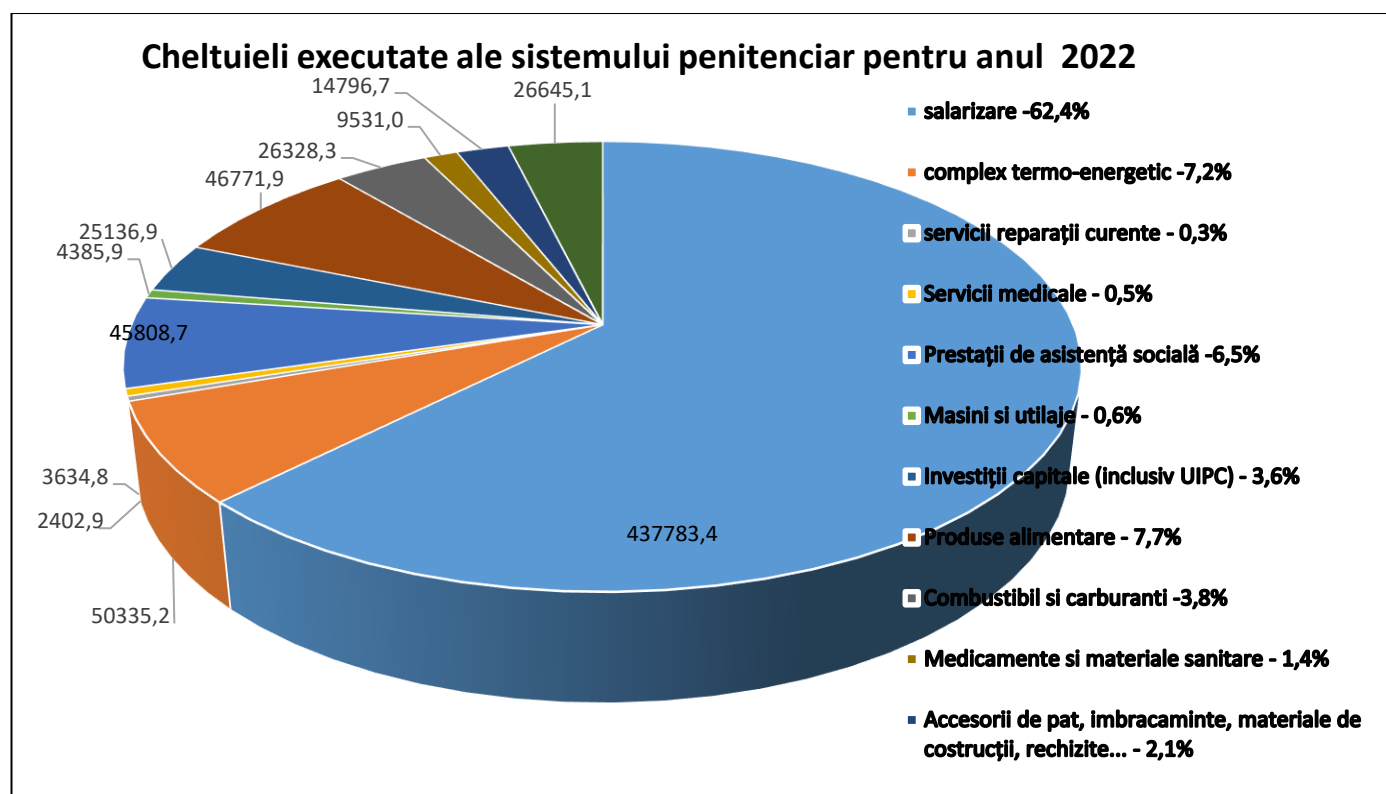
Reieșind din rezultatele individuale ale acestora și corespunderea/necorespunderea acestora cu cerințele față de atribuțiile funcțiilor la care candidează au fost emise următoarele avize:

- Recomandat – 644 (dintre care 13 persoane cu reexaminare până la confirmarea în funcție)
- Nerecomandat – 3.

9. Activitatea financiară

În vederea funcționării sistemului administrației penitenciare, pentru anul curent au fost preconizate mijloace financiare în sumă de 724695,9 mii lei.

Alocațiile executate întreținerii sistemului administrației penitenciare se prezintă conform următoarei diagrame:

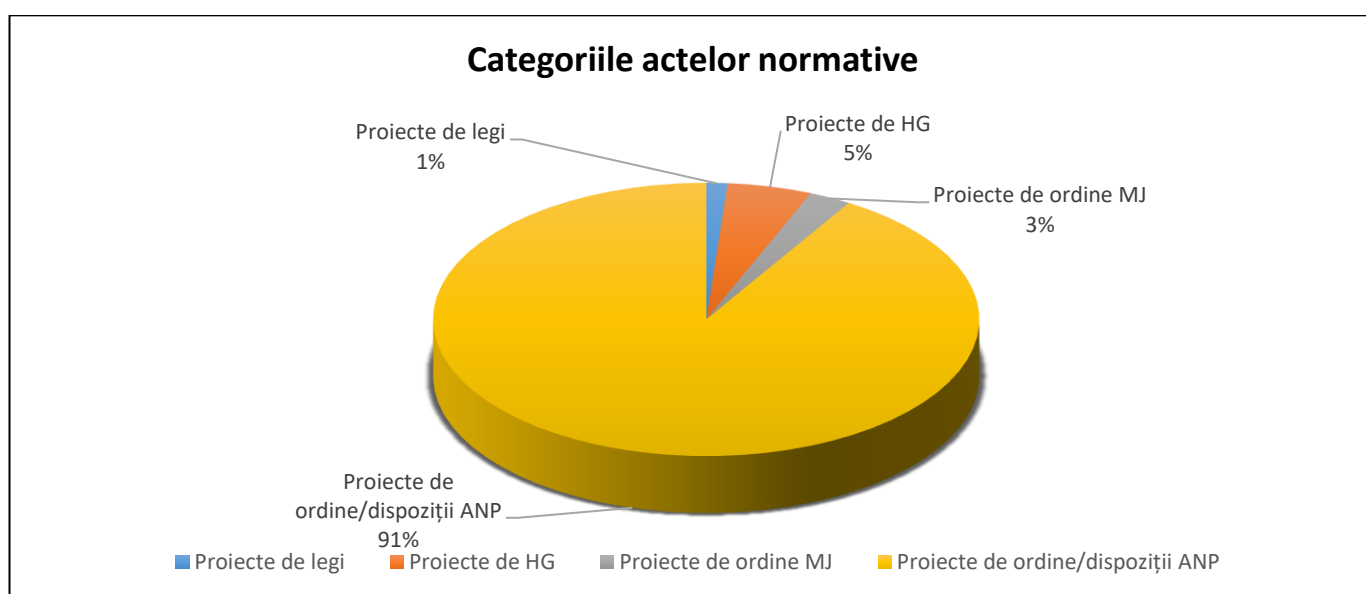

Compartimentele primordiale și cuantumul alocațiilor destinate întreținerii sistemului administrației penitenciare pentru perioada de gestiune a anului 2022, precum și nivelul executării acestora se prezintă după cum urmează:

Denumirea cheltuielilor conform clasificăției bugetare	Suma alocată/ precizată (mii lei)	Executa t (mii lei)	Executat față de precizat (%)
Administrarea sistemului penitenciar TOTAL, inclusiv:	724695,9	701026,5	96,7
Investiții capitale în active în curs de execuție, inclusiv:	39065,0	25137,0	64,3
<i>Construcția casei de arest din mun. Bălți</i>	13924,1	7019,0	
<i>Reconstrucția Penitenciarului nr. 5, Cahul</i>	1000,0		
<i>Reconstrucția perimetrului de pază a Penitenciarului nr. 7, Rusca</i>	5000,0	4783,1	
<i>Reconstrucția perimetrului de pază a Penitenciarului nr. 10, Goian</i>	19140,90	13334,9	
<i>Proiectul „Construcția penitenciarului din municipiul Chișinău”</i>	0,0	0,0	
Cheltuieli de personal	439871,5	437783,4	99,5
Prestații de asistență socială	45910,3	45808,7	99,8
Servicii	66847,5	64625,7	96,7
Active nefinanciare, inclusiv:	107610,4	104893,6	97,5
<i>Procurarea produselor alimentare</i>	55565,7	54237,6	
<i>Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților</i>	26748,6	26328,3	

<i>Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte</i>	3794,9	3782,4	
<i>Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare</i>	10149,8	9531,0	
<i>Procurarea materialelor de construcții, pieselor de schimb, rechizitelor de birou, etc.</i>	10258,1	9924,2	
<i>Procurarea altor materiale</i>	1093,3	1090,0	
Procurarea mijloacelor fixe	22425,7	20930,5	93,3
Alte cheltuieli curente (despăgubiri civile, plăți aferente documentelor executorii, etc.)	2965,5	1847,7	62,3

10. Elaborarea și promovarea actelor normative

a) Proiecte de legi – 2 (în perioada similară a anului 2021, au fost elaborate 3 proiecte de legi):

1. proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (reglementarea infracțiunilor contra vieții, sănătății și integrității personalului penitenciar).

2. proiectul de lege pentru modificarea Codului de executare.

b) Proiecte de hotărâri ale Guvernului – 8 (în perioada similară a anului 2021, au fost elaborate 5 proiecte de hotărâri ale Guvernului).

1. proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea punctului 7 al Hotărârii Guvernului nr. 80/2019 privind aprobarea Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică, pentru anii 2019-2023;

2. proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind sistemul de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare;

3. proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la repartizarea personalului medical pentru angajare în cadrul sistemului administrației penitenciare;

4. proiectul hotărârii Guvernului cu privire la transmiterea unor bunuri imobile (prin care se transmit, cu titlu gratuit, din administrarea Agenției Proprietății Publice în administrarea Administrației Naționale a Penitenciarelor);

5. proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Anexei nr. 22⁴ la Hotărârea Guvernului nr. 351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile;

6. proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 474/2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului mijloacelor speciale, al tipurilor de arme de foc și al munițiilor aferente, precum și a regulilor de aplicare a acestora;

7. proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la transmiterea unor bunuri mobile cu privire la transmiterea unor bunuri mobile, prin care s-a dispus transmiterea din proprietatea statului, administrarea Administrației Naționale a Penitenciarelor în proprietatea Consiliului raional Soroca, a utilajului radiologic de tip „Buck Diagnostic Philips” și accesoriilor acestuia (promovat – Hotărârea Guvernului nr. 679/2022);

8. proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 437/2018 și privire la organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor (promovat – Hotărârea Guvernului nr. 872/2022).

c) Proiecte de ordine ale ministrului justiției – 4 (în perioada similară a anului 2021, a fost elaborat 2 proiecte de ordin al ministrului justiției);

d) Proiecte de ordine/dispoziții ale directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor – 146 (în perioada similară a anului 2021, au fost elaborate 80 de proiecte).

11. Cooperarea externă și implementarea programelor

În scopul fortificării relațiilor de colaborare cu partenerii de dezvoltare Administrația Națională a Penitenciarelor a semnat și reînnoit mai multe **acorduri de cooperare**, după cum urmează:

1. Acord de cooperare ANP - AO „HOMECARE”, la 13.01.2022;

2. Acord de cooperare ANP - Serviciul de Protecție și Pază de Stat, la 25.01.2022;

3. Acord de cooperare ANP - Serviciul de Protecție și Pază de Stat, privind accesul la Sistemul Informațional Automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate”, la 08.02.2022;

4. Acord de colaborare ANP - AO Clubul Sportiv „PETROCUB”, la 16.02.2022;

5. Acord de cooperare ANP – Centrul Național Anticorupție, la 31.05.2022;

6. Acord de cooperare ANP - Concordia Proiecte Sociale, la 23 iunie 2022;

7. Acord de cooperare ANP - Poliția de Frontieră a MAI, la 24 iunie 2022;

8. Acord de cooperare ANP - Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, la 11 iulie 2022;

9. Acord de cooperare ANP - Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova privind accesul la Sistemul Informațional Automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate, la 11 iulie 2022;

10. Acord de cooperare ANP - Asociația Obștească Liga Bibliotecilor din Republica Moldova „Alexe Rău”, la 8 iulie 2022;

11. Acord de cooperare ANP - Platforma Națională a Femeilor din Moldova, la 13 iulie 2022;
12. Acord de cooperare ANP - Biroul de Migrație și Azil, la 22 iulie 2022;
13. Acord de cooperare ANP - Asociația Obștească „Centrul Regional Pentru Politici Comunitare”, la 13 septembrie 2022;
14. Acord de cooperare ANP - Asociația Obștească Platforma Națională a Tinerilor Pentru Participare Activă, la 23 septembrie 2022;
15. Acord de colaborare privind dezvoltarea programelor vocaționale și de asistență psihologică ANP - REGINA PACIS, la 14.11.2022;
16. Acord de colaborare ANP - Uniunea Bisericii Penticostale, la 05.12.2022.

Au fost desfășurate diverse activități în colaborare cu partenerii de dezvoltare:

1. Organizarea, la 8 aprilie 2022, a ședinței privind activitățile economice în sistemul administrației penitenciare, în cadrul căreia a fost prezentat Studiul „Pașii următori pentru industria penitenciară”, elaborat de experții Agenției de Cooperare a Germaniei (GIZ), în parteneriat cu Administrația Națională a Penitenciarelor.
2. La 1 martie 2022, cu suportul UNICEF s-a participat la consultările privind Programul de țară de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și UNICEF pentru 2023-2027.
3. De către Centrul de Drept a femeilor au fost realizate activități de consiliere individuală juridică și psihologică a deținuților în cadrul Penitenciarului nr.7 - Rusca.
4. Participare în cadrul Programul internațional de formare privind violența bazată pe gen și agenți ai schimbării.
5. Au fost organizate și facilitate vizite ale reprezentanților Ambasadei Republicii Federale Germane în 7 instituții penitenciare în vederea documentării despre condițiile de detenție în instituțiile penitenciare din Republica Moldova.
6. La 28 septembrie 2022 a fost lansat epizodul „Penitenciarul nr. 17 - Rezina” din colecția de serii „Cele mai dure închisori din întreaga lume”, produs de către furnizorul de servicii digitale Netflix.
7. A fost redactat și adaptat Raportul Pompidou Group al Consiliului Europei „Abordarea rolului subculturii criminale asupra accesului la tratamentul asistat cu medicamente cu metadonă și buprenorfină în penitenciarele din Republica Moldova”.
8. Organizarea la 20 septembrie 2022, a vizitei reprezentanților companiei Advansed Communications (AC), în scopul prezentării soluției de telefonie pentru persoanele din detenție și demonstrării echipamentelor de detectare a telefoanelor mobile.
9. Pe parcursul perioadei au fost informate subdiviziunile structural si subordonate ANP cu privire la oportunitatea oferită de instrumentul TAIEX.
10. În contextul Săptămânii Europei în Republica Moldova, în parteneriat cu compania Teleradio- Moldova, a avut loc proiecția filmului „Vocea Lilianei”.
11. În perioada 14-15 septembrie 2022, a avut loc vizita Penitenciarului nr.4- Cricova, de către reprezentanții Consiliului Europei, CpPT, oficiul Avocatului Poporului, în cadrul proiectului „Consolidarea sistemului de justiție penală bazată pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”, în scopul aplicării instrumentelor metodologice elaborate, cum ar fi metodologia, listele de verificare și ghidul de intervievare pentru planificarea și efectuarea vizitelor în diferite locuri de detenție.

12. Reprezentanții ANP au participat la Conferința națională „Promovarea egalității de gen la locul de muncă, pe piața de desfacere și în comunitate”, precum și la evenimentul organizat de UN WOMEN cu privire la celebrarea rezilienței femeilor care implementează și gestionează răspunsul umanitar.

13. În cadrul parteneriatului oficial dintre ANP și AO „Asociația Surzilor din Republica Moldova” (ASRM), în cadrul proiectului „Disability solidarity: Mobilizing Moldovan OPDs and Ukrainian refugees with disabilities to strengthen disability inclusion in the response”, implementat cu suportul European Disability Forum, 2 reprezentanți SAP au participat la cursul de 2 săptămâni pentru instruire de inițiere în limbajul mimico-gestual.

14. Cu suportul Asociației pentru Justiție Penală Participativă în cadrul proiectului „Sprijinirea resocializării copiilor în conflict cu legea în cadrul sistemelor de probațiune și penitenciar” au avut loc 2 instruirii a angajaților sistemului administrației penitenciare privind resocializarea minorilor și tinerilor prin promovarea alternativelor la detenție și aplicarea programelor de schimbare comportamentală (fiind instruiți 52 de angajați).

15. În urma încheierii acordului de parteneriat între Administrația Națională a Penitenciarelor cu Centrul Național al Tineretului din Moldova, în incinta Centrului de Instruire, a fost petrecută instruirea cu genericul „Relaționarea eficientă pentru o educație cu impact”. La instruire au participat 27 de angajați ai sistemului administrației penitenciare.

16. Academia de Administrare Publică, în parteneriat cu UN Women Moldova și cu sprijinul financiar al Suediei a implementat, în perioada 2021-2022, proiectul „AUTORITĂȚILE PUBLICE – PROMOTOARE ALE EGALITĂȚII DE GEN”. Beneficiari ai cursurilor au fost 4 angajații sistemului administrației penitenciare.

17. A fost organizată sesiunea de instruire, pentru conducătorii și conducătoarele subdiviziunilor Administrației Naționale a Penitenciarelor pe tematica egalității de gen și în special privind punerea în aplicare a regulamentului respectiv pentru a preveni și combate faptele de hărțuire și hărțuire sexuală în instituție. Au fost instruiți 21 de angajați SAP.

18. Cu suportul UN Women au fost elaborate și distribuite infografice și broșuri, atât în limba română, cât și în rusă, privind procedura de prevenire, identificare, înregistrare, raportare și examinare a cazurilor de discriminare, hărțuire și/sau hărțuire sexuală la locul de muncă care să se adreseze angajaților din sistem și decidenților/unităților responsabile de examinarea și raportarea acestor cazuri, pentru ca aceștia să înțeleagă mai ușor cum să acționeze în astfel de situații.

19. Angajații SAP au participat la atelierul de lucru, organizat de către Institutul pentru Drepturile Omului, în cadrul s-a inițiat procesul de elaborare/revizuire a actelor regulatorii interinstituționale cu referire la executarea transferului persoanelor cu dizabilități mentale/intelectuale în psihoză acută.

Au fost recepționate **donatii** de către instituțiile penitenciare după cum urmează:

1. Penitenciarul nr. 8-Bender - dispozitive pentru persoane cu grad de invaliditate;
2. Penitenciarul nr. 15 - Cricova și Penitenciarul nr.8-Bender - articole de primă necesitate pentru persoanele cu dizabilități;
3. Penitenciarul nr. 3 - Leova - articole vestimentare și încălțăminte de sezon conform necesităților persoanelor plasate în detenție;
4. Penitenciarul nr.16-Pruncul - produse de igienă și îngrijire pentru mamele cu copii oferite de către AO „Concordia Proiecte Sociale”;

5. Penitenciarul nr.13-Chișinău și Penitenciarul nr. 10-Goian - seturi igienice de îngrijire personală pentru minori oferite de către Societatea de Cruce Roșie Moldova.

Cu referire la **proiectele demarate** ținem să menționăm:

1. Conform Hotărârii Guvernului nr.131 din 21.02.2014 s-au depus 3 proiecte spre aprobare pentru finanțare prin Programul activităților de reintegrare a țării pentru anul 2022:

- Penitenciarul nr. 8 – Bender „Consolidarea capacității de prevenire a răspândirii infecției cu COVID-19 în locurile de detenție prin asigurarea serviciilor medicale de calitate”(proiect acceptat).

Costul total al proiectului 961 784,08 lei.

- Penitenciarul nr.8 – Bender „Prevenirea izbucnirilor epidemice de boli infecțioase și a incidenței bolilor condiționate de consumul apei potabile, prin instalarea sistemului de purificare a apei extrase din fântâna arteziană de pe teritoriul Penitenciarului nr.8 – Bender”(proiect respins).

Costul total al proiectului 357 712,2 lei.

- Penitenciarul nr.12 – Bender „Amenajarea spațiilor pentru studii, activități de reintegrare socială și dotarea bibliotecii pentru persoanele private de libertate din Penitenciarului nr. 12 – Bender” (proiect respins).

Costul total al proiectului 198.941,5 lei.

2. De comun cu AO „Inițiativa Pozitivă” s-a aplicat în calitate de partener de proiect și beneficiar pentru obținerea suportului financiar din partea Fundației Est-Europene pentru proiectul „Incluziunea tinerilor și tinerelor NEET din cele mai vulnerabile categorii, și anume aflate în conflict cu legea” (proiect acceptat).Costul total al proiectului 19.145,00 Euro.

3. Proiectului „În suportul celor greu accesibili: creșterea accesului și absorbția vaccinării în rândul populației penitenciare din Europa - RISE-Vac”.

Pe parcursul perioadei de raportare în cadrul proiectului au fost implementate mai multe activități precum:

- Activități pentru dezvoltarea și livrarea unui curs de e-learning pe FutureLearn privind vaccinarea în penitenciare, destinat personalului din penitenciare.

- Activități de dezvoltare și pilotarea modelelor de furnizare a serviciilor de vaccinare în mediile penitenciare.

- Activități de vaccinarea contra Hepatitei virale de tip B. A fost aprobat Ordinul nr. 196 din 31 martie 2022, privind punerea în aplicare a vaccinării în cadrul sistemului administrației penitenciare, precum și a POS privind organizarea, planificarea și implementarea imunoprofilaxiei în penitenciare. instituțiile penitenciare, în această procedură sunt descrise instrucțiunile pentru eventualele vaccinări în rândul deținuților.

- Creșterea acoperirii vaccinale antigripale în mediul penitenciar.

- Elaborarea unui chestionar pentru a colecta informații privind atitudinea față de vaccinare în rândul persoanelor din penitenciare și al personalului din penitenciare.

4. Pe parcursul anului au fost desfășurate activități din cadrul programului „Consolidarea reformelor din sistemul penitenciar, de probațiune și de îngrijire a sănătății în instituțiile de tip închis în Republica Moldova” care este fost finanțat de Guvernul Norvegiei și implementat de Consiliul Europei conform planului de acțiuni

- **Strategie de combatere a violenței între deținuți** a fost elaborată, iar implementarea acesteia este susținută în prezent prin elaborarea Politicii și Procedurilor

Operaționale Standard care vor fi urmate de sesiuni de instruire a personalului de primă linie din sistemul penitenciar cu privire la (1) securitatea dinamică, (2) tratamentul grupurilor vulnerabile de deținuți, (3) prevenirea și combaterea violenței între deținuți și (4) combaterea extinderii fenomenului subculturii criminale în Centrele de detenție pentru minori.

- A fost elaborat **Manualul privind Managementul Penitenciarelor**, incluzând materiale didactice, ca un pas înainte spre o administrare umană și eficientă a penitenciarelor, prin îmbunătățirea abilităților și a tehnicilor manageriale ale personalului de conducere din penitenciare. În iulie 2022, conform proiectului au fost organizate, de asemenea, o sesiune de Formări de Formatorilor pentru angajații Centrului de Instruire al Administrației Naționale a Penitenciarelor (CI ANP). Sesiunea a fost un exercițiu de consolidare, urmare a elaborării Manualului privind managementul penitenciar și a materialelor didactice pentru toate cele 12 capitole, care constituie Programul de instruire și care urmează a fi oferit de CI ANP. Noul Program va fi introdus în practica Centrului de Instruire și prima rundă de cursuri de formare în domeniul managementului penitenciar va fi inițiată începând cu toamna anului 2022. Complementar la Programul de instruire, Centrului de Instruire și personalului cu funcții manageriale din sistemul penitenciar li se va oferi și versiunea tipărită a Manualului privind managementul penitenciarelor;

- A fost elaborat un **Curriculum specializat pentru formarea personalului penitenciar care lucrează cu copiii și tinerii în detenție**, și prima sesiune-pilot de formare va fi susținută de Centrul de Instruire al ANP în perioada 10-12 octombrie 2022, sub îndrumarea consultanților CE.

- A fost inițiat un **proiect pilot** care vizează reorganizarea sarcinilor în **3 penitenciare** (femei, minori și bărbați) cu un accent mai mare pe **resocializarea deținuților și promovarea securității dinamice (Taraclia, Rusca, Goian)**. Cele trei penitenciare au fost asistate în procesul de revizuire a sarcinilor, ceea ce a permis o abordare interdisciplinară consolidată în resocializarea infractorilor; fiind create la nivelul fiecărui penitenciar Echipe de Management al Schimbării și aprobate Planuri de Acțiuni, pentru a-i ghida în procesul de reformare.

- A fost elaborată și înaintată spre aprobare o **Strategie privind îngrijirea sănătății mintale în penitenciare**.

- Implementarea strategiei este susținută prin testarea abordării multidisciplinare în reabilitarea deținuților în cel puțin 3 penitenciare și prin formarea acestor echipe în 2023; De asemenea, este important de menționat că 4 obiective specifice ale Strategiei privind îngrijirea sănătății mintale în penitenciare au fost incluse și în programul Național privind Sănătatea Mintală (în prezent în faza de finalizare).

- A fost elaborat **Programul de tratament cognitiv-comportamental (CBT) pentru deținuți**, care conține Programul general și Manualul specialistului pentru lucrul cu deținuții care execută pedepse de lungă durată.

- O atenție deosebită a fost acordată consolidării cooperării dintre penitenciare și probațiune, inclusiv prin **dezvoltarea și testarea în comun a unui instrument de evaluare a riscurilor și nevoilor (IERN)**, pentru a pregăti deținuții pasibili de eliberare condiționată înainte de termen și în cadrul unui proces separat, a fost testat un IERN cu noii veniți în penitenciare.

- Inițiativa pilot a fost finalizată cu succes în februarie 2022, IERN fiind testat în 11 birouri de probațiune și 4 penitenciare. Astfel, atât ANP, cât și INP le-au fost oferite un

instrument alternativ, validat, pentru activitatea de reabilitare și reintegrare mai ținută și adaptată nevoilor infractorilor.

5. Pentru obținerea suportului financiar în cadrul programului Erasmus+ pentru implementarea proiectului „VR4React - Reducerea agresiunii reactive prin realitatea virtuală” s-a aderat la consorțiu format din Universidad Rey Juan Carlos (Spania), IPS_Innovative Prison Systems (Portugalia), Platforma Poloneză pentru Securitate Internă (Polonia), Centrul de Acțiune și Inovare Socială KMOP (Grecia), Facultatea de Securitate (Macedonia), Direcția Generală a Penitenciarelor și Caselor de Detenție (Turcia) și Penitenciarul Baia Mare (România).

Costul total aproximativ al proiectului 250.000,00 Euro.

6. De comun cu RCTV „Memoria” s-a aplicat în calitate de partener de proiect și beneficiar pentru obținerea suportului financiar din partea Ambasadei Finlandei la București pentru implementarea proiectului „Prevenirea discriminării și a violenței bazate pe gen (GBV) prin formarea profesioniștilor, reabilitarea victimelor și documentarea cazurilor, pentru facilitarea accesului la justiție și la viață cu demnitate” în cadrul acestui proiect a avut loc:

- Atelier de consolidare a capacităților și ToT (formarea instructorilor) pentru instructori (experti-formatori) fiind instruiți 8 angajați.
- O altă activitate este conștientizarea publicului fiind create 8 Quatecard și promovare pe rețelele de socializare având un impact major.

7. Depunerea aplicației de proiect către programul IMPULS cu privire la elaborarea programului de asistență pentru femeile victime ale violenței în bază de gen care se află în custodia statului. Propunerea va fi parțial acoperită de către program.

Reprezentanții ANP au efectuat un șir de **deplasări** în afara țării:

1. Participarea, în perioada 10-20.05.2022, la Stockholm, la instruirea internațională în domeniul prevenirii violenței în gază de gen. Instruirea a fost organizată de către poliția suedeză și ONG-ul „Kvinna to Kvinna”, finanțat de către SIDA prin ambasada Suediei în Republica Moldova.

2. Participarea reprezentanților ANP la Evenimentul cu ocazia a 25 ani de la înființarea Școlii Naționale de Administrare Penitenciară Tîrgul Ocna, în perioada 13-14 mai.

3. Participare în orașul Milano, Italia, pentru participare la Adunarea Generală și Ședința Consiliului Consultativ Științific din cadrul proiectului internațional „RISE-Vac - îmbunătățirea sănătății populației penitenciare din Europa prin promovarea și îmbunătățirea ofertei de vaccinuri și creșterea gradului de utilizare a vaccinurilor”, în perioada 29 mai - 01 iunie 2022.

4. Organizarea participării reprezentanților MJ și ANP, în perioada 21-22 iunie 2022, la cea de-a 27-a conferință a Consiliului Europei a Directorilor serviciilor de penitenciare și probațiune, desfășurată la Sevilla, Regatul Spaniei. Conferința s-a desfășurat sub genericul „Închisori și probațiune: Schimbul și reorientarea cunoștințelor și a practicilor”.

5. Participarea reprezentatului secției prima vizită de studiu a rețelei din Europa de Sud-Est cu tema „Dezvoltarea unor sisteme complete de tratare a drogurilor în închisori”, la Ljubljana și Maribor, în perioada 14-16 iunie 2022, organizată de Grupul Pompidou în cooperare cu Ministerul Sănătății și Administrația Penitenciarelor din Slovenia.

6. Organizarea participării reprezentantului Centrului de instruire al ANP, în orașul Barcelona, Spania, la cea de-a XV-a ediție a Conferinței EPTA, cu genericul „Necesitatea de a evalua formarea: o activitate în progres”, în perioada 26-29 iunie 2022.

7. În perioada 25-27 iulie 2022, a avut loc vizita de lucru, în România, Târgu Ocna, în scopul schimbului de experiențe și bune practici în domeniul psihopedagogiei aplicate a reprezentanților Centrului de instruire (8 angajați).

8. În perioada de 30-31 august 2022, 3 reprezentanți SAP au participat la Festivitatea de absolvire a promoției 2022 a agenților de penitenciare, organizată de către Școala Națională de Pregătire a Agenților de Penitenciare.

9. În perioada 19-22 septembrie 2022, reprezentanții ANP au participat la Strasbourg, la cea de-a 30-a reuniune a Grupului de Lucru a Consiliului pentru cooperare în domeniul Dreptului Penal.

10. Participarea, în perioada 17-21 iulie 2022, în orașul București, România la atelierul de lucru cu genericul „Cele mai bune practici în achizițiile publice: produse alimentare, servicii de transport aerian și acord cadru”.

11. În perioada 12-22 octombrie 2022, reprezentanții Administrației Naționale a Penitenciarelor au participat la instruirea internațională cu tematica „Îmbunătățirea controlului TBC în instituțiile penitenciare într-o eră a regimurilor de tratament pe scurt” orașul Baku, Azerbaijan.

12. În perioada 24-28 octombrie 2022, reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor a participat la cea de-a 12-ea reuniune plenară a Grupului de lucru a Consiliului pentru cooperare în domeniul dreptului penal (PC-CP), în orașul Strasbourg, Franța.

13. În perioada 24-29 octombrie 2022, reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor a participat la conferința internațională „De la stigmă la demnitate: Împărtășirea perspectivelor, mobilizarea potențialului”, organizată de Grupul Pompidou al Consiliului Europei în comun cu Health Canada, în cooperare cu UNODC și OAS/CICAD și desfășurată la Ottawa, Canada.

14. În perioada 26-28 octombrie 2022, a avut loc vizita de lucru, în România, Târgu Ocna, pentru participare la festivalul depunerii jurământului de credință față de patrie a elevilor înscriși în anul școlar 2022-2023 la Școala de pregătire a agenților de penitenciare.

15. O delegație din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor a participat la vizita de studiu în cadrul proiectului Consiliului Europei „Consolidarea reformelor din sistemul penitenciar, de probațiune și de îngrijire a sănătății în instituțiile de tip închis din Republica Moldova Franța, în perioada 1-4 noiembrie 2022, Strasbourg, Franța.

16. În perioada 1-5 noiembrie 2022, în orașul Strasbourg, Franța reprezentanții Administrației Naționale a Penitenciarelor au participat la conferința internațională „Pandemia COVID-19 în penitenciare și impactul său asupra priorităților/reformei instituțiilor penitenciare”.

17. O delegație din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor (ANP) și a Inspectoratului Național de Probațiune, condusă de către Secretarul de Stat al Ministerului Justiției, doamna Nadejda Burciu, au participat, în zilele 23-24 noiembrie 2022, la un atelier pe tematica cooperării intersectoriale ce vizează sistemul penitenciar și al probațiunii, desfășurat la București, România.

A fost asigurată organizarea **vizitelor delegațiilor străine** pentru stabilirea și fortificarea relațiilor de cooperare:

1. Organizarea, în perioada 20-21 aprilie 2022, a vizitei delegației Grupului Pompidou al Consiliului European. În cadrul vizitei a fost prezentat raportul „Abordarea rolului subculturii criminale asupra accesului la tratamentul de substituție cu metadonă și buprenorfină în penitenciarele din Republica Moldova” și lansat cursul de e-learning, destinat angajaților care lucrează în penitenciare și asigură tratamentul medicamentos asistat pentru deținuții cu probleme de consum de droguri.

2. Organizarea, la 06.07.2022, a unei vizite de documentare, a unei delegații formată din reprezentanți ai Academiei Kaliska în numele Președintelui Stanisław Wojciechowski din Polonia, în componența Grzegorz Szymański rector, Mirosław Kuświk, profesor universitar și Ewa Wasilewska, Departamentul de Relații Internaționale a academiei. Principalele subiecte abordate s-au referit la potențialele domenii de cooperare a sistemul penitenciar autohton cu Academia Președintelui Stanisław Wojciechowski, metodele de dezvoltare ale cooperării prin acordarea asistenței, atât teoretice, cât și practice, dar și identificarea modalităților de a pune în aplicare noile norme și standarde internaționale ce vizează sistemele penitenciare.

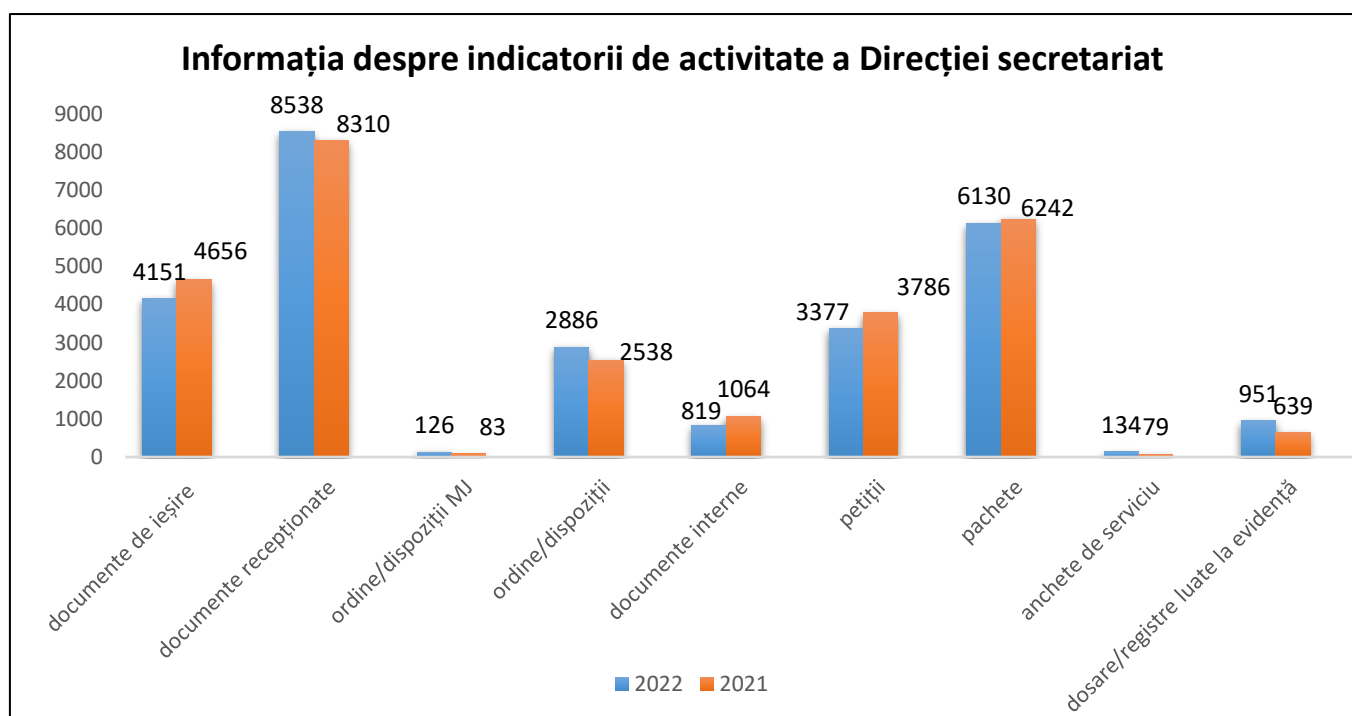
3. În perioada 13 – 14 septembrie 2022, a fost organizată primirea delegației Serviciului penitenciar și de probațiune din Suedia. Vizita a avut scop de documentare în vederea evaluării necesităților și planificării unui proiect de asistență pentru Administrația Națională a Penitenciarelor și Inspectoratul Național de Probațiune.

12. Organizarea audienței și lucrările de secretariat

Indicatori de activitate (la nivelul instituțiilor subordonate ANP):

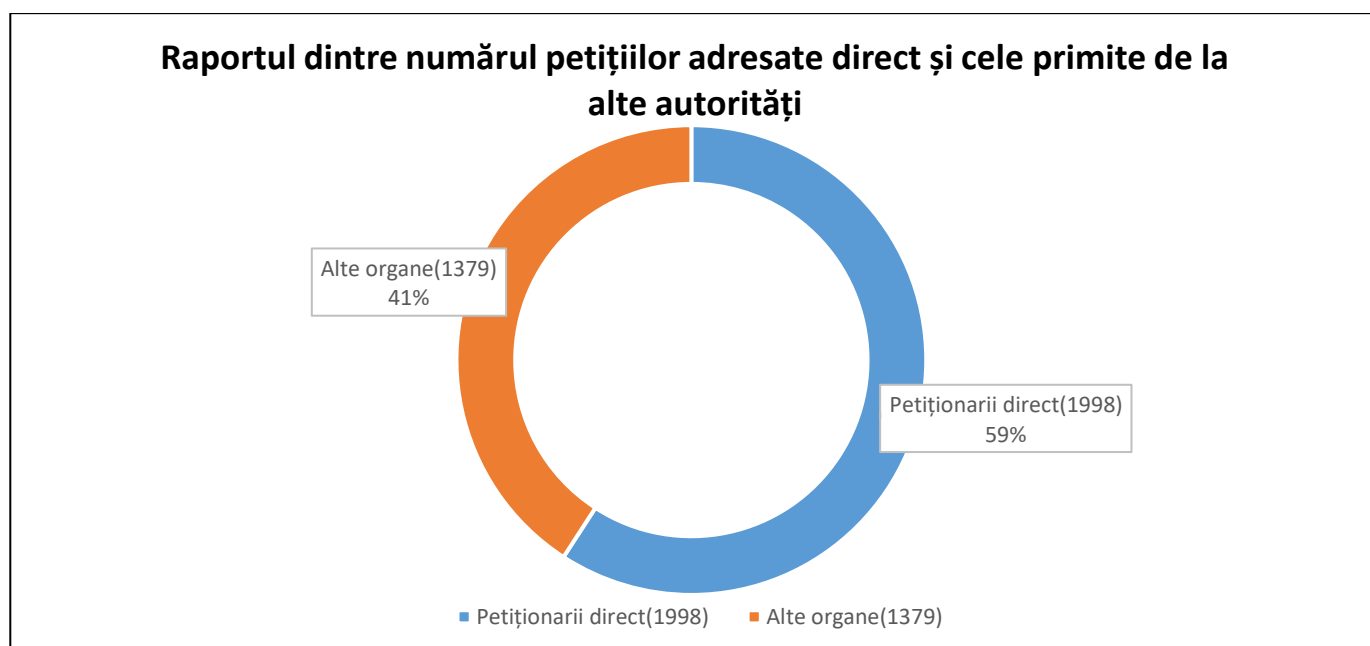
Activități realizate (cu excepția celor atribuite la secret de stat)	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	DDS	CI	TOTAL
Documente întocmite și expediate (ieșire)	3870	4278	2951	5960	4379	5910	2843	2234	3340	1151	8655	2188	15743	3710	3396	4465	6134	290	201	81698
Documente recepționate (intrare)	4654	7037	5866	9662	7137	10979	4256	2400	6498	1320	13536	2233	35043	4837	6335	5551	8024	324	152	135844
Ordine, dispoziții primite spre executare	354	292	349	370	344	388	374	332	418	358	374	285	416	414	410	324	349	332	312	6795
Ordine ale instituției	685	778	1300	933	810	1086	1203	1072	1046	808	1446	975	1200	1216	1436	967	1082	725	239	19007
Documente interne	299	180	150	72	51	162	221	56	122	93	616	31	129	74	28	213	1600	143	217	4457
Anchete de serviciu	103	9	2	115	7	47	46	60	66	7	96	100	5	18	2	20	127	0	1	831

	Alte activități	Nomenclatoare ale dosarelor, Inventare ale dosarelor, Procese-verbale de nimicire a documentelor	Petiții	Sedințe și procese-verbale întocmite ale Comisiei de expertiză	Dosare de arhivă eliberate pentru utilizare temporară	Dosare și registre al căror termen de păstrare a expirat nimicite	Numărul de procese-verbale ale ședințelor întocmite (dacă este în sarcina angajaților din secretariat)	Număr de dosare primite spre păstrare în arhivă	Numărul total de dosare și registre cărora li s-a atribuit număr de inventar	Correspondența expediată de deținuți	Correspondența recepționată pentru deținuți
TOTAL	341	1	274	1	38	0	44	450	391	114	1588
13206	-	0	91	0	82	0	0	601	683	377	2745
15130	-	1	435	0	0	0	0	84	266	103	3623
20644	-	1	1096	0	25	0	94	392	356	78	1490
15801	-	1	202	0	14	0	47	803	422	60	1524
26385	595	6	276	1	279	0	47	560	899	146	5004
18075	-	1	1831	0	32	0	4	485	560	0	6219
8728	81	1	661	0	12	0	39	129	231	447	973
18626	-	3	447	1	5	3068	70	472	785	95	2190
4356	-	2	131	6	42	0	0	0	178	7	253
29361	-	0	1963	0	0	0	0	0	568	660	1447
9677	30	1	522	0	0	0	3	354	337	1092	1526
64198	-	4	4738	1	163	1401	0	1399	691	406	2859
13576	-	1	610	0	4	0	90	0	758	64	1780
14472	-	3	398	0	38	0	66	116	549	21	1674
21807	-	0	5818	0	0	0	0	0	504	1029	2916
25513	3342	0	67	1	30	0	3	705	700	33	3316
1997	-	1	6	0	2	0	1	80	93	0	0
1250	-	1	4	0	20	0	44	0	59	0	0
339956	4389	28	19570	11	786	4469	552	6630	9030	4732	41127

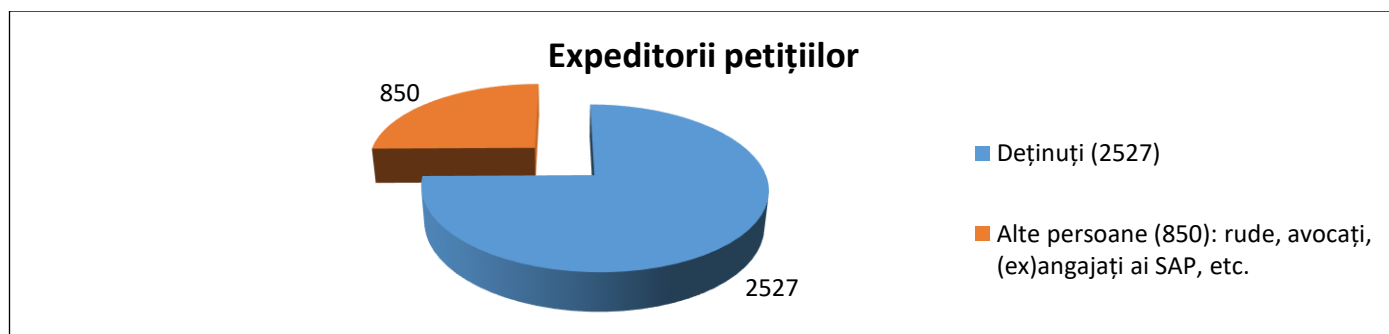

Numărul petițiilor înregistrate

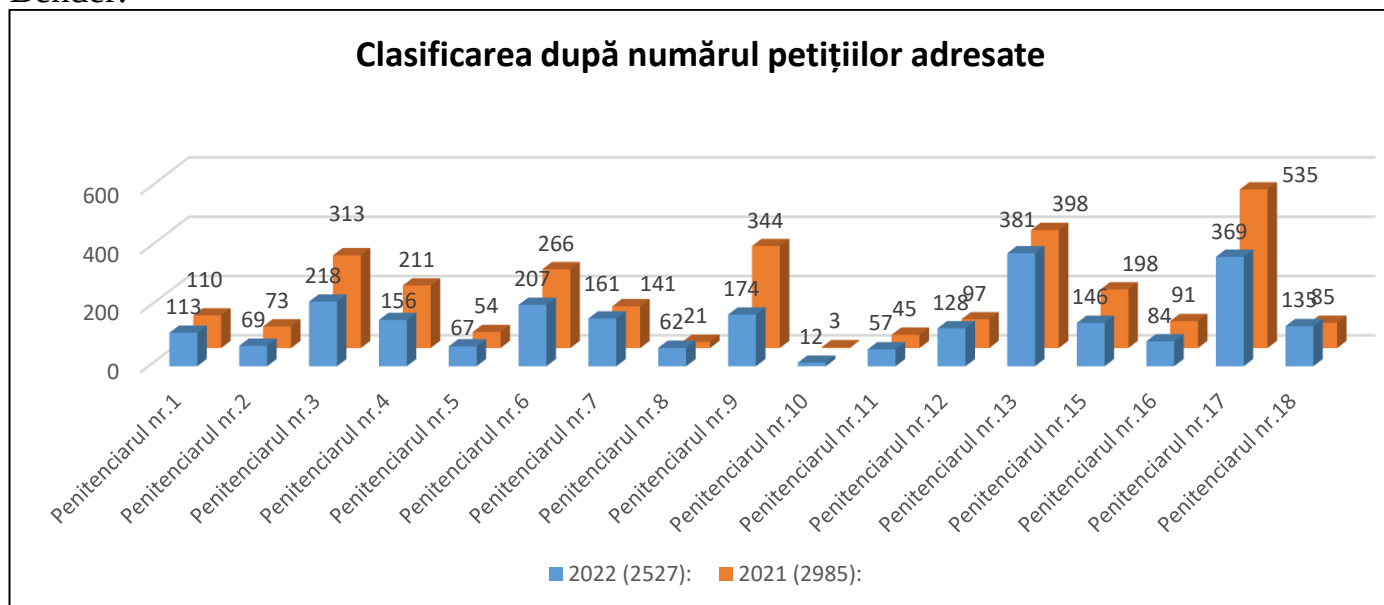
Numărul total de petiții înregistrate, 01.01.-31.12.2021	Numărul total de petiții înregistrate, 01.01.-31.12.2022	+/- (se va indica în cifre cu cât a crescut/diminuat numărul de petiții)
3786	3377	-409

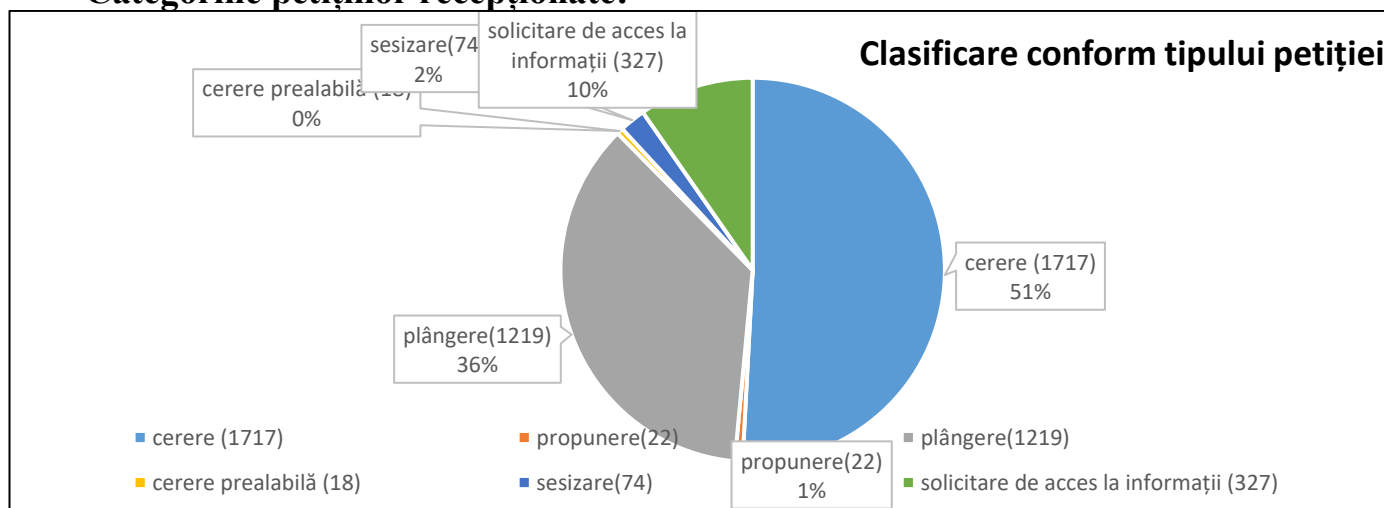
Din numărul total de petiții înregistrate, aproximativ 74,82% sunt expediate de persoanele aflate în detenție:

Cele mai multe petiții adresate de deținuți, ca număr absolut, au fost recepționate din Penitenciarul nr.13-Chișinău, Penitenciarul nr.17-Rezina, Penitenciarul nr.3-Leova, iar **cele mai puține** din Penitenciarul nr.10-Goian, Penitenciarul nr.11-Bălți, Penitenciarul nr.8-Bender.

Categoriile petițiilor recepționate:

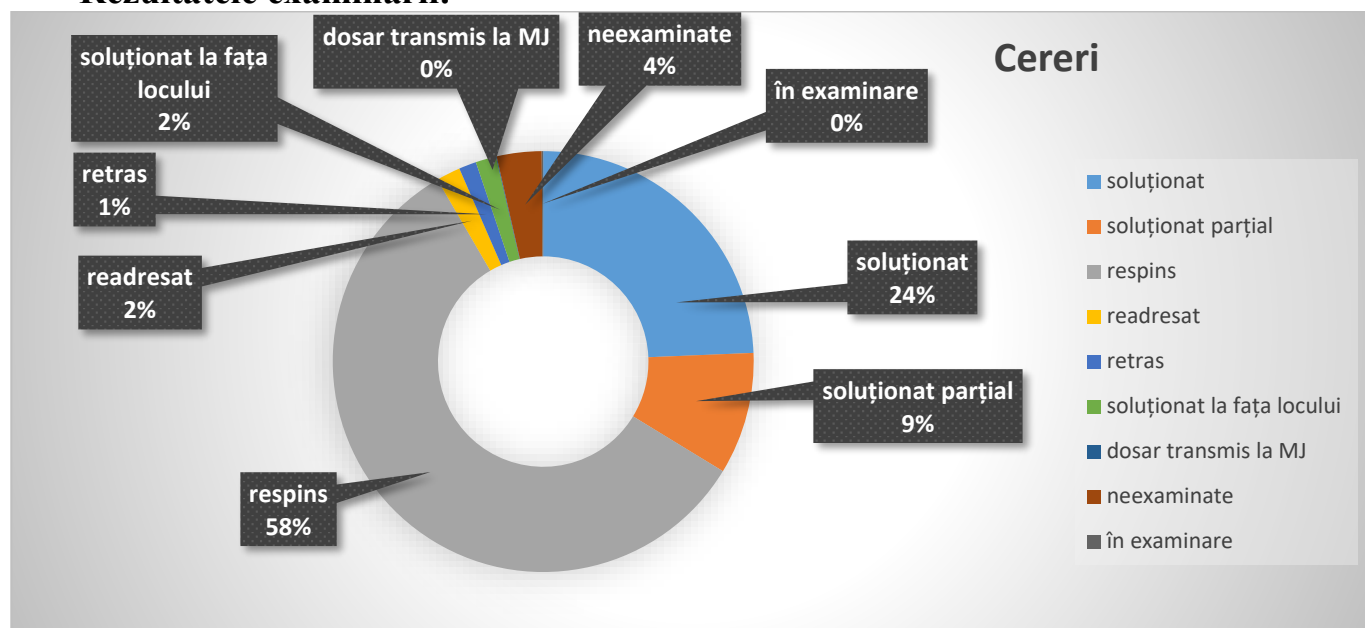

Pe parcursul anului 2022 au fost înregistrate în total 3377 de petiții. În funcție de obiectul invocat, acestea au fost clasificate, după cum urmează: 1717 cereri, 1219 plângeri, 327 de solicitări de acces la informații, 74 de sesizări, 22 de propuneri și 18 cereri prealabile.

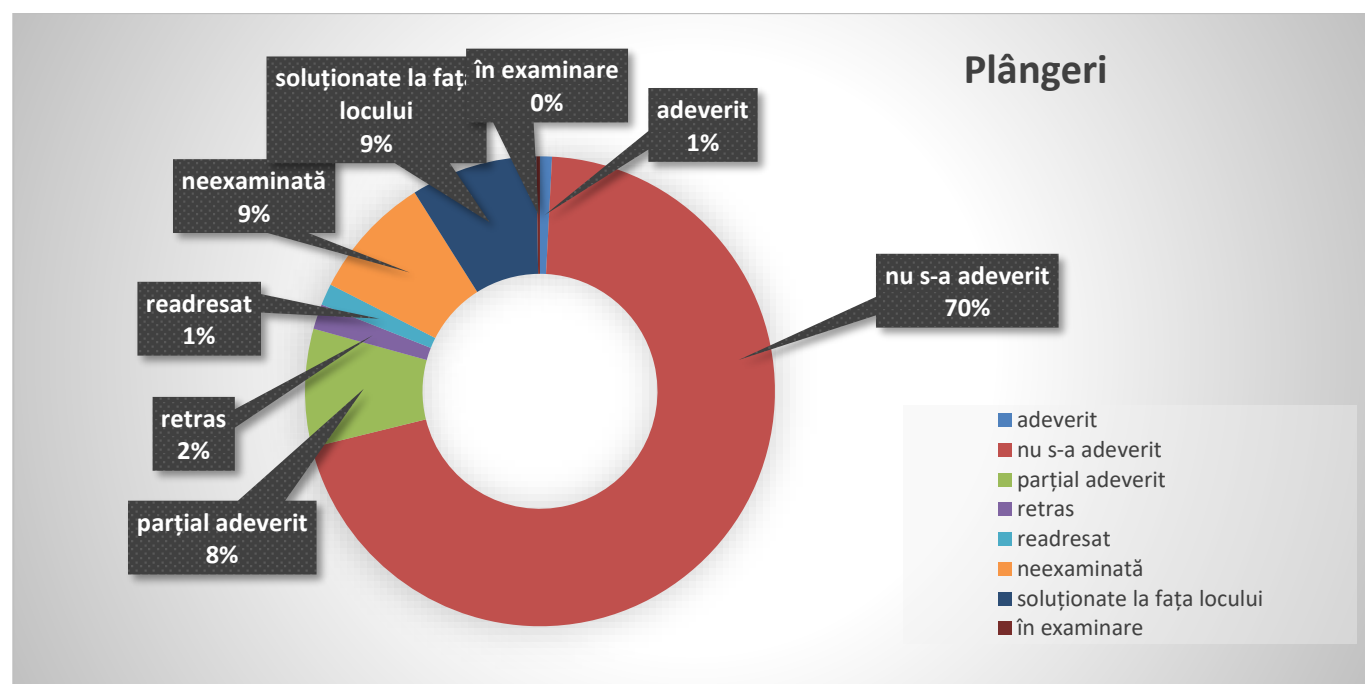
Analiza datelor statistice denotă că cele mai frecvente tematici în cazul cererilor sunt: transferul în altă instituție penitenciară (850), aplicarea amnistiei (84), antrenarea la muncă (80), transfer în spital penitenciar (71), acordarea asistenței medicale specializate gratuite (71).

Principalele subiecte abordate de petiționari la compartimentul plângeri sunt: îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor funcționale de către angajații SAP (337), asistența medicală necorespunzătoare (183), supunerea la pedepse sau tratamente inumane ori degradante (144).

Rezultatele examinării:

58% din cererile adresate ANP au fost respinse, 35% au fost soluționate (24% integral, 9% - parțial, 2% - la fața locului), 4% nu au fost examinate reieșind din normele legale (repetate, incomplete, din lipsă de competență, limbaj necenzurat), 2% au fost readresate instituțiilor competente, 1% a fost retras de petiționari.

Din numărul total de plângeri, 70% nu s-au adeverit, în cazul a 9% din plângeri, urmare a vizitelor reprezentanților ANP la fața locului, petiționarii au comunicat în scris că problemele au fost soluționate, 8% s-au adeverit parțial, 9% nu au fost examinate în conformitate cu normele legale (repetate, incomplete, din lipsă de competență, limbaj necenzurat), 2% au fost restrase de petiționari, 1% s-a adeverit, 1% a fost redresat instituțiilor competente.

În perioada de raport de către conducerea ANP au fost audiate 67 de persoane. În cadrul audiențelor petiționarii au primit atât răspunsuri verbale, cât și în scris.

13. Modernizarea serviciilor IT și comunicații

Pe parcursul anului precedent au fost desfășurate următoarele activități:

1. Acordarea ajutorului distant ofițerilor SITC din penitenciare la reconfigurarea setărilor și restabilirea capacității de funcționare a STS și tehnicii de calcul.

2. Restabilirea capacității de funcționare a echipamentului tehnic transmis din instituțiile/subdiviziunile subordonate (70 unități de echipament).

3. Efectuarea deplasărilor în instituțiile/subdiviziunile subordonate în scopul inspectării funcționării și punerii în executare a prevederilor indicației pe sistemele de monitorizare video și ordinului pe stațiile radio portabile (P1, P4/15, P17, P18), inclusiv acordării ajutorului practic la:

- restabilirea capacității de funcționare a STS;
- configurarea/reconfigurarea setărilor STS;
- stabilirea nivelului de dotare cu STS a blocurilor reconstruite și participare în cadrul comisiei de recepționare a construcțiilor și instalațiilor la finisarea lucrărilor;
- stabilirea cauzelor ieșirii din funcțiune a STS;
- demontarea STS și magistralelor de conexiune ale acestora de pe perimetru în contextul demarării procesului de demolare a gardului de pază, inclusiv reamplasarea întregului echipament tehnic de securitate din actuală încăpere a postului de monitorizare în centrul de date în legătură cu necesitatea inițierii lucrărilor de reparație planificate;
- elaborarea schemei logice de pozare a magistralelor și cutiilor, trasare a conexiunilor cross-lui central, programarea setărilor și punerea în funcțiune a unui nou sistem telefonic;
- trasarea magistralelor de conexiune, montarea/conectarea/setarea parametrilor a 10 noi camere pentru sistemul existent de supraveghere video și a magistralei de conexiune a unui număr telefonic urmare a transferului unui angajat în alt birou de serviciu;
- montarea după asamblare a unui nou computer prin intermediul căruia este efectuată monitorizarea video în zona de regim;
- instalarea pe plasă metalică a sectoarelor perimetrului și în PCT a senzorilor de depistare, programarea setărilor acestora și punerea în funcțiune a unui nou sistem perimetral de detecție a efracției. Elaborarea actelor corespunzătoare necesare primirii în exploatare a sistemului menționat;
- determinarea modalității/poziției de reamplasare a senzorilor perimetrali și camerelor video în contextul finalizării lucrărilor de reconstrucție a gardului principal;

- reamplasarea unor componente ale sistemelor de comunicare și semnalizare pentru funcționarea eficientă a acestora, inclusiv determinarea locului de amplasare a unui senzor suplimentar pentru paza ecluzei penitenciarului;
 - montarea și reglarea pe sectorul nr. III al perimetrului a unui senzor suplimentar de detecție a efracției;
 - evaluarea ofertelor de preț aferente procedurii de achiziție a lucrărilor de reconstrucție a gardurilor din plasă metalică a perimetrului de pază.
4. Repartizarea componentelor pentru STS achiziționate pentru necesitățile instituțiilor penitenciare.
 5. Instalarea și configurarea sistemelor de operare și pachetelor MS Office la computerele din birourile angajaților ANP.
 6. Realizarea acțiunilor de configurare, mentenanță software și hardware a serverelor și echipamentelor de rețea din centrul de date al ANP: SIA RPRAC, sistemul de evidență a incidentelor operative, sistemele de management a documentelor (biblioteca electronică, evidența documentelor intrare/ieșire, petițiile), sistemul de evidență a obiectelor interzise, sistemul de evidență a consilierii/testării psihologice a personalului, serviciul de poștă electronică, sistemul de schimb și gestiune de fișiere (Cloud)), firewall.
 7. Efectuarea lucrărilor de creare/dezactivare, conform demersurilor, a utilizatorilor în SIA RPRAC, inclusiv generarea rapoartelor statistice conform diferitelor criterii de căutare. Efectuarea modificărilor în modul de evidență a garanțiilor de stat al SIA RPRAC.
 8. Realizarea indicației privind implementarea mecanismului de centralizare a indicatorilor de evidență a persoanelor private de liberate deținute în instituțiile penitenciare, cu elaborarea ghidului de utilizare a acestui nou compartiment.
 9. Desfășurarea activităților de completare a Catalogul semantic privind informațiile structurate și seturile de date (activele semantice) pe care le deține ANP.
 10. Efectuarea activităților de elaborare și dezvoltare a instrumentului/aplicației de centralizare a informației cu privire la indicatorii de raportare a activității instituțiilor penitenciare.
 11. Participarea în calitate de formatori la cursul de formare profesională continuă a FPSS din Serviciile IT și comunicații din instituțiile penitenciare.
 12. Lansarea versiunii noi a SIA de evidență electronică a documentelor din gestiunea ANP și acordarea suportului consultativ angajaților la utilizarea noului instrument. Desfășurarea acțiunilor de integrare a funcționalului de autentificare și semnare electronică (Mpass/Msign) în cadrul sistemului menționat.
 13. Finalizarea lucrărilor de instalare (acordare suport practic conform solicitării) a camerelor de monitorizare video în incinta Teatrului Național „Mihai Eminescu”.
 14. Acordarea suportului consultativ la elaborarea caietului de sarcini privind dotarea sediului Ministerului Justiției cu sistem de control acces și monitorizare video.
 15. Repartizarea a 30 de computere, 18 imprimante și 30 de licențe MS Office achiziționate pentru necesitățile SAP și acordare de suport consultativ necesar la instalarea, configurarea și utilizarea funcționalului imprimantelor/licențelor achiziționate.
 16. Repartizarea echipamentului tehnic necesar pentru dotarea unei săli suplimentare pentru efectuarea ședințelor de judecată prin videoconferință în Penitenciarul nr. 18 – Brănești.
 17. Asigurarea participării la:

- ședința comună de lucru a ANP, INP, MJ și AGE la care au fost discutate propuneri privind digitalizarea, cu suportul financiar al ambasadei SUA, a unor procese din cadrul instituțiilor penitenciare (5 ori);
- ședința cu reprezentanții Advanced Communication în cadrul căreia a fost prezentată soluția tehnică privind implementarea unui sistem telefonic în instituțiile penitenciare pentru asigurarea dreptului deținuților la convorbiri telefonice;
- masa rotundă organizată la MAEIE unde au fost puse în discuție politicile și legislația în domeniul securității cibernetice în vederea implementării celui de-al II-lea protocol al Convenției CE privind criminalitatea informatică.

14. **Inspecția penitenciară**

În scopul îmbunătățirii continue a standardelor privind tratamentul deținuților și evaluării nivelului de corespundere a penitenciarelor în conformitate cu reglementările naționale și internaționale în domeniul drepturilor omului, au fost organizate și realizate următoarele inspecții generale, tematice și inopinate:

Inspecțiile generale au fost efectuate prin prisma indicatorilor prevăzuți în Planul inspecției din Anexa Metodologiei de efectuare a inspecțiilor în sistemul administrației penitenciarelor, aprobată prin ordinul ANP nr. 330 din 21.12.2018.

Astfel, în conformitate cu Ordinul nr. 66 din 08.02.2022 a fost întocmit Planul de remediere a activității Penitenciarului nr.7-Rusca care conține 38 de măsuri de remediere, în urma inspecției generale, desfășurată conform Ordinul nr. 547 din 30.11.2021;

Prin Dispoziția nr. 8d din 26.01.2022, a fost evaluată activitatea Centrului de instruire, fiind întocmit în conformitate cu Ordinul nr. 140 din 10.03.2022 Planul de remediere a activității Centrului de instruire care conține 29 de măsuri de remediere;

Totodată, în conformitate cu Ordinul nr.143 din 14.03.2022 a fost desfășurat controlul complex al activității Penitenciarului nr.16 –Pruncul.

În rezultatul controlului pentru redresarea situației în instituție a fost aprobat prin ordinul ANP nr. 235 din 27.04.2022, Planul de măsuri pentru remedierea neajunsurilor, care cuprinde 170 de măsuri.

Prin Ordinul ANP nr. 322 din 17.06.2022, a fost desfășurată inspectarea generală a Penitenciarului nr. 1-Taraclia, fiind întocmit în conformitate cu Ordinul nr. 408 din 08.08.2022 Planul de remediere a activității Penitenciarului nr.1-Taraclia, ce conține 61 de măsuri de remediere;

În conformitate cu Ordinul nr. 523 din 21.10.2022 a fost desfășurat controlul complex al activității Penitenciarului nr. 17–Rezina, în rezultatul controlului pentru redresarea situației în instituție a fost aprobat prin ordinul ANP nr. 633 din 19.12.2022, Planul de măsuri pentru remedierea neajunsurilor, care cuprinde 252 de măsuri.

Inspecțiile tematice:

- Evaluarea funcționalității sistemului de supraveghere video în SAP, cu înlăturarea/completarea neajunsurilor constatate în urma verificării generale;
- Verificarea corectitudinii gestionării transportului auto aflat în gestiunea P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P15, P16, P17, P18;

- Identificarea problematicei privind punerea în aplicarea a prevederilor art. 206 CE, în instituțiile penitenciare;

- Verificarea corespunderii calității produselor alimentare achiziționate cu specificările contractelor de achiziții în P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P15, P16, P17, P18;

- Asigurarea accesului permanent al deținuților la apă potabilă în P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P12, P17, P18;

- Asigurarea spălării și uscării hainelor și lenjeriei deținuților în Instituțiile penitenciare;

- Verificarea modului de utilizare în cadrul SAP a computerelor de către deținuți;

- Sistematizarea capacității instituțiilor penitenciare și a sectoarelor de detenție;

- Lichidarea încăperilor de tip saună și a bazinelor;

- Evaluarea legalității în activitatea încăperilor de prelucrare a lemnului și fierului;

- Evaluarea climatului moral-psihologic în cadrul Centrului de instruire;

- Evaluarea climatului moral-psihologic în cadrul Penitenciarului nr.6-Soroca;

- Evaluarea climatului moral-psihologic în cadrul Penitenciarului nr.12-Bender;

- Evaluarea climatului moral-psihologic în cadrul Penitenciarului nr.1-Taraclia;

- Evaluarea și identificarea problemelor privind economisirea pâinii în Instituțiile penitenciare;

- Verificarea capacității de reacție a personalului P16 - Pruncul, P1 - Taraclia, P17 - Rezina prin anunțarea semnalului ARTAR;

Este de menționat că pentru toate controalele tematice desfășurate au fost întocmite și prezentate note informative de constatare cu propuneri de eficientizare a proceselor.

Inspecții inopinate:

- Verificarea unor aspecte din P17-Rezina, în baza informațiilor prezentate de un deținut, în conformitate cu Dispoziția nr. 4d din 13.01.2022;

- Verificarea unor aspecte problematice din P4-Cricova, în baza informațiilor prezentate de un deținut, în conformitate cu Dispoziția nr. 11d din 16.02.2022;

- Verificarea deținerii condamnaților la Tip Deschis P4-Cricova și P9-Pruncul;

- Verificarea deținerii condamnatelor în sectorul mamei și copilului al P16 - Pruncul;

- Verificarea stării sanitar – igienică în P4 - Cricova, P9 - Pruncul, P16 - Pruncul, P18 - Brănești;

- Verificarea respectării meniului și legalitatea preparării hranei în P4 - Cricova, P18 - Brănești, P9 și P16 - Pruncul;

- Utilizarea computerelor de serviciu în scopuri personale la CI;

- Evidența timpului de muncă și a timpului de odihnă;

- P18 - Brănești inventarierea produselor alimentare;

- Legalitatea deținerii condamnaților pentru o perioadă îndelungată, în afara tratamentului în P16 - Pruncul;

- Verificarea corectitudinii a desfășurării comisiei penitenciare P16 - Pruncul;

- Verificarea serviciului diurn în zilele de odihnă în P1 - Taraclia și P16 - Pruncul;

- Legalitatea primirii coletelor P1 - Taraclia;

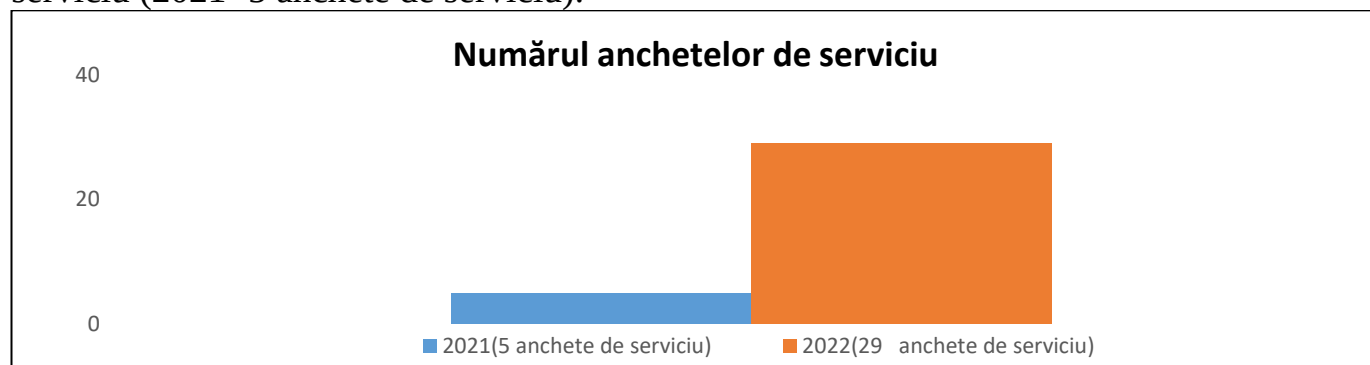
- Verificarea corectitudinii plasării deținuților în carantină la P9 - Pruncul;

- Constatarea abaterilor disciplinare admise de către angajații P1 - Taraclia și P5 - Cahul în cazul transferului unui deținut;
- Verificarea corectitudinii activității minei de calcar a ÎS „Brănești”;
- Evaluarea măsurilor de siguranță și regim în Penitenciarul nr. 2-Lipcani;
- Verificarea respectării condițiilor de detenție în sectoarele de tip deschis în Penitenciarului nr.2-Lipcani, Penitenciarului nr.3-Leova, Penitenciarului nr.4-Cricova, Penitenciarului nr.9-Pruncul și Penitenciarului nr.18-Brănești;
- Verificarea unor aspecte din P12 - Bender, în conformitate cu materialul nr. 495 din 18.07.2022;
- Verificarea legalității activității fermei din P2 – Lipcani și P15 - Cricova;
- Verificarea unor aspecte din P2 - Lipcani, în baza Dispoziției nr. 51d din 08.09.2022;
- Verificarea unor aspecte din P6 - Soroca, în baza informațiilor prezentate din Sinteza privind situația operativă din Penitenciare, înregistrată cu nr. 606 din 19.09.2022;
- Verificarea unor aspecte din P5 - Cahul, în baza Dispoziției nr. 59d din 10.10.2022;
- Verificarea unor aspecte din P12 - Bender, în baza Dispoziției nr. 63d din 20.10.2022.

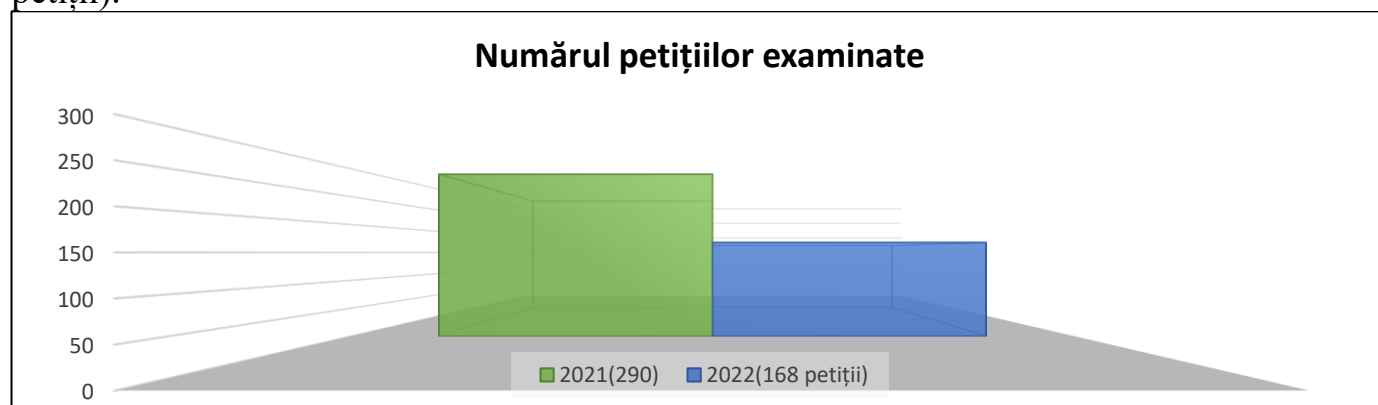
În rezultatul inspecțiilor desfășurate au fost întocmite note de constatare pentru fiecare caz.

Au fost întocmite și expediate în adresa instituțiilor penitenciare 28 de sesizări cu termen de înlăturare a neajunsurilor, iar pentru cercetarea abaterilor disciplinare au fost înaintate rapoarte, în privința cărora au fost dispuse 13 anchete de serviciu.

În urma verificărilor efectuate, petițiilor parvenite în direcție, cât și convorbirilor petrecute cu persoanele private de libertate, ca urmare a abaterilor constatate pe parcursul efectuării inspecțiilor, sesizărilor a fost propusă inițierea și desfășurarea a 29 de anchete de serviciu (2021- 5 anchete de serviciu).

În anul 2022 Direcția inspecție penitenciară a examinat 168 de petiții (2021-290 de petiții).

Tematicile cel mai des întâlnite în petițiile examinate de către Direcția inspecție penitenciară sunt: acordarea asistenței medicale din penitenciare, condiții materiale și de trai, asigurarea dreptului la viață și la integritate fizică (psihică), asigurarea condițiilor sanitare și condițiilor pentru igiena personală; solicitarea audienței; efectuarea inspecției penitenciare, fumatul în locuri interzise, asigurarea dreptului la petiționare, antrenarea la muncă, liberarea condiționată înainte de termen, întreprinderile de lungă și scurtă durată, metode de protecție Covid - 19 etc.

De asemenea, au fost examinate sesizări parvenite din partea unor organe ierarhic superioare: 73 de sesizări din partea Ministerului Justiției, 15 sesizări din partea Procuraturii Republicii Moldova, 7 sesizări din partea Avocatului Poporului, 5 sesizări din partea Aparatului Președintelui, în ceea ce privește condițiile de detenție din penitenciare, respectarea drepturilor deținuților, prezentarea garanțiilor solicitate etc.

Totodată, în perioada de raport a fost prezentate garanțiile de extrădare pentru persoanelor care urmează a fi extrădate în Republica Moldova, fiind întocmite - 66 de rapoarte cu prezentarea garanțiilor.

15. Protecția internă

Direcția protecție internă este subdiviziunea specializată a Administrației Naționale a Penitenciarelor ce asigură protecția personalului și a informațiilor atribuite la secretul de stat, împotriva amenințărilor și riscurilor susceptibile să periclitizeze siguranța sistemului administrației penitenciare, supravegherea și controlul respectării legislației și disciplinei de serviciu de către angajați, prevenirea și curmarea actelor de corupție și a circumstanțelor care favorizează corupția, relevarea și anihilarea conflictelor de interese în care ar putea fi implicați angajații.

Activitatea direcției s-a axat pe mai multe segmente:

- la capitolul materiale expediate în adresa organelor de drept pentru stabilirea existenței componentei de infracțiune, s-a înregistrat descreșterea numărului de cazuri raportate altor organe de drept, , de la 30 de cazuri pe parcursul anului 2021, la 15 cazuri pe parcursul anului 2022;
- la capitolul anchete de serviciu, s-a înregistrat creșterea numărului de anchete de serviciu efectuate, de la 70 de anchete de serviciu pe parcursul anului 2021, la 85 de anchete de serviciu în aceeași perioadă a anului 2022;
- la capitolul petiții examinate s-a constatat o descreștere a numărului de petiții, de la 370 de petiții examinate pe parcursul anului 2021, la 307 petiții examinate în anul 2022;
- la capitolul vizite efectuate în instituțiile sistemului administrației penitenciare, s-a constatat creșterea, de la 132 de vizite pe parcursul anului 2021, la 160 de vizite în aceeași perioadă a anului 2022;
- la capitolul solicitări din partea altor organe de drept, s-a constatat creșterea cu numărului de sesizări parvenite, de la 34 de solicitări pe parcursul anului 2021, la 89 de solicitări în aceeași perioadă a anului 2022;
- la capitolul informații examinate privind cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant, s-a constatat o creștere a numărului de informații, de la 6 informații examinate pe parcursul anului 2021, la 19 informații în aceeași perioadă a anului 2022.

16. Imagine și comunicare

Reieșind din misiunea prioritară, pe aspectul de informare și relații publice, în perioada de referință, s-au întreprins mai multe activități, după cum urmează:

- Au fost publicate pe pagina web oficială www.anp.gov.md:
 - 307 știri și comunicate de presă/de informare/de precizare etc.;
 - rapoarte privind activitatea ANP, date statistice privind evidența persoanelor condamnate, rapoarte, note și planuri privind procedurile de achiziții publice de bunuri și servicii;
- S-a asigurat interacțiunea cu reprezentanții mass-media, după caz, și formularea răspunsurilor în scris, inclusiv prin poșta electronică;
- Au fost înregistrate în presă 526 de apariții cu referire la activitatea sistemului administrației penitenciare;
- Conducerea ANP și angajații sistemului administrației penitenciare au participat la:
 - 6 emisiuni;
 - 37 de reportaje/interviuri;
- Au fost realizate 4 filmulețe video și un interviu cu privire la promovarea femeii în sistemul penitenciar și publicate pe pagina de facebook a ANP.

IV. Priorități

- Elaborarea și înaintarea pentru promovare a proiectului de lege pentru introducerea sistemul progresiv de executare a pedepsei (acțiunea nr. 2.1.5 lit. a) din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025, aprobat prin Legea nr. 211/2021);
- Elaborarea și înaintarea pentru promovare a proiectului de lege pentru facilitarea locurilor de muncă pentru condamnați (acțiunea nr. 2.1.5 lit. c) din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025, aprobat prin Legea nr. 211/2021);
- Continuarea lucrărilor la obiectul Construcția unei case de arest în municipiul Bălți, cu capacitatea de circa 650 locuri noi de cazare;
- Continuarea lucrărilor la obiectul Demolarea perimetrului de pază vechi a Penitenciarului nr.10-Goian și a trei imobile în stare de avariere, precum și construcția perimetrului de pază nou din beton armat, înlocuirea totală a sistemelor de detectare, de supraveghere video și de iluminare perimetrală;
- Finanțarea Spitalului penitenciar și Serviciului medical al P10-Goian pe domeniul dotării cu utilaj medical și mobilier, reparația și reconstrucția secțiilor medicale pentru a ajusta cerințele în corespundere cu regulamentul sanitar privind condițiile de igienă pentru instituțiile medico-sanitare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 663 din 23.07.2010 și obținerea autorizației sanitare de funcționare și acreditarea serviciilor medicale;
- Desfășurarea lucrărilor de reconstrucției în cadrul Penitenciarului nr.5-Cahul, privind construcția unui bloc nou cu capacitatea de circa 300 locuri noi de cazare;

- Promovarea proiectului de lege privind modificarea Legii nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare;
- Promovarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind sistemul de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare;
- Modificarea Hotărârii Guvernului nr.609 din 29.05.2006 „Privind aprobarea normele minime de alimentare zilnică a deținuților și de eliberare a detergenților”;
- Diminuarea numărului de funcții vacante, organizarea cursurilor de instruire cu prezența fizică a personalului și dezvoltarea platformei E-learning;
- Promovarea proiectului Regulamentului cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor deținute în penitenciare;
- Aprobarea Nomenclatorului serviciului medical al ANP și standardelor de personal medical;
- Identificarea mecanismului de motivare a personalului medical, inclusiv cu oferirea posibilității cumulării funcțiilor vacante;
- Reorganizarea serviciului medical conform Nomenclatorului și standardelor de personal aprobate și asigurarea independenței decizionale profesionale;
- Modificarea Regulamentului de funcționare a rețelei de comerț interior din cadrul sistemului penitenciar, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 219 din 28.07.2014;
- Modernizarea infrastructurii instituțiilor penitenciare.